REGD. NO. A. 18 ఏడ్డ్రతి 0-20 న. పై. శుక్రవారం 21-9-62

జమీన్ రైతు

సంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 34] సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి [సంచిక 38

హైదరాబాదు లేఖ

★ వర్షాలు వెల్లువలలో జంటనగరాలు
★ పురానాపుల్ చెక్కుచెదరలేదు– నయాపుల్ నాశనమైంది!
★ సంజీవయ్యకు అమెరికా ఆహ్వానం
★ కాంగ్రెస్ ఎన్నికల కోలాహలం

తెలంగాణా చరిత్రలో, మొదటినుంచి కూడా సెప్టెంబర్‌నెల ప్రత్యేకమైనది. నిజాంనవాబుల కాలంలో తురుష్కశాస్త్రం ప్రకారం ఆబ్ (8వ నెల–ఆగష్టు) చేటుల మారిదయినా, ఆ నెలమాత్రం ఆహ్లాదం గానేగడచి, ఈ సంవత్సరం సెప్టెంబర్ నెలలోమాత్రం శాపఫలం అనుభవించక తప్పలేదు.

అఖిల శైలప్రమాదం సెప్టెంబర్ నెలలో – జనర్ల శైలప్రమాదం సెప్టెంబర్‌లో – పోలీసుచర్య సెప్టెంబర్‌లో – ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరణ నిర్ణయం సెప్టెంబర్‌లో – ఇదేవిధంగా సెప్టెంబర్‌నెలలో ప్రతి ఏటా యేదోఒక విశేష సంఘటన అలవాటైపోయింది.

ఈ సంవత్సరం సెప్టెంబర్ నెల తన విషపు కోరలను సాచింది. జంటనగరాలలో గతవారం రోజులుగా ఎడతెరిపిలేని వర్షాలతో పల్లపు ప్రాంతాలన్నింటినీ ముంచెత్తింది యీ సెప్టెంబర్‌నెల. పాతబస్తీ, కొత్తబస్తీలకు మధ్యగా రాజధానినగరాన్ని రెండుగాచేసే మూసీనది మహోగ్రరూపందాల్చి నయాపుల్ వంతెననే పగులగొట్టి, రాకపోకలకు అసౌకర్యం కల్గించింది. నగరంలో మూసీనదిగట్టుమీద, నది లోతట్టున కొన్ని వేల కుటుంబాలవారు, గుడిసెలు, రేకు పాకలు వేసుకుని కాపురం వుంటున్నారు. ఆయిండ్లన్నింటినీ మూసీమతల్లి తనపొట్టన పెట్టుకున్నది. ఇటు హుసేనాసాగర్ నిబ్బరం తింటి, సెక్రటేరియట్ ఆవరణలోకేగాక, ఒకటి రెండు రికార్డు రూములలోకి, భూగర్భంలోని ట్యాంకీలలోకి నీట్లు పూరాయి. ట్యాంక్‌బండుకు యెక్కడ ప్రమాదం యేర్పడుతుందోననికూడా ఇంజనీరింగు అధికారుల భయాందోళిత హృదాలు, గంటలుకూడా కొన్ని గడిచి పోయాయి. సాగర్‌లోకి పైనుండివచ్చి పడుతూన్న ప్రవాహపునీటిని బయటకు పంపేందుకువున్న గాకులన్నీ తెరచినా, చాలటంలేదు. హిమాయత్‌నగర్, చిక్కడ్ పల్లిలమధ్యగా ప్రవహించే కాల్వలోకి గత సోమవారంనాడు నీళ్ళువదిలేసరికి, ప్రవ త్యముటపోతేమూ అన్నట్టివక్క, ఆ వాగుపై వున్న వంతెన కూలిపోయేందుకు తయారై, యూనివర్శిటీవైపుకు బస్సుల రాకపోకలకు మూడురోజులు అంతరాయం తెచ్చిపెట్టింది.

హైదరాబాద్ నగరంనిండా, అన్ని చోట్లా పాతయిండ్లు చాలవున్నవి. కొత్త కట్టడాలు మున్నెన్నడూ యీమధ్య కాలంలో తలెత్తినా, యింకా యీ నగరంలో పాత యిండ్ల సంఖ్యే జాస్తి. ఆ పేట ఈ పేట అనే విచక్షణలేకుండ అన్ని ప్రాంతాలలోనూ, నానుడువానల ఫలితంగా, కనీసం నాల్గయిదువేల యిండ్లయినా కూలివుంటా యని అనధికారవర్గాల అంచనా. ఇండ్లు కూలిన ఫలితంగా గత రెండురోజులలోనూ 8 మంది మరణించారు; 40 మందికి దెబ్బలుతగిలాయి.

పది పదిహేనురోజులక్రితం వర్షాలవల్ల 75 వేలమంది నగరంలో నిర్వాసుల య్యారు. వారందరికి పునరావాసం కల్పి స్తున్న తరుణంలో, గోరుచుట్టుపై రోకటి పోటన్నట్లు, ఈమహోపద్రవం వచ్చిపడిం ది. దాంతో గృహనిర్మాణ సంస్థవారు నిర్మి స్తున్న కొత్తకట్టడాలలోకి, మెరక ప్రాంతా లలోని గట్టిబిడ్యాలయ భవనాలలోకి, మున్సిపల్ కట్టడాలలోకి, యితర పబ్లిక్ భవనాలలోకి యీ వరదబాధితులందరిని అధికారులు శీఘ్రంగా చేర్చి, అక్కడ తాత్కాలిక నివాసం కల్గించారు. ఇక వీరం దరికి పునరావాసం కల్గించటం ఒక బృహ త్తరసమస్య కాబోతున్నది.

ఇదిట్లుండ, యిక పల్లపుప్రాంతాలలో యిటువంటి కట్టడాలు అనుమతిలేకుండా నిర్మించకుండా కార్పొరేషనువారు కట్టు దిట్టం చేయబోతున్నారు. మురికివాడల నిర్మూలనపథకంక్రింద వారందరికి నగరం వెలుపల, మెరక ప్రాంతాలలో, చవుకగా ఇండ్లను నిర్మించి, నామమాత్రపుధరకు, అదీ వాయిదాలమీద చెల్లించుకునే పద్ధతిన యిండ్లు కేటాయించడం ఎంతైనామంచిది. మురికివాడల నిర్మూలన పథకంక్రింద కేంద్రప్రభుత్వం విశేషంగా ధనమిస్తుంది. అందులోనూ 37 శాతం విరాళంగాను, 38 శాతం ఋణంగాను కేంద్రప్రభుత్వం ఇస్తుం దట. ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగంచేసు కుని, నగరంలోని మురికిపేటలవారి పునరావాసానికి బృహత్తర పథకమును మన ప్రభుత్వం ప్రారంభించడం యెంతైనా అవసరం. మురికివాడలవారికి యిండ్లు కేటాయించే షరతుపై ఆ ప్రజలు గృహ నిర్మాణ కృషిలో శ్రమదానం చేసేందుకు ప్రభుత్వం ప్రోత్సహించి, పెద్దయెత్తున యీ నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహిస్తేతప్ప, కంట్రాక్టరులతో యిది అయ్యేపనిగాదు. ఈ కాలపు కంట్రాక్టరులతో నిర్మించిన యిండ్లు యెలావుంటేవీ నగర శివారైన రామకృష్ణాపురం దగ్గర కట్టిన జగజీవన పురం చూచినవారికినిచూస్తే తెలుస్తోంది. అంతదాకాయెందుకు, యేనాడోకట్టిన మూసీ నదివంతెన పురానాపుల్ గట్టిగా, చెక్కు చెదరకుండావుండగా, యీకాలపు కంట్రా క్టరులద్వారా ఆ నదిపై నిర్మించిన నయా పుల్ వంతెన బీటలువారింది మొన్నటి వరదలు, వర్షాలకు. ఇంతకన్నా కంట్రా క్టరుల కలికాలపు దోష్యం మరొకటి వుందాలా?

అందువల్ల మురికిపేటలవారి పునరా వాస పథకంక్రింద జరిగే కార్యక్రమాలను యిలాంటి కంట్రాక్టరుల ద్వారాగాక, శ్రమ దానంతో, అయా యిండ్లవారే నిర్ణీత ప్రమాణాలకులోనై, నిర్ణీత డిజైనులలో యిండ్లు నిర్మించుకునేందుకు ప్రోత్సహించి యింజనీరింగ్ అజమాయిషీనియిచ్చి, కలప, ఇటుక, సిమెంటు, యినుము, యితర గృహోపకరణలు సేకరించిపెట్టి పేదల గృహసమస్యా పరిష్కారానికి ప్రభుత్వం పూనుకోవాలి.

కేంద్ర పునరావాసశాఖ మంత్రి శ్రీ మెహర్ చంద్ ఖన్నా గారు వచ్చే వారంలో మురికివాడలవారి గృహనిర్మాణ సమస్యలను చర్చించేందుకు దేశంలోని ఎనిమిది కార్పొరేషనుమేయర్లు, కమిషనర్ల సమావేశాన్ని యేర్పాటుచేశారు. ఆ సమ యంలో రాష్ట్రాల గృహనిర్మాణశాఖామా త్యుల సమావేశంకూడా ఢిల్లీలో జరుగ నున్నది. ఆ సమావేశంలో పాల్గొనబో తున్న మన మేయర్ కుముదినీదేవి, కమి షనర్ లోకనాథంగారలు యీ శ్రమదాన సూత్రాన్ని మురికివాడల నిర్మూలనా పథ కములో ప్రవేశపెట్టేందుకు ప్రయత్నించ దగును.

◆ ◆ ◆

అఖిలభారత కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ దామోదరం సంజీవయ్యను అమెరికాలో పర్యటించేందుకు రావలసిందిగా ఢిల్లీలోని అమెరికా రాయబారి గాల్‌బ్రెయిత్ ఆహ్వా నించినట్లు అత్యంత విశ్వసనీయంగా తెలియవస్తోంది. భారత జాతీయ కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు, అహోదాలో, విదేశాలలో పర్యటించేందుకు ఆహ్వానింపబడడటం ఇదే ప్రథమం. ఇంతకుపూర్వం కాంగ్రెస్ అధ్యక్షు లుగావుండగా సుభాష్‌చంద్రబోస్, ప్రధాని నెహ్రూగారలు విదేశాలలో పర్యటించినా, అదిఆయాప్రభుత్వాల ఆహ్వానంపైగాదు. కాం గ్రెస్ అధ్యక్షుడుగా విదేశ ఆహ్వానంపొందిన తొలిగౌరవంకూడా మన సంజీవయ్యకే లభిస్తున్నది. ఐతే ఆహ్వానం అందిందిగదా అని దాన్ని శ్రీ సంజీవయ్యగారు వెంటనే ఆమోదించక, కీరులతి చిక్కినవిమ్మట, నిదానంగా మరోసారి రాగలనని అతి మర్యాదగా జవాబుయిచ్చి, ఆహ్వానానికి కాలదోషం పట్టకుండా చేసుకున్నారు.

రెండునెలలక్రితమే మా హైదరాబాద్ విలేఖరి వెల్లడించినట్లే ఆంధ్రప్రదేశ్ కాం గ్రెసు రిటర్నింగ్‌ఆఫీసరుగా మహారాష్ట్రీ యుడు శ్రీ తులసీరాం జాదవ్‌ను కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ సంజీవయ్య నియమించారు. ఇది కొంతవరకు స్వకీయవర్గంలో ఒకవిధ మైన అసంతృప్తిని కల్గించినా, బయటకు వెళ్ళగక్కుకోలేక, లోలోనే దిగమింగు కుంటున్నారు. వేరొకవంక, యీ ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ మహాభారతానికి కర్తవుపంటి వాడైన శ్రీ అల్లూరి అనారోగ్యంతో రాయ వెల్లూరు ఆసుపత్రిలో మంచంపట్టారు. వారికితోడుగా శ్రీ పిడతలవారు అక్కడకు వెళ్లారు. ఈవిధంగా మాజీమంత్రివర్గీయు లలో అతిరథులనుకునేవారంతా రాష్ట్రం విడిచి బయటనేవున్నందున, వివిల్లాకు ఆ జిల్లాలో స్థానిక నాయకులమీద, ఎన్నికల సంగ్రామ నిర్వహణభారం పడిపోయింది. ఇది ఒకవిధంగా మంత్రివర్గీయులకు అను కూల వాతావరణంగా తోస్తున్నది. కాని యింకా ఎన్నికలసంగ్రామం ప్రారంభం కావడానికి సుమారు రెండు నెలల వ్యవధివుంది. మండలకాంగ్రెస్ ఎన్నికలు నవంబర్ 15న జరుగుతాయి. అక్కడ నుండి "యుద్ధరంగం" ప్రారంభమవు తుంది. ఈలోగా జరిగేదంతా సన్నాహపు తంతు మాత్రమే.

—కొరవ 12 వ పేజీలో

మనదేశంలోని గ్రామాలలోవున్న 5 కోట్ల 40 లక్షల ఇండ్లలో కనీసం 5 కోట్ల యిండ్లు పునర్నిర్మాణానికి అర్హములు. అంటే దాదాపు అన్నీ పూరిం డ్లన్నమాట అందువల్లనే గ్రామీణ గృహనిర్మాణ పథకానికి ప్రణాళికలో అత్యంత ప్రాధాన్యం యివ్వబడి. పల్లెలు నూతనగృహ విలసితములవుతు న్నవి. చెంగల్పట్టుజిల్లాలోని ఒక గ్రామంలో ఈ పథకంక్రింద చక్కగా నిర్మింపబడిన గృహాలను పైచిత్రంలో చూడవచ్చు.

ఇంత పెద్ద చేతిలో పావలా పెడితే!

19 తేది రాపూరు ఇష్టాగోష్ఠి సంభాషణలలో, ఇద్రి గే మహా విద్యుచ్ఛక్తిశాఖామాత్యులు శ్రీ పి. వి. సుబ్బారెడ్డి, విద్యుచ్ఛక్తి విస్తరణలో ధనాభావాన్ని ప్రస్తావించి. తనచేయి చూపుతూ "ఇంతపెద్ద చేతిలో పావల కూలి పెడితే పరిపోతుందా? ఎక్కడో ఒకచోట జారిపోతుం ది" అని ఛలోక్తిగా అన్నారు. ఇదేమాటలు మంత్రివర్గ సమావేశంలో తన సహచరులతో అన్న ట్లుగూడా చెప్పారు.

"బొంబాయి" ఆస్‌బెస్టాస్ సిమెంటు

లిమిటెడ్

వారి స్టాకిస్టులుగ మమ్ములను నెల్లూరు - ఆ చుట్టు ప్రాంత ములకు నియమించిరని తెలుపుటకు సంతోషించుచున్నాము.

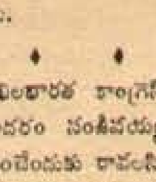

"ఎవరెస్టు"

దూరపు డోరియా (ట్రాఫర్డు), దగ్గర డోరియా (బిగ్‌సిక్సు) సిమెంటు రేకులు, నీటి పైపులు, సెప్టిక్ ట్యాంకులు మొదలగునవి అమ్ము హక్కుదారులము.

చిన్ని చంద్రయ్య అండ్ కంపెని,

బేరివ్యాపారము

232, ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు.

గ్రాము : టెలిఫోన్—ఫోను : 215.

జమీన్‌రైతు

శ్రీ శుభకృత్ భాద్రపద బహుళ అష్టమి
21-9-1962 శుక్రవారం

గుల్జారీ నివేదిక

గుల్జారీ కమిషన్ తననివేదికను సమర్పించింది. బహుశా వాటి నకళ్లు దానితో సంబంధంగల రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకుకూడా అంది పరిశీలన జరుగుతూవుండవచ్చు. ఆ నివేదికాంశాలు మాత్రం ఇటు ఢిల్లీనుండిగాని, ఇటు రాష్ట్ర రాజధానులనుండిగాని పూర్తిగా వెల్లడికాలేదు; కాని అనధికారయుతంగా నివేదికాంశాలు కొన్ని బయటపడుతున్నాయి.

గుల్జారీకమిషన్ నియామక సమయంనుండి సందేహిస్తున్నట్లు, దాని సూచనలు ఆంధ్రరాష్ట్రానికి వ్యతిరేకమనేది మునిసిపాలిటీల మంత్రి శ్రీ ఆలపాటి వెంకటరామయ్య, హైదరాబాదులో పత్రికావిలేకరులను పిలిచి, వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలను బట్టి, ఇతరవిధాల తెలుస్తున్న దానిని బట్టి నమ్మవలసి వస్తున్నది. అంతేగాదు, మొదటినుండి వూహిస్తున్నట్లు, గుల్జారీకమిషన్ నివేదిక ఒక్క మహారాష్ట్రానికే అత్యంతనుకూలంగా వున్నట్లుగూడా విషయజ్ఞులంటున్నారు. మహారాష్ట్రంతోపాటు, ఆంధ్రరాష్ట్రంమీద ధ్వజమెత్తిన మైసూరు, మధ్యప్రదేశ్‌లకుగూడా ఈ నివేదిక అపకారిగానే వున్నట్లు అంటున్నారు. కడకు మద్రాసుకుసైతం, కృష్ణనీళ్లకు పుగాతప్ప, ఈనివేదిక సహాయకారికాదని కొందరి అభిప్రాయం. ఒక్క మహారాష్ట్రంతప్ప, ఇందుతో సంబంధంగల తక్కిన అన్నిరాష్ట్రాలు గుల్జారీకమిషన్ నివేదికపై ఐక్యసంఘటన ప్రారంభించవలసిన అవసరం, అవకాశం ఈ నివేదికవల్ల ఏర్పడుతున్నదని మరికొందరు వెలిబుచ్చుతున్నారు.

శ్రీశైలం డ్యాం ఎత్తును 800 అడుగులనుండి 500 అడుగులకు, కృష్ణనీటిపంపకాన్ని 600 శతకోటి ఘనపు అడుగులనుండి 300శ.కో.ఘ అడుగులకు తగ్గించారని శ్రీ వెంకటరామయ్యంగారి ప్రకటన తెల్పుతున్నది. దీనికి తగినఆందోళనలేనిదే ఆంధ్ర ప్రజలకు అన్యాయం జరుగగలదనివారు హెచ్చరిస్తున్నారుగూడ.

కాని, ఇతరంగా తెలుస్తున్న దానినిబట్టి శ్రీశైలం డ్యాం ఎత్తు ప్రసక్తి లేదని; నాగార్జునసాగర్ డ్యాం ఎత్తును తగ్గించుకోమన్నారని తెలుస్తున్నది. ఆంధ్రప్రభుత్వం దానికి సమ్మతించలేదనిగూడ అంటున్నారు. గోదావరినుండి పులిచింతలకు అవసరమైన నీటిని తీసుకోమనే సూచన గుల్జారీ నివేదికలో వున్నదంటారు. దీనిభావం కృష్ణనీటిలో ఆంధ్ర దామాషా తగ్గించబడినట్లుగాదా? గుల్జారీకమిషన్ రిపోర్టులోని వివరాలు ఎట్లున్నా, స్థూలంగా చూచినపుడు అది ఆంధ్రరాష్ట్ర పురోభివృద్ధికి అవరోధమనే విషయంలో భిన్నాభిప్రాయాలకు తావులేనట్లే కనబడుతుంది. శ్రీశైలం ఎత్తు తగ్గించవలసిందిగా సూచించకపోయినా: కృష్ణ నీటిదామాషాను తగ్గించినపుడు, నాగార్జునసాగరం రెండవదశకు అవకాశమేలేకుండాపోతున్నది. అంటే నెల్లూరుజిల్లాకు తీరని అన్యాయం జరుగనున్నదన్నమాట. కృష్ణనీటిని తగ్గించిన గుల్జారీకమిషన్ శ్రీశైలానికిమాత్రం అడ్డుపుల్ల వేయకుండావుంటుందా? తుంగభద్ర రెండవదశకు కుంటిచేయి చూపకుండా వుంటుందా? మద్రాసుకు త్రాగునీటిని సరఫరా చేయమని సిఫారసుచేసిన గుల్జారీ కమిషన్, దానికి ఏమార్గంగాసౌకర్యంచూపింది తెలియడంలేదు. విషయజ్ఞుల అభిప్రాయాలనుబట్టి అది కేవలం మద్రాసు నాయకుల మెప్పుకుచేసిన నిరుపయోగమైన సూచనగా పరిగణింపబడుతున్నది.

ఏమైతేనేమి, గుల్జారీ కమిషన్ నివేదిక ఆంధ్రరాష్ట్రానికి అపకారేగాని, ఉపకారికాదు. ఒక్క ఆంధ్రరాష్ట్రానికేగాదు. మేము ముందే వివరించినట్లు, మహారాష్ట్రకు మినహా, ఈ సమస్యతో సంబంధంగల తక్కిన అన్ని రాష్ట్రాలకు— మద్రాసుతోసహా — అపకారే. ఈ విషయంలో ఆంధ్ర ప్రభుత్వానికి గూడా యిక ముసుగులో గ్రుద్దులాట అనవసరమేమో ననిపిస్తుంది. నివేదికాంశాలు ప్రజలముందు వుంచి, వాస్తవిక పరిస్థితులను వారు తెలిసికొనే అవకాశాన్ని కల్గించడం అవసరం. రాష్ట్ర శ్రేయస్సు కొరకు అంతరంగికంగా ఆంధ్ర ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో తన పోరాటాన్ని తాను సాగించవచ్చు; ప్రజాభిప్రాయము, ప్రజాందోళన ప్రభుత్వయత్నానికి ఎంతో బలాన్ని, శక్తిని యిస్తుంది. దీనివల్ల ప్రభుత్వ బాధ్యతగూడా తగ్గుతుంది. అట్లుగాక, యదార్థ పరిస్థితులను వెల్లడించకుండా, చివరన తన ప్రయత్నాలు విఫలమైనపుడు, ఆంధ్రప్రభుత్వం తీవ్రమైన అపవాదులకు ప్రజావ్యతిరేకతకు గురికావలసి వుంటుంది. అందువల్ల ఎప్పటికప్పుడు ఈ విషయాలు ప్రజలముందుంచడం అవసరం.

గుల్జారీ కమిషన్ ఒప్పుకున్నా ఒప్పుకోకపోయినా, శ్రీశైలం నిర్మాణాన్ని కొనసాగించే కృతనిశ్చయంలో ఆంధ్ర ప్రభుత్వం వుండడం సంతోషదాయకం. నాగార్జునసాగరం విషయంలోగూడా శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారి మంత్రివర్గం ఇలాంటి దృఢవైఖరినే అవలంబించడం శుభసూచకం. ప్రభుత్వ ఈ వైఖరికి ప్రజల అండ సంపూర్ణంగా వుండగలదనేది వేరుగా చెప్పబని లేదు. ఇప్పుడు మొగమోటపడితే, ఇప్పుడు ఉపేక్షచేస్తే రాష్ట్రానికి శాశ్వతమైన అపకారం చేసినవారు కాగలరు. ప్రజల శాపాలకు గురి అవుతారు.

గుల్జారీ కమిషన్ నివేదికవలన జరిగే నష్టమంతా నెల్లూరు, కడపజిల్లాలదని చాలాకాలం క్రితం ఇరిగేషన్ మంత్రి శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు చేసిన హెచ్చరిక ఎంత దూరదృష్టితో కూడినదో ఈనాడు బోధపడుతుంది. అందువల్ల ప్రస్తుతం అందరికంటె నెల్లూరు మండలీయులే ఎక్కువ జాగరూకతతో వుండవలసిన అవసరం కలుగుతున్నది శ్రీశైలం, నాగార్జునసాగరం రెండవదశకు ఎలాంటి భంగం కలుగకుండా చూచుకోవలసిన ఆగత్యంగూడా ఏర్పడుతున్నది. జిల్లాఅంతా ఏకత్రాటిమీద నిలచి, ముక్తకంఠంతో తమ ఆందోళనను ప్రతిధ్వనింప జేయవలసివున్నది

శ్రీ వెంకటరామయ్యగారు చెప్పినట్లు తమకు నీరు యివ్వమన్నారని మద్రాసు సంతోషించుటకు కారణంలేదు అది అలా అభిప్రాయపడితే కడకు ఆశాభంగంమే మిగులుతుంది. శ్రీశైలంలో కోతలేకుండా, సోమశిల నిర్మాణమైతేనే మద్రాసుకు నీటిప్రశ్న వుదయిస్తుందిగాని. నాగార్జునసాగరం రెండవదశ పూర్తిగా అమలు జరిగినందువల్లగూడా ఏమాత్రం ప్రయోజనముండదు అందువల్ల మద్రాసు ప్రభుత్వంగూడా—తమకు మంచినీరు కావాలనుకుంటే—ఆంధ్రప్రభుత్వ ప్రయత్నానికి బలాన్నికూర్చడం; ఆంధ్ర ప్రజల ఆందోళనతో శ్రుతి కలపడం అవసరం.

నెల్లూరుమండల భవిష్యత్తు ప్రశ్నార్థకంగా పరిణమించిన ఈ క్లిష్టసమయంలో శ్రీ ఏ. సి సుబ్బారెడ్డి ఇరిగేషన్‌శాఖకు అధ్వర్యం వహించడం మన అదృష్టంగా భావించవలసి వుంటుంది. వారి మంత్రిత్వంలో నెల్లూరుశ్రేయస్సు సురక్షితంగా వుండగలదని ఆశిస్తాం.

మన రాజకీయాలు

.... మా పరిశీలకుడు ....

ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ స్వంతఖర్చులు బహిరంగవివాదంగావడం బాధను కల్గిస్తున్నది. శ్రీ నెహ్రూ కేవలం ప్రధానమంత్రిగాదు, తన సర్వస్వాన్ని స్వాతంత్ర్య పోరాటానికి ధారబోసి, తన యావజ్జీవితాన్ని దేశసేవకు అంకితంచేసిన మహనీయుడు. స్వార్థకాంక్ష, స్వలాభాపేక్ష ఎరుగని ప్రజల ఆరాధ్యనాయకుడు. అలాంటి కర్మయోగిని సామాన్యులతో సమానంగా పరిగణించి, సవాల్‌చేయడం, [illegible] అవమానించడమవుతుంది.

సోషలిస్టునాయకుడు డాక్టరు రామమనోహర్‌లోహియా ప్రధానికి రోజుకు 25 వేల రూపాయలు ఖర్చవుతున్నదని ఆరోపించారు. వారి సౌకర్యాలకు, వారి సందర్శనలకవుతున్న వ్యయాన్ని ప్రశ్నించారు. వారికుమార్తె, మనుమల పోషణనుగూర్చి ప్రస్తావించారు. వీటన్నిటికి శ్రీ నెహ్రూ ఒకపార్లమెంటు సభ్యునికి సంజాయిషీ యిచ్చుకో వలసివచ్చింది.

ప్రజాస్వామ్యంలో యిలా ప్రశ్నించుటకు ఎవరికైనా అధికారముంది. యదార్థ పరిస్థితులను వివరించేధర్మం ప్రభుత్వాధినేతలకున్నది. కాని అందరివిషయంవేరు; శ్రీ నెహ్రూ విషయం వేరు. శ్రీ నెహ్రూ ధనాదాయము వహించేవారుకారు. అధికారాలకు, విలాసాలకు, పదవులకు వారు విముఖులు. ఇలాంటివాటిని విసర్జించవలసిందిగా తన సహచరులను శ్రీనెహ్రూ హెచ్చరించడం; తన పర్యటనలలో, తన రక్షణవంటి యేర్పాట్లపై విశేషంగా ఖర్చు చేయవద్దని సలహాయివ్వడం, మనం పలుమార్లు చూస్తున్నాము. ప్రయాణసౌకర్యాలలో, తదితర విషయాలలో ఒక చిన్న ఉద్యోగి వినియోగించుకునే అవకాశాలకుగూడా మంత్రులు – అందులో కేంద్ర మంత్రులు – దూరంగావుండంగూడా గమనిస్తున్నాము. ఎన్నికలసమయంలో పార్టీపక్షంగా వుత్తరప్రత్యుత్తరాలు జరుపవలసి వచ్చినా ప్రభుత్వకాగితాన్ని, ప్రభుత్వ తపాలాను వుపయోగించని వ్యక్తి శ్రీ నెహ్రూ. అలాంటి ఆదర్శనాయకునిపై యిలాగా ఆరోపణలుగావించి, చిన్నబుచ్చడము సహించరాని విషయం.

విలక్షణమైన, అపూర్వమైన శ్రీ నెహ్రూ నాయకత్వ అవసరాన్ని; దేశాభివృద్ధికి వారుగావిస్తున్న కఠోర తపస్సును గమనించినపుడు, వారికిగా ఖర్చవుతున్న ప్రజాధనం లెక్కలోకిగూడా తీసుకోదగింది కాదు. వారిసేవలను రూపాయలు పైసలతో కొలువదలంచుకుంటే నీచమైన విషయం వేరొకటుండదు. రాజకీయ విభేదాలతో, వ్యక్తిగత ఈర్ష్యాసూయలతో వారిపై యిలాంటి ఆరోపణలుచేసి, బహిరంగ చర్చనీయాంశం గావించడం దేశభక్తులైన ఏ వ్యక్తికీ భావ్యంగాదని మనవిచేస్తున్నాము.

ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ వ్యయాన్నిగూర్చి తలెత్తిన వివాదం మారుతున్న ప్రజల మనస్తత్వాలకు, దేశపరిస్థితులకు సూచనగా మాత్రం తీసుకోకతప్పదు. దీనిని, అధికారాలను విసర్జించలేకున్న మంత్రులు, హెచ్చరికగా పరిగణించక తప్పదుగూడా.

. . .

కాంగ్రెస్ ఎంత పురాతనమైనదో, దొంగసభ్యత్వ సమస్యగూడా అంతపాతది. కాని, ఈ పాతవిషయాన్నిగూర్చి క్రొత్తగా జరుగుతున్నచర్చ జాస్తి వినోదంగావున్నది. ఉన్న జనాభాను మించకపోయినా, ఈ సంవత్సరం, కాంగ్రెసుసభ్యుల సంఖ్యకోట్లకు పెరిగింది. పరాకాష్ఠనందుకున్న ముఠా వైషమ్యాలు, అధికారపు ఆరాటం కాంగ్రెస్ సభ్యత్వంలో స్పష్టంగా ప్రతిబింబించాయి. అధికారాన్ని చేపట్టుటకు, సంస్థను హస్తగతం చేసుకోవడంతప్ప, అన్యమార్గం లేదనే నమ్మకం కాంగ్రెసు వాదులలో దృఢంగా కలిగింది. దాని దుష్ఫలితమే తప్పుడుసభ్యత్వం!

తిరువనంతపురంలో సమావేశమైన ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ సంఘాల కార్యదర్శుల సమావేశం ఈ దొంగసభ్యత్వ నిరోధానికి తీసుకోదగిన చర్యలనుగూర్చి చాల తీవ్రమైన చర్చలు సాగిస్తున్నది. సంస్థలో ఐక్యతను కాపాడుటకు అనుసరించదగిన మార్గాలనుగూడా అన్వేషిస్తున్నది. కొందరు అసలు పావలాసభ్యత్వమే లేకుండాచేయాలన్నారు. కొందరు ప్రధానిని పార్లమెంటులోని కాంగ్రెసుసభ్యులు, ఏ. ఐ. సి. సి. సభ్యులు; ముఖ్యమంత్రిని శాసనసభలోని కాంగ్రెసుసభ్యులు, పి. సి. సి. సభ్యులు ఎన్నుకోవాలని సూచించారు. అసలు రాష్ట్ర కాంగ్రెసు అధ్యక్షుణ్ణే ముఖ్యమంత్రి నియమించాలనే ప్రతిపాదనగూడా అమధ్య వినిపించింది. ఈవిధంగా ఎన్నిసూచనలు చేసినా, ఎన్ని ఆలోచనలుచేసినా, పరిష్కారమార్గంమాత్రం కనుపించలేదు. తిరువనంతపురం సమావేశంలో మాత్రం పావలాసభ్యత్వం యథాతథంగా వుండవలసిందనే వాదనకే బలంవున్నట్లు కనబడుతుంది.

అధికారం వుంటేగాని సంస్థలోగాని, ప్రజలలోగాని ఈనాడు నిలువలేరు. సేవకు యేమాత్రం గుర్తింపులేదు. అధికారంలో లేకుంటే అనామకులు కావలసివుంటుందనే భావం పాతుకుపోయింది. మంత్రుల ఆడంబరాలు, అధికారదర్పాలు, మోటారుమేడలు చూస్తే అధికారంలో లేనివారికి కన్నుకుట్టుతున్నది. అధికార – అనధికార కాంగ్రెస్‌వాదులమధ్య అంతరం యెక్కువకావడమే అధికారవ్యామోహానికి ప్రబల కారణంగా కనబడుతుంది. మంత్రులపాలన ముమ్మరంగావడంతో ఈ అసహనం అవధులుదాటింది. కాంగ్రెస్‌వాదికి సంస్థ శ్రేయస్సుకంటే, స్వార్థప్రయోజనం ముఖ్యమైంది. దీనితో అవినీతి, అక్రమప్రవర్తన మితిమీరింది. దీనిప్రభావం సంస్థనేగాక, ప్రజాజీవితాన్నిగూడా కలుషితంచేసింది.

ఈపరిస్థితుల్లో కాంగ్రెస్ సంస్కరణకు సాధ్యమా? సాధ్యమైతే ఏమార్గాలలో? అని తీవ్రంగా ఆలోచించదగిన ప్రశ్నలు. అధికార కాంగ్రెస్ వాదికి, సామాన్య కాంగ్రెస్‌వాదికి మధ్య అంతరం తగ్గాలె. తాను అధికుణ్ణికాదని అధికార కాంగ్రెస్‌వాది భావించాలె. తాను తక్కువకాదనే అభిప్రాయం సామాన్య కాంగ్రెస్ వాదికి ఏర్పడాలె. ఇరువురికి సేవే ధ్యేయం కావాలె. ఇరువురిని ఆశయాదర్శాలు బంధించాలె. అప్పుడే కాంగ్రెస్ సంస్కరణ సాధ్యం.

అలాంటి అదృష్టం ఈజన్మలో కాంగ్రెసుకు వున్నదా? ఆ బంగారపు రోజులు తిరుగా రాగలవా? ఏమో-ఏకోశానావిశ్వాసము కలుగడంలేదు!

. . .

అతుకు బ్రతుకనేరదంటారు. కేరళ కాంగ్రెస్-ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీ మిశ్రమ మంత్రివర్గం పరిస్థితి ఆ విధంగానేవున్నది.

రెండుమాసాల్కితం ఈ మంత్రివర్గ పతనం అనివార్యమనే పరిస్థితులు ఏర్పడినాయి. కాంగ్రెస్ వాదులందరూ దీని రద్దును కోరారు. కాని శ్రీ లాల్ బహదూర్‌శాస్త్రి, ముఖ్యమంత్రి శ్రీ థానుపిళ్లేతో సంప్రతింపులుజరిపి, కొన్ని ఏర్పాట్లుచేసి, తాత్కాలికంగా దాన్నిబ్రతుకు పొడిగించారు. ముఖ్యమంత్రి, మరొకముగ్గురు సభ్యులతోఒక మంత్రివర్గ ఉపసంఘాన్ని నియమించాలని; వివాదాస్పదమైన విద్యాశాఖను కాంగ్రెసుమంత్రికి అప్పగించాలని; అవినీతిలంచగొండి తన ఆరోపణలనుగూర్చి విచారించుటకు పెద్దలతో ఒక సలహాసంఘాన్ని ఏర్పరచాలనేది శ్రీ శాస్త్రి సూచించిన ఏర్పాట్లు. ఇందులో మొదటి దానినిమాత్రం ముఖ్యమంత్రి అమలుజరిపారుగాని, ఈనాటికి ఆ మంత్రివర్గ వుపసంఘసమావేశం జరుగలేదు, దాని నియామకోద్దేశ్యం నెరవేరలేదు. తక్కిన రెండు సూచనలను ముఖ్యమంత్రి అమలుజరుపలేదు. తిరుగా మంత్రివర్గంలోని భాగస్వాములిరువురూ ఎడమొగం పెడమొగంగావున్నారు.

ప్రజాసోషలిస్టు ముఖ్యమంత్రి కాంగ్రెస్ బలహీనతను బాగ గుర్తించినట్లుంది. తన కొరకుగాకపోయినా, కమ్యూనిస్టుల కొరకైనా కాంగ్రెస్ మిశ్రమమంత్రివర్గానికి స్వస్తిచెప్పదనే అభిప్రాయం శ్రీ థానుపిళ్లెకు ఏర్పడినట్లుంది. లేకుంటే అంగీకరించిన షరతులను, అమలు జరుపకుండుటకు వేరే కారణాలులేవు. కేరళ మిశ్రమ మంత్రివర్గం పూర్తికాలం పనిచేయాలనే కాంగ్రెస్ వుద్దేశ్యం మంచిదే. కాని ఆమంత్రివర్గంలోని యిరువురికీ పొత్తుకుదరక, అధిక

—తరువాత 12 వ పేజీలో

ఇదీ లోకవృత్తం

లోకసంచారి

★ క్యూబాసమస్య రష్యా-అమెరికాల మధ్య పెద్దయుద్ధకారణం కాగలదా?
★ నేపాళ నరేంద్రుడు రెండవతప్పిదం చేయకుండడం న్యాయమేగదా!
★ కామన్వెల్తును నమ్ముకున్నందుకు కొంత శిక్ష అనుభవించక తప్పదు

క్యూబా సమస్య విషమించి, రష్యా, అమెరికాలమధ్య పెద్ద యుద్ధకారణంగా పరిణమించగలదా?

పూర్వం గ్వాటిమాలాలో తమకిష్టంలేని శక్తి మొదలుతిరిగితే దానిని వెంటనే అమెరికన్లు అణచివేశారు. హంగరీలో రష్యన్లు చేసింది అంతే.

లాటిన్ అమెరికా కెన్నెడీరాజ్యపు రక్షరేఖలో నూ, తూర్పుయూరప్ క్రుశ్చేవ్ నియంతృత్వపు కనుసన్నలను సంచరించి సాగిపోవలెను. అనుకూలంగం కలిగినప్పుడల్లా వారైనా వీరైనా ఉలిక్కి పడతారు.

తూర్పుయూరప్ ఛిమోదనం అమెరికా విదేశాంగనీతిలో ఒకభాగం. కాని హంగరీ మొదలుతిరిగినప్పుడు అమెరికన్లు లోక మొదుదుకుని చూస్తున్నారు. సైగా బ్రిటన్, ఫ్రాన్సుదేశాలు ఇజ్రాయిల్ తో కలిసి సూయజ్ పైబడి ప్రపంచపుదృష్టిని హంగరీ విప్లవంపైనుంచి మరల్చినవి. ఆ విధముగా ఆ తరుణాన్ని అమెరికన్లు, పాశ్చాత్యులు జారవిడిచినారు. ఈశోక పాఠకులే వివరాలను యెరుగుదురు.

కాని, లాటిన్ అమెరికాలో గ్వాటెమాలా తిరుగుబాటు అణగినతర్వాత సమయముకోసం వేచివుండిన రష్యన్లు క్యూబా విప్లవాన్ని చేపట్టినారు. ఆర్థికంగా, ఆయుధరీత్యా రష్యాసహాయం అనిమకందినది. ఐతే అది క్యూబా సంరక్షణార్థంవరకే పరిమితమైవున్నది గనుక కెన్నెడీప్రభుత్వం క్యూబామీద కత్తిగట్టదంలేదని అన్నారు, అంతవరకు మేలే.

ఐతే, దీనితాత్పర్యం? మన్రోడాక్ట్రిన్ ఎగిరిపోయింది. దానికెక్కసుబట్టి, వరాలు వారు లాటిన్అమెరికాను ముట్టకూడదు. ఇప్పటిక మదిగుర్తులులేవు. లాటిన్అమెరికాలోని క్యూబా మైలపడినది. ఇప్పటికి అది అమెరికామీదకు దండయాత్ర చేయదుగనక దానిజోలి పోయేదిలేదు. అదీకథ, జాగానేవుంది.

శ్రీ జఫ్రుల్లాకు ఐరాస అధ్యక్ష పదవి

ఐక్యరాజ్యసమితి అధ్యక్షుడుగా ఈ సంవత్సరానికి పాకిస్తాన్ ప్రతినిధి శ్రీ జఫ్రుల్లాఖాన్ ఎన్నుకోబడినారు. వీరితో పోటీ చేసిన సిలోన్ ప్రతినిధి ఓడిపోయారు. జఫ్రుల్లాను పశ్చిమ రాజ్యాలన్నీ బలపరచినవి; సిలోన్ కు ఆఫ్రోఆసియా, తటస్థ రాజ్యాల, అటు రష్యావర్గపు బలం లభ్యంకాలేదు రువాండా, ఉరుండి, జమైకా, ట్రినిడాడ్-టొబాకో-ఈ నాలుగు రాజ్యాలకు సభ్యత్వం ఇవ్వడంతో, ఐరాస సభ్యత్వ దేశాలసంఖ్య ఈ సమావేశంలో 108 కి పెరిగింది

ఈసారి ఐరాస అధిపతులు ముగ్గురూ - అధ్యక్షుడు శ్రీ జఫ్రుల్లా(పాకిస్తాన్) ప్రధాన కార్యదర్శి యుథాంట్ (బర్మా), అండర్ సెక్రెటరీ సి. వి. నరసింహన్ (ఇండియా)-ఆసియా దేశస్థులుగావడం; అందులో ఒకప్పుడు బ్రిటిష్ పాలనక్రింద వుండిన రాజ్యాలవారు కావడం విశేషం. ఇందులో ఒకరు ముస్లిం, ఒకరు బౌద్ధుడు, మరొకరు హిందువు కావడంగూడా గమనార్హం.

శ్రీ జఫ్రుల్లా వయస్సు69 సంవత్సరాలు. పాకిస్తాన్ రాజకీయ కల్లోలాలకు గురిగాని ఏకైక పాకిస్తాన్ నాయకుడు జఫ్రుల్లా.

కామన్వెల్తు ప్రధానుల సమావేశానికి 8 తేది లండన్ కుపోయిన భారత ప్రధాని శ్రీ జవహర్లాల్ నెహ్రూ లండన్ విమానాశ్రయంలో పత్రికా విలేఖరులతో ముచ్చటిస్తున్నారు. ఆర్థికమంత్రి శ్రీ మొరార్జీ, లండన్ లో భారత రాయబారి శ్రీ యం. సి. చాగ్లాగారలుగూడా చిత్రంలోకలరు.

అమెరికన్ విమానాలు క్యూబామీద విధ్వంసకలేవైనాచేస్తే, క్యూబాకొనుక్కున్న రష్యన్ విమానాలేగాక, ప్రత్యక్షంగా రష్యా పంపే విమానాలేవచ్చి వాటిని ఢీకొనగలవని క్రుశ్చెవ్ కెన్నెడీ కాయకి స్పష్టీకరించారు.

ఇకపోతే, క్యూబన్లు అనేకమంది కాస్ట్రో అంటే యిష్టంలేనివారు అమెరికాగడ్డమీద ఆశ్రయంపొందుకుని క్యూబామీద దాడులు సాగిస్తున్నారు. మహేంద్ర నరేంద్రుడంటే గిట్టనివారు నేపాళంనుండి వచ్చి ఇండియాలో ఏకంవేసుకుని స్వదేశపు నియంతృత్వంపై 'దండయాత్రలు' సాగిస్తున్నట్లే వారూ చేస్తున్నారు. ఎవరిమనసోవరులు అది తప్పంటారు, ఇది ఒప్పంటారు.

అట్లని, మనం ఆ తప్పును ఒప్పనము. (ఈ ఒప్పును ఒప్పేఅని అంతరంగమందు భావించెదము). కారణం? కాస్ట్రోరాజ్యం క్యూబాలో ఏర్పడినతర్వాత దానిని 'కుడి' వైపునుంచి కొందరు, 'ఎడమ'వైపునుండి కొందరు విరోధించారు. కుడివైపునుండి విరోధించినవారు ప్రగతికిఅడ్డుగారని, అభివృద్ధినిరోధకులని, వీరు అమెరికాలో కాస్ట్రోరాజ్యపు అభిమానులందర్నీ హింసకు గురిచేసే కార్యసాధకులని వింటున్నాము. కాస్ట్రో రాజ్యం సంపాదించుకున్న అభిమానులందరు ఎర్రటివారుకారు. నామ తక్షణావాలుగలవారనేకులు, ప్రజాస్వామికప్రియులనేకులు ఆరాజ్యాన్ని అభిమానిస్తారు.

అమెరికా అవివేకంగా కాస్ట్రోరాజ్యాన్ని రష్యా-చైనాల ఒడిలోకి నెంపరాదని దీని అభిమతం.

అందువలన, క్యూబాపై మాటల్లోను చేయండాచేయుడానికే అమెరికా యత్నించతము మంచిది.

నేపాళంమీదికి ఇక్కడనుండి దాడుల్ని మానుకొస్తూ, అందిమతో మనం వద్యాన్ని పెంచుకోవడంలేదా?

• • •

నేపాళంమంటే గుర్తుకువచ్చింది. గూర్ఖాలను మనసేనలో రిక్రూట్ చేయుస్తే, చైనా-నేపాళం మైత్రికి భంగపాటున్నట్లుగా టిబెట్ పెకింగ్ నుండి ఖాట్మండూలోనికి సంజ్ఞవచ్చింది. దానికి నేపాళం అంగీకరించలేదని తెలిసింది. లాసా-ఖాట్మండూ రోడ్ పడిందిగనక ఇక గూర్ఖాలను తమ టిబెటన్ సైనికదళాలలో చేర్చుతాము అని మావో మనుషులు కావించారేమో? ప్రజాపత్ విధానానికే లోలోపల చింతించిన నేపాళనరేంద్రుడు రెండవ తప్పిదం చేయకపోవడం న్యాయమేగదా!

• • •

—కొరవ 12 వ పేజీలో

నిత్యంమనపై చైనా కాలుదువ్వుతుంటే చూస్తూ వూరుకుండ వలసిందేనా?

భారతదేశంమీద చైనాసేనలు కొత్త దురాక్రమణ జరిపాయి. ఈశాన్యసరిహద్దున మెక్ మహోన్ రేఖనుదాటి దానికి దక్షిణంగా ఐదుమైళ్ళ యివతల భారత భూభాగంలోగల 'ధాగ్లా' అనే భారతచౌకిని మూడువందల అడుగుల సమీపంవరకు

ఈవారంలోమనదేశం

చైనాసేనలు (దాదాపు 1200 మంది) వచ్చాయి. అంటే చైనా సేనలు భారత భూభాగంలోనికి చొచ్చుకురావడం, చైనా దురాక్రమణగా భావింపబడుతున్నది. సాంప్రదాయికంగా పశ్చిమోత్తర సరిహద్దున లడఖ్ లో దురాక్రమణ సాగిస్తున్న చైనా యీసారి ఈశాన్యసరిహద్దు ప్రాంతంమీద తనదృష్టిని సారించడం ఆశ్చర్యం కలిగించింది.

1959 లో ఈశాన్య సరిహద్దున భారత భూభాగంలోనిలోంగ్జుచౌకినిఆక్రమించుకొని వదలిపోయిన తర్వాత యిక్కడ చైనా విశేషమైన దురాక్రమణ జరపలేదు. 1960 లో నెహ్రూ-చౌఎన్లైలు జరిపిన మంతనాల ఫలితంగా, ఈశాన్య సరిహద్దున మెక్ మహోన్ రేఖను అంతర్జాతీయ సరిహద్దుగా చైనా అంగీకరించడం, సరిహద్దు తగాదాఅంతా లడఖ్ ప్రాంతపు సరిహద్దుకే పరిమితం చెయ్యాలన్న ప్రాతిపదిక ప్రకారం యీ ప్రాంతంలో ఎట్టి కొత్త దురాక్రమణలులేవు. కాని ఇప్పుడు మళ్లీ యింతకాలం తర్వాత కొత్త దురాక్రమణను చైనా సాగించి, మొత్తం సరిహద్దుల తగాదాను మొదటికి తెచ్చింది. ఈ కారణంవల్లనే ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ యిప్పుడు జరిగిన యీ దురాక్రమణవల్ల కొత్త పరిస్థితి ఏర్పడిందనడం ఎంతో సముచితంగావుంది. ఈ సంఘటనకు ముందే ఈశాన్య సరిహద్దుల్లో కొంత కాలంగా చైనా విద్రోహచర్యలు సాగిస్తున్నది.

ఇప్పటికి పదిమూడురోజులుగా చైనా బలాలు ఈ సరిహద్దులలో మనస్థావరమైన 'ధాగ్లా'ను చుట్టుముట్టివున్నవి. అక్కడికి అవసరమైనంత బలాలను పంపి చైనా సైన్యాన్ని అక్కడనుండి గెంటివేస్తామని మన నాయకులు ప్రగల్భాలు పలకడమే గాని చైనా దురాక్రమణను తిప్పికొట్టే ప్రయత్నం లేకపోవడం విచారకరం. ఇది ట్టుండగా యీవారంలోనే లడఖ్-సింకియాంగ్ సరిహద్దులో చైనా-భారతసేనలు పరస్పరం కాల్పులు జరుపుకోవడం ఆందోళన కలిగిస్తున్నది.

సరిహద్దుసమస్యను పరిష్కారంచేసుకోవడం తనకు ఎంతమాత్రం ఇష్టంలేదని, యీ కొత్త దురాక్రమణ ద్వారా చైనా మనకు తెలియజేసింది; ఐతే గాని మనం శాంతియుతంగా పరిష్కరించుకోవాలనే ఆలోచనకు కట్టుబడి చైనానిరీక్షించుకున్నట్టే. ఇట్లా నిత్యం మనపై చైనా కాలుదువ్వుతూవుంటే నిస్సహాయులుగా మనం చూస్తూ వూరుకోవలసిందేనా?

—కొరవ 11వ పేజీలో

శ్రీ రంగనాథ యాత్రా స్పెషల్

1-10-62 తేది నెల్లూరినుండి స్పెషల్ క్యారేజి బయలుదేరును.
యీ సంవత్సరము అపూర్వముగా అత్యంత వైభవముగా జరుగనున్న
మైసూరు **దశరా** ఉత్సవములు దర్శించుడు.
10 రోజులు : తిరుపతి - పుట్టపర్తి - బెంగుళూరు - మైసూరు దర్శించి తిరిగి నెల్లూరు చేరువరకు భోజనముతో సహా చార్జి రూ. 75/- లు.
25 రోజులు : సంపూర్ణ దక్షిణదేశ రామేశ్వరయాత్రకు రూ. 150/- లు.
కొద్దిసీట్లుమాత్రమే కలవు. టిక్కెట్టు 1-కి రూ. 25/- పంపిన సీట్లురిజర్వుచేయబడును
వివరములకు:- 1. కె. కన్నయ్య, 21/332, రాతివారివీధి - నెల్లూరు
2 వెల్ కం జ్యూయలరీ - చిన్నబజారు - నెల్లూరు

అశోకా రాయల్ టాల్కు పౌడర్ డీలక్సు

నూతనోత్సాహానికి, మరులు గొలుపు పరిమళానికి, వేలాదిసినీ తారలు, సౌందర్యవతులు ఈ అపూర్వమైన రాయల్ టాల్కు పౌడరుడీలక్సును ఉపయోగించి, వారి సౌందర్యమును పెంపొందించుకొనుచున్నారు.

విజయా కెమికల్సు, 35, క్లెమెన్సురోడ్డు - వరదవాళం - మద్రాసు-7.
స్టాకిస్టు:. రామా ఏజన్సీస్ - నెల్లూరు.

ఇతర జిల్లాలు

* కృష్ణాజిల్లా అధ్యక్షపదవికి రాజీనామా యివ్వవలసిందిగా మంత్రి అప్పారావుకు ఆదేశం
* విజయవాడ ఛేర్మెన్ అభ్యర్థిత్వంలో ముగ్గురు కాంగ్రెస్ నాయకుల భిన్నవైఖరులు
* కూచిపూడి నాట్యశాలకు కేంద్రం విరాళం

కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్ష పదవికి రాజీనామా యివ్వాలని ఎక్సైజ్ మంత్రి శ్రీ యం. ఆర్. అప్పారావుకు పి. సి. సి. ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ కె. ఆర్. [illegible] ఒక లేఖ వ్రాశారు.

శ్రీ అప్పారావుగారు మార్చి 12 తేది నుండి మంత్రిగావుంటూ, జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షపదవికి రాజీనామా యివ్వలేదని కృష్ణాజిల్లాలోని కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలనే కులు పి. సి. సి. సి. కి ఫిర్యాదు చేసిన సంగతి ఇదివరకే 'ఆమీనారైతు'లో పాఠకులు చదివివుంటారు.

మంత్రిగా వుంటూ, అధ్యక్షపదవిని నిర్వహించరాదని కాంగ్రెసు ప్రధాన కార్యదర్శి సూచించారు. దీనికి శ్రీ అప్పారావు, పి. సి. సి. కి యింకా ఎట్టిబాబు యివ్వలేదని తెలుస్తున్నది.

విజయవాడ ఛేర్మెన్ పదవికి కుమ్ములాట

విజయవాడ మున్సిపల్ ఛేర్మెన్‌గిరి విషయంలో, ఆ పురపాలక సంఘంలోని కాంగ్రెసు సభ్యులలో ఏకాభిప్రాయం కుదరకపోగా, జూనెల 10 తేది మున్సిపల్ పరిపాలన మంత్రి శ్రీ అలపాటి వెంకట్రామయ్య కాంగ్రెసుపార్టీ కౌన్సిలర్లను ఇష్టాగోష్టిగా కలసుకొని ఛేర్మెన్ అభ్యర్థిపై ఏకగ్రీవ నిర్ణయానికి రావలసిందిగా కోరారు. ఛేర్మెన్ అభ్యర్థి నిర్ణయంలో కాంగ్రెసు కౌన్సిలర్లలో అభిప్రాయభేదా లున్నవిషయమటుంచి, విజయవాడ పట్టణ కాంగ్రెసు పెద్దలు శ్రీయుతులు మరుపిళ్ల చిట్టి, టి. యస్. రాజు, టి. వి. యస్. చలపతిరావుగారలది తలొకదారిగా వున్నట్లున్నది. ఈ విషయంలో పైకాంగ్రెస్ పెద్దల తోడ్పాట్ని సినసించే కాంగ్రెసు కౌన్సిలర్లు గూడ లేకపోలేదు.

ఈ పరిస్థితులలో శ్రీయుతులు చిట్టి, రాజు, చలపతిరావు కలిసి ముఖాముఖి మాట్లాడుకోవడం అవసరమని మంత్రి శ్రీ వెంకట్రామయ్య భావించి, ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డి సమక్షంలో ఒక నిర్ణయానికి వచ్చేందుకు వారిని హైదరాబాద్‌కు ఆహ్వానించారు.

ఇన్నాళ్లకు విజయవాడ పట్టణంలో కాంగ్రెసు తలెత్తుకతిరిగే అవకాశం లభించిందన్న ఆనందము సంతోషిస్తుండగా, స్థానిక కాంగ్రెసువారలు యింతలోనే ముఠాలుకట్టడం విచారకరమైన విషయం.

గుంటూరు పొగాకుకు మంచిరోజులు

ఏటా గుంటూరుజిల్లాలో పొగాకు అమ్మకం గాకుండా నిల్వ లేర్పడడం, దానిపై గుంటూరు పొగాకువుత్పత్తిదారులు ఆందోళన గావించుచుండడం, ఆ తర్వాత కేంద్రప్రభుత్వాధికారులు గుంటూరుకు రావడం పరిపాటి. కాని యీ ఏడాది అలాంటిపరిస్థితి యేర్పడకపోగా, రైతులు, వర్తకులవద్దగల పొగాకంతా అమ్ముడుపోయింది. ఒక్క పొగాకుకాడకూడ నిల్వలేదు!

విదేశాల్ని కొనుగోలు చేస్తుంటే ఇంగ్లండు, అమెరికా, రష్యావారికితోడు, తూర్పు జర్మని, యుగోస్లావియా, జెకోస్లవేకియా రాజ్యాలు పొగాకుకొనడంతో గుంటూరు పొగాకుకు మంచిరోజులువచ్చాయని అనిపిస్తున్నది.

ఈవారం గుంటూరువచ్చిన తూర్పు జర్మని పొగాకుప్రతినిధుడు శ్రీ గార్బె 1000 టన్నుల పొగాకు కొనుగోలుకు అగ్రిమెంటుచేయడం గమనార్హం.

కూచిపూడి కళాక్షేత్రానికి కేంద్రప్రభుత్వ సహాయం

కూచిపూడిలోని సిద్ధేంద్ర కళాక్షేత్రంలో లక్షరూపాయల వ్యయంతో నాటకశాల నిర్మాణానికిగాను కేంద్రప్రభుత్వం రూ. 83 వేలు గ్రాంటుగా మంజూరు చేయడం సంతోషించవలసిన విషయం.

కూచిపూడిలో సిద్ధేంద్ర కళాక్షేత్రం సర్వాంగ సుందరంగా రూపొందింపబడుతున్నది. ఇందులో విద్యార్థులకు సంస్కృతం, నాట్యశాస్త్రం, సంగీతం, యక్షగానం

—కొరవ 10వ పేజీలో

క్రొత్త ఎరువు!

నత్రజని, భాస్వరమును గూడా సమపాళ్లలో అందించే అద్భుతమయిన రసాయనిక ఎరువు

అమెరికన్ అమ్మోనియం ఫాస్ఫేటు

అమెరికానుండి ఇప్పుడే దిగుమతైన ఈ తాజా సరుకును ప్యాకింగ్ కంపెనీవారి సీలుట్లుగా మావద్దనుండి రైతులు పొందవచ్చును

ఇందులో నత్రజని 20%, భాస్వరము 20% వున్నది:

అంటే, ఇది అమ్మోనియం సల్ఫేటు అను సూపర్ ఫాస్ఫేటు ఇచ్చు గుణాన్ని అమ్మోనియం ఫాస్ఫేటు ఒక్కటే యివ్వగలదన్నమాట

పొదుపుకు - ఫలితానికి ఎన్నదగిన ఎరువు.

రైతులు తప్పకవాడి ప్రయత్నించవగినది.

ఆంధ్ర బోన్‌మిల్లు కంపెనీ

ఫ్యాక్టరీ : కొడవలూరు. టెలిఫోన్ : : 24.

ఆఫీసు : స్టోన్ హవుస్‌పేట - నెల్లూరు. టెలిఫోన్ : : 67.

విజయవాడ సంగీతకళాశాల ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ మంగళంపల్లి బాలమురళీకృష్ణ 1' తేది నెల్లూరు విచ్చేసిన సందర్భంలో, శ్రీమతి పొణకా కనకమ్మగారు వారి గౌరవార్థం అల్పాహారవిందు చేసారు. పాత్రికేయులు తదితర ఆహూతులతో శ్రీమతి కనకమ్మ, ఆమెకు ఎడమవైపు శ్రీ బాలమురళీకృష్ణ చిత్రంలో కలరు.

లజ్జలేని లంచగొండితనం!

దీనికి దేశ భాష, కుల ఇజం వైరుధ్యాలులేవు

ప్రత్యేక వ్యాసం

"రచన"

శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య

స్వరాజ్య సంపాదనానంతరం అధికార దుర్వినియోగ వటవృక్షానికి పెరిగిన ఊడలలో "లంచగొండితనం" ఒకటి. లంచమంటే రూపాయలు, అణాలు, నయాపైసలేకాదు; వాక్కులేని వస్తువులుగాని, పదవిసిగాని, అర్థాంతసుగాని, వసతినిగాని, బలవంతంతోకాని, మొగమోటంతోకాని, ఒదులు సహాయంచేసికాని సంపాదించిన దంతా లంచమే. లంచం వేయికాళ్లజెర్రి. వంకాయతో ప్రారంభమైన దావళ్యం వంగభండు పట్టుటీరితోకూడ తృప్తిపడక పోవచ్చు. వెనుక స్వరాజ్యం రాకముందే ప్రొత్తప్రొత్తల్లో ఒక మద్రాసు మంత్రికి ఒక గుంటూరు పెద్దమనిషి టీ కెంకట్టపెట్టినాడు; అందుకనే ప్రతిపక్షవారి కాలంలో రెండు గిన్నెలందుకున్న పెద్ద దొరలు తీసుకోకూడదని లంచము పెత్తన దార్లు ఖాసించవలసి వచ్చేను. అంత కట్టుదిట్టాలు ఉండినప్పటికీ నర్వతగా ఉల్లంఘనాలు జరుగకపోలేదు. బ్రిటిషు గవర్నరు జనరల్ వారెన్ హేస్టింగ్సుపై పార్లమెంటులో సుప్రసిద్ధ చరిత్రకారుడు తెచ్చిన అభియోగము లోకులు

అది న్యాయస్థానాలలోకి కాలుపెట్టకుండ, కల్పించి పెట్టివచ్చ గంటలు వగైరా సామానులు పంపిన, రైలువార్డర్ల పొడుగు లోపల్కరించను, సిబ్బందుల ఆఫీసుల్లోను పార్సెల్లు కంట్రాక్టర్ల కొన ప్రశ్నమరలను దూరి చూసినట్లు మనుసులో మనల వుంటేది.

లంచాలలోకూడ చిన్న పెద్ద భేదా లున్నాయి. సన్నజనం వాళ్లే మార్గాలకు గొప్ప ఉద్యోగస్థుల పందాలకు, రాజ్యాధికారాన్ని చేతబట్టుకొన్న ముద్రాధికారుల ఫోకవలకు తారతమ్యం లేకపోలేదు. అంత పెద్ద ఉద్యోగి కూడా అసామి ఇంత చిన్న మొత్తానికి చేయి చాచుతాడా అన్న అనుమాన వాతావరణంకూడ పెద్దవారిని కాపాడుతుంటూ వుంటుంది. వారికి

లంచానికి దేశ, భాష, మత, కుల, ఇజము వైరుధ్యాలులేవు. శీతదేశమైన ఇంగ్లాండును, ఉష్ణదేశమైన ఇండియాలోను పెరటులను అనుసరించి ప్రోత్సహించబడుచుండును. కోటీశ్వరులకు పడగలెత్తిన ధనిక అమెరికా కూటికి గింజలు చాలినన్ని లేక, విద్యార్థుల్ని వివ్వమెత్తుతూ ఉన్నవస్తులు మాత్రే కమ్యూనిస్టు చీనాలోను చేయి చాచడం, ఎఱ్ఱజెండాలనెత్తి పిండ్లు పూండ్ల అయినప్పటికీ అంతరించలేదు. కొలది మాసాల క్రితమే దొంగతనానికి, చేతి మురికికి (లంచగొండితనము) దీరటి ఐదారుకు మరణశిక్షను విధిస్తూ రష్యా, చీనాల పీనల్ కోడులను సవరించారు. ఎంతనిష్ఠురంగా వుండనిదే, తెలుసుకట్టిన దొంగలవలె వాలుకలను కట్టిపెట్టుకొనే కమ్యూనిస్టులు ఈ కఠినశిక్షలకు దిగియుండరు. శిక్షలు కఠినంగా వుండవలెనా లేదా అన్న ప్రశ్నకూడ వివాదాంశమే. దొంగతనానికి చేతులను ఖండించుచుండే చంద్రగుప్తప్రభుత్వంలో పిడుగ్లో పాదవేసిన ముల్లెమూటలుకూడ చెక్కుచెదర కుండావుండేవని చీనాయాత్రికులు పాహి

రష్యా చీనాల పీనల్‌కోడుల సవరణ

జప్పవలసివచ్చిన లంచాలను గురించియే. శ్రీ రాజగోపాలాచారి మొదటిముఖ్యమంత్రి త్వకాలంలో ఒక తెల్లదొరను ఉన్నతోద్యోగి చేతు ప్రజలనోళ్లలో నానకుండా పోలేదు. దక్షిణాదిలో మాదిపరిశోధన ప్రన్నించరాని లక్షాధికారియైన ఒక తెలుగు మోటారు మెకానిక్కు, ఒక తెల్లగవర్నరును సన్మానించడానికి వేయి రూపాయల నోట్లతోకట్టిన మాలను సమర్పించి చరితార్థులైనారు. రెండవ ప్రపంచయుద్ధం ముమ్మరంగా వుండినపుడు యుద్ధానికి సహాయపడినవారికి బిరుదులు జాగ్యానాలుగా మార్చుకొనే పదవిని శ్రీమనల్ కోర్టులు కలిగించుచుండినవి. స్వదేశీ లంచగొండులుకూడ ఆకాలంలో అరుదే. 1927లో కామరికలో జరిగిన పి. డబ్ల్యు. డి. ఇంజనీరుపైని విచారణలో వందలకొలది రైతులు హార్దవడి సాక్ష్యంచెప్పినారు. ఆకాలానికి అది విస్తారంగా వుండేది. పోలీసు ఉద్యోగిని అరెస్టు చేశారన్నమాట ఆ దినాంలో వినబడేదికాదు. ఇక కొరె ట్లర్లు, జిల్లాజడ్జీలు, కోర్టు మునసబులు చేర నిచ్చేవారుకారు. లంచగొండితనం వుంటే

హేస్టింగ్సుపైన 150 సంవత్సరాలక్రిందట మెకాలే పార్లమెంటులో తెచ్చిన అభియోగము, మైసూరు పూర్ణయ్య కార్యకర్తల తులాల్ కింగు ప్రొక్కిన అవినీతి పద్ధతులు, శక్తికింగు ప్రోత్సహము, రాజా మహాసింగు దేశద్రోహము చరిత్రపుటలను కళ్ళలువడ భారతదేశపు ఖురోభివృద్ధికి ప్రతిబంధకాలైనవి. చరిత్ర బాటలను మంచలించి మార్చివేసినవి.

ఇండియాప్రభుత్వ కావళ్లు ఎన్నివంకలు తిరుగుతుండినప్పటికీ న్యాయస్థానాల కుండిన నిర్మొగమాటం ఎవ్వరు అంతగా సంటువదలేదు. అక్కడక్కడ ఒకరిద్దరు ఉలిపికట్టెలు న్యాయంలో నిల్వపోస్తుండినప్పటికీ ఇటీవల అమెరికా సుప్రీంకోర్టు న్యాయాధిపతి తోడి జడ్జిని తన్వదారి త్రొక్కించుటకు లంచాన్ని ప్రయోగించబోయాననే నేరానికి శిక్షింపబడడం అనే కులకు కండ్లుతెరవవలసినది. యూదుల హంతకుడు ఐక్‌మెనునుపట్టియిచ్చినఅర్జెంటైనా ప్రేయసి,రష్యను ప్రభుత్వానికి స్వదేశవు అణు ఆయుధపట్టను అందచేసిన రాబర్టు సొబ్లెన్ లంచానికి పాల్పడ్డవారే.

యూను, హంయనుత్సాంగ్ 2300 సంవత్సరాలక్రిందటి సత్యకాలాన్ని గురించి వ్రాశారు. చేసులు తవిచేస్తేనేకాని క్రింది కాకితం పైకిపోని యీదినాల నవీననాగరికులు ఈ శిక్షలను అమానుషమని హేళనచేయవచ్చు, చట్టాల నవలించవచ్చు, చేయుండిన కొన్నిసంవత్సరాలకు దిగించనూవచ్చు.

నేటిచట్టాలు లంచాలను తగ్గించలేక పోయినవని వాపోయిన ఇండియామంత్రి న్యాయశాస్త్రపు సందుగొందులను చట్టరీత్యా మూయించవలసినట్లు నిన్న నేటి వార్తలు. ఇంతవరకు ప్రభుత్వాలు విధించిన శిక్షవివరాలు యివి. 1957 - నుంచి 1962 వరకు 3903 మంది వుద్యోగులను నౌకరినుండి తొలగించిరి. వీరిలో 128 గజెటెడ్ వుద్యోగస్థులు, అనగా కహసీలుదార్లు వారి పైవుద్యోగులుకూడ వున్నారు. చిన్నవుద్యోగులు 25,566 మంది పైన తక్కువశిక్షలు విధింపబడినవి. వీరిలో 1066 మంది గజెటెడ్ ఆఫీసర్లు. గత 5 సంవత్సరాలలో 37 ఐ. ఓ. ఎస్, 583

—కొరవ 8 వ పేజీలో

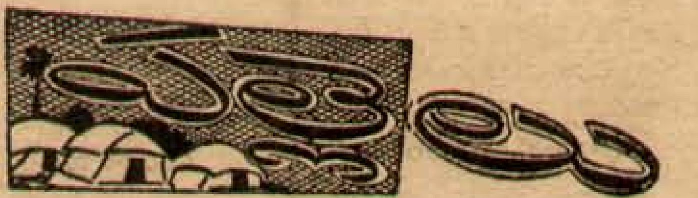

★ ఉపాధ్యాయ సంక్షేమనిధి సేకరణలో కోవూరు ముందంజ: అధ్యాపక దినోత్సవం
★ పాతికేళ్లు హిందీభాషాసేవజేసిన శ్రీ రామకృష్ణ శాస్త్రికి కందుకూరులో గురుపూజ

అధ్యాపక పర్వదినం

5 తేది జరిగిన రాష్ట్రపతి రాధాకృష్ణన్‌గారి జన్మదినము - ఉపాధ్యాయులపర్వదినానికి సంబంధించి మరికొన్ని గ్రామాలవార్తలు —

కోవూరు:- కోవూరురేంజి ఉపాధ్యాయసంఘంవారు గ్రామ పెద్దల నుండి ఉపాధ్యాయ సంక్షేమనిధికి సుమారు రూ 800 లు వసూలు చేసారు. ఈ విషయంలో నెల్లూరు జిల్లాలో కోవూరు అగ్రస్థానం వహించింది సీనియల్ డిప్యూటీ ఇన్‌స్పెక్టరు శ్రీ పి. కృష్ణమూర్తిగారి అధికోత్సాహము, ప్రోద్బలం నిధి సేకరణకు ఎంతగనో తోడ్పడినవి.

నాటిదినం (5 తేది) పెద్ద వూరేగింపు జరిగింది. ఉత్సవానంతరం శ్రీ నన్నపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన సభజరిగింది. శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి టీచర్ల బాధ్యతలనుగూర్చి, కృష్ణమూర్తి నిధిసేకరణ, ఉపాధ్యాయులపట్ల ప్రభుత్వం చూపుతున్న ఆదరణనుగూర్చి చక్కగా వుపన్యసించారు. —శివారెడ్డి

• • •

అల్లివరం:- ప్రాధమిక పాఠశాల ఆవరణంలో శ్రీ ఎస్. వరదేశెట్టి జండానెగురవేశారు శ్రీ ఎద్దుల రాజారెడ్డి అధ్యక్షతన సభజరిగింది. ప్రతిభావంతమైన రాధాకృష్ణుని జీవితాన్ని గూర్చి, ఉపాధ్యాయ సంక్షేమనిధి అవశ్యకతనుగూర్చి హెడ్మాస్టరు శ్రీ జె. సుబ్బయ్య, శ్రీ వరదేశెట్టిగారలు వుపన్యసించారు. — ఒ. వి.

కందుకూరు గురుపూజ

10 తేది. ఉన్నత పాఠశాలలో, హెడ్మాస్టరు శ్రీ జి. రాధాకృష్ణయ్య గారి ఆధ్వర్యంలో, పూర్వపు హిందీ వుపాధ్యాయులు శ్రీ దమ్మాలపాటి రామకృష్ణశాస్త్రిగారికి, సారస్వత సంఘ పక్షంగా, విద్యార్థులు గురుపూజ జరిపారు పాఠశాల పూర్వపు విద్యార్థి, ఇంజనీరింగు పట్టభద్రుడు శ్రీ డి. వెంకయ్య అధ్యక్షత వహించారు. 1929 నుండి 1955 వరకు హిందీ పండితులుగావుండి, హిందీ భాషావ్యాప్తికి అత్యంతంగా కృషిజేసిన శ్రీ శాస్త్రిగారికి విద్యార్థులు సన్మాన పంచరత్నములు, నూత్న వస్త్రములు సమర్పించారు. శ్రీ శాస్త్రి గారి శిష్యుడును, ప్రస్తుత హిందీ ఉపాధ్యాయుడైన శ్రీ దల్లా కలుగోలు చౌదరి శ్రీ శాస్త్రిగారికి పాదపూజ యొనర్చి ఖద్దరు వస్త్రములను భక్తిపూర్వకంగా బహూకరించారు. శ్రీ రాధాకృష్ణయ్య శ్రీ శాస్త్రిగారి భాషాసేవ, సౌజన్యములనుగూర్చి చక్కగా వుపన్యసించారు. వరకట్నమును త్యజీకరించి ఇటీవల వివాహం చేసుకున్న సహాధ్యాయుడు శ్రీ వెంకయ్యను అభినందిస్తూగూడా మాట్లాడారు. రామకృష్ణమఠంలో తాను పొందిన శిక్షణ, శ్రీ రామకృష్ణశాస్త్రిగారి ప్రభావము వరకట్న విముఖతవంటి వాటి విషయంలో తనకు వుత్తేజకాలైన వన్నారు. శ్రీ కలుగోలుచౌదరిగూడా మాట్లాడారు. — ఒ. వి.

విడవలూరు సారస్వతసంఘం

మాధ్యమిక పాఠశాల సారస్వత సంఘ సమావేశం 10 తేది శ్రీ గొట్టిగుండాల వెంకటరామరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగింది. ప్రాథమిక పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుడు శ్రీ యం. రామమూర్తిగారు సారస్వత సంఘ అవశ్యకతనుగూర్చి వుపన్యసించారు. మాధ్యమిక పాఠశాల హెడ్మాస్టరు శ్రీ టి. వెంకటరామరెడ్డి, హిందీ

—తరువాత 10 వ పేజీలో

రెండేళ్లు అన్ని విధాల తగివుండిన బాలి రెడ్డిపాళెం సమితి కేంద్రం మార్పుకు న్యాయమైనకారణాలులేవు – చట్టవిరుద్ధం

బాలిరెడ్డిపాళెం పంచాయతీ సమితిని కోటకు తరలించరాదని కోరుతూ, (1) ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రతినిధిగా ప్లానింగ్, స్థానికపరిపాలనా కార్యదర్శిని, (2) కోట పంచాయతీసమితిపక్షంగా కోట బ్లాక్‌డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరును ప్రతివాదులుగాచేర్చి, బాలిరెడ్డిపాళెం పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ దువ్వూరు సుబ్బరామరెడ్డి గారు ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టులో, ఆగస్టు 21 తేది, రిట్ పిటిషను దాఖలుచేశారు. పిటిషనును అడ్మిట్‌చేసుకొని, హైకోర్టు "స్టే" యిచ్చిన విషయము పాఠకులకు విదితమే.

పిటిషన్ అఫిడవిట్‌లో పిటిషనర్ వాదం సంక్షిప్తంగా దిగువయిస్తున్నాము. —సం. జ. రై.

పంచాయతీ సమితులచట్టం అమల్లోకి రాకపూర్వమే బాలిరెడ్డిపాళెంలో పూర్వాభివృద్ధిమండలి పేర్పాటైవుండినదనీ; యీ మండలి స్థాపనసందర్భంలో - బాలిరెడ్డిపాళెం, వాకాడు, దుగరాజపట్నం - యీ మూడు గ్రామాలలో బ్లాకు కేంద్రంగా దేనిని నిర్ణయించాలనే పరిశీలనజరిగి, పై గ్రామాలలో అన్నిటా బాలిరెడ్డిపాళెమే బ్లాకుకేంద్రంగా తగియుంటుందని ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయానికివచ్చి, ఆవిధంగా వుత్తర్వుజేసిందని పిటిషనర్ సమితిపూర్వ చరిత్రను ఉల్లేఖించారు.

మొత్తం బ్లాకు ప్రయోజనాల దృష్టిలో వుంచుకొని బాలిరెడ్డిపాళెం బ్లాక్ కేంద్రంగా వుండాలని 1–4–60 తేదిన రాష్ట్రప్రభుత్వం ఉత్తరువుజేసిందని, ఆ తర్వాత అచ్చట ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రం నెలకొల్పబడిందనీ; బ్లాక్ ఆఫీసు నిర్మాణంకోసం తాను ఐదెకరాల భూమిని దానంగా యిచ్చాననీ, రూ. 10 వేల ఖర్చుతో విత్తనాల స్టోర్సుభవనంగూడ నిర్మితమైందని పిటిషనర్ శ్రీ సుబ్బరామరెడ్డి గారు చెప్పారు.

హైకోర్టు రిట్ పిటిషన్‌లో బాలిరెడ్డిపాళెం అధ్యక్షుని వాదం

బాలిరెడ్డిపాళెంలో మిడిల్‌స్కూలు, పోస్టాఫీసు, ప్రాథమిక ఆరోగ్యకేంద్రం, రహదారి రవాణాసౌకర్యాలు వుండి, వెనుకబడినగ్రామమై, దానిచుట్టూ సముద్రతీర గ్రామాలు వుండినందున బ్లాకు కేంద్రంగా బాలిరెడ్డిపాళెమును ప్రభుత్వం నిర్ణయించడం జరిగిందనిగూడ పిటిషనర్ వివరించారు.

14–5–62 తేదిన బాలిరెడ్డిపాళెం పంచాయతీసమితి అధ్యక్షుడుగా శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి ఎన్నికైనప్పటినుండి సమితికేంద్రాన్ని తన స్వగ్రామమైన కోట గ్రామానికి తరలించాలని కృషిచేస్తున్నారనీ; శ్రీ శ్రీనివాసులురెడ్డి అధ్యక్షుడైన 20 రోజులకే 5–6–62 తేదిన సమితి సమావేశాన్నిఏర్పాటుచేసి, సమితిలోని తన అనుకూలుర సహాయంతో సమితి కార్యాలయాన్ని కోటకు తరలించాలని, బాలిరెడ్డిపాళెం సమితిపేరును కోటసమితిగా మార్చునట్లు తీర్మానం చేయించారనీ; యీ విషయంలో పూర్వాపరాలను పరిశీలించకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వంకూడ 4–8–62 తేదిన తదనుగుణంగా వుత్తర్వుజేసిందనీ; యిది చట్ట విరుద్ధమనీ, చెల్లనేరదనీ; ప్రభుత్వం రూపొందించిన రూల్సుకుకే విరుద్ధమని పిటిషనర్ అన్నారు.

పంచాయతీసమితుల చట్టంలో 6 వ నిబంధనక్రింద నిర్దేశించబడిన షరతులలో ఒకటి, 5 వ నిబంధననుసరించి క్షేత్రంతుల మెజారిటీతో తన కార్యాలయ కేంద్రాన్ని సమితి మార్చవచ్చునని చెప్పబడినప్పటికీ; (1) ప్రస్తుత బ్లాకుకార్యాలయకేంద్రంలో భవనవిరాళము, భూదానము, యిచ్చిన దాతలకు వాపసు చేయబడనియెడల; (2) ఆఫీసు భవనము, సిబ్బంది నివాసగృహనిర్మాణానికి యివ్వబడిన ప్రైవేటుభూముల దానమును ఆమోదించివున్నయెడల; (3) ఒకేగ్రామంలో బ్లాకు కార్యాలయము, ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రము వున్నయెడల "ఒకసారి నిర్ణయమైన సమితి కేంద్రకార్యాలయాన్ని మార్చరాదు" అని 6 వ నిబంధనలో నిర్ద్వంద్వంగా స్పష్టంచేయబడివుండగా పైటి ప్రభుత్వం గమనించలేదని, వాటికి విలువ నివ్వలేదని పిటిషనర్ వాదించారు. మొదట తాము ఆమోదించిన సమితి కేంద్రాన్ని

—తరువాత 10వ పేజీలో

సమితులు : సమాజసేవ

పొదలకూరు వార్త

ఒక అధికారినిగూర్చి పెద్ద ఆరోపణతో గత 30 తేది సంతకం లేకుండా వ్రాయబడిన ఒకవార్త 7 తేది మాకు చేరింది.

వార్తలోని విషయమేమో తీవ్రమైనదకాని వ్రాత బాధ్యతలేనిది. అందువల్ల ప్రకటించలేకపోతున్నాము

అంగ్రావారిపల్లె స్కూలు

వరికుంటపాడు సమితిలోని అంగ్రావారిపల్లెలో నూతనముగ నెలకొల్పబడిన ప్రాథమిక పాఠశాలకు, సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ ధనెంకుల నరసింహం, 11 తేది, ప్రారంభోత్సవం జరిపారు బి. డి. ఓ. శ్రీ పి. వి. రంగారావు, స్కూళ్ల డిప్యూటీ ఇన్‌స్పెక్టరు శ్రీ బి. వెంకట్రామయ్య, సమితిసభ్యుడు శ్రీ మాదాల తిమ్మయ్య, శ్రీ ఎల్. వి. వెంకటరావు, శ్రీ పి. వి. కె. ప్రసాద్‌గారలు వుపన్యసించారు. పాఠశాల దాత శ్రీ అంగ్రా చెంగారెడ్డి ఆహూతులకు ధన్యవాదములు చెప్తూ, పాఠశాలాభివృద్ధికి అందరి సహాయాన్ని ఆపేక్షించారు. — ఒ. వి.

రేబాల శిబిరం

బుచ్చిరెడ్డిపాళెం పంచాయతీ సమితి ఆధ్వర్యంలో రేబాలలో ప్రథమ గ్రామ సహాయకుల శిక్షణ శిబిరం జరిగింది. శిబిరానికి, జిల్లాకలెక్టరు శ్రీ రాజగోపాల్ 13 తేది ఉదయం ప్రారంభోత్సవం చేశారు. సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ దొడ్ల లక్ష్మీనరసారెడ్డి పతాక ప్రతిష్ఠ గావించారు. సాయంకాలం జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్షుడు శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన సభజరిగింది. బి. డి. ఓ. శ్రీ కె. విశ్వజ్ఞాచారి శిబిర ప్రధాన ఆశయాలను గూర్చి ఎరుకపరచారు. పరిషత్తు కార్యదర్శి శ్రీ పి. మల్లికార్జునం, శ్రీ కోరాబత్తిన చిన్నయ్య, రైన్‌స్పెషలిస్టు శ్రీ సయ్యద్ ఇబ్రహీం, శ్రీ దొడ్ల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగార లుపన్యసించారు. శ్రీ కనుపూరు సుబ్బరామరెడ్డి వందన సమర్పణం గావించారు. సభానంతరం వినోద కార్యక్రమాలు, చలనచిత్ర ప్రదర్శనము జరిగినవి.

14, 15 తేదులలో వివిధ విషయాలపై వివిధశాఖలకు చెందిన సమితి అధికారులు వుపన్యసించారు.

తోటపల్లిగూడూరు బి.డి.ఓ. గారికి

పొట్లపూడిగుండా పొయ్యే కొత్తపాళెం రోడ్డులో నీరుపోయే వసతిలేక, ఆరోక మురికికూపమై, ఆ వీధిలో నివాసముండువారికి, రాకపోకలకు ఎంత అసౌకర్యంగా, అనారోగ్యకరంగా, బాధాకరంగా వుండేది ఎన్నోసార్లు నివేదించాము. మీరు దయతో చూచారు; సానుభూతి ప్రదర్శించారు. మురుగునీరు పోవుటకు చర్యలు తీసుకోగలమన్నారు; పంచాయితీని హెచ్చరించారు. కాని యిప్పటికి మీ సానుభూతి కార్యరూపంలో కనుపించ

—తరువాత 10వ పేజీలో

హిమగిరితైలం

మెంటవేడిమిని తగ్గించగల శక్తిగలది. మెదడు, నేత్రములను, చలువనిచ్చి శిరోజములను పెంపొందింపచేయును కన్నడ. కేరళ, తమిళ, ఆంధ్రదేశములలో అనేక సంవత్సరములుగా ప్రఖ్యాతి చెందినది.
అన్నిషాపులలోను దొరకును

Ratan Misri Depot
Mallikarjunappa St.,
Avenue Road Cross,
BANGALORE-2.

ఆటోమెటిక్ 6 గుండ్లు మరియు 50 గుండ్లు పేలుగనిది మరియు మీకు వచ్చునిదో తిరిగి ఇవ్వబడును లైసెన్సు కొరకు అవసరములేదు. మీరు దొంగల నుండియు మరియు క్రూర మృగముల నుండియు, మరియు నాటకముల కొరకు వయోగము కొరకు, ఉపయోగించ బడును.
వెల :- 6 గుండ్లు పిస్తోలు నం. 333 రు. 8/- నం. 444 రు. 10/- న. 555 రు. 15/- మరియు 50 గుండ్ల పిస్తోలు నం. 666 రు. 10/- నం. 777 రు. 15/- న. 888 రు. 20/- 100 గుండ్లు ఉచితముగా ఇవ్వబడును. ఎక్కువ 100 గుండ్లు రు. 5/- హోలుసేల్ రు. 6/- పోస్టు ఖర్చులు రు. 2/-.

Rey Rogas & Co., 23A - Anand Nagar - BOMBAY-26.

నెల్లూరు పుర్వెళ్లు

విమర్శకుడు

రివిన్యూమంత్రి

రివిన్యూమంత్రి శ్రీ సూరెల రామచంద్రారెడ్డి అక్టోబరు 7, 8 తేదీలలో జిల్లాలో సంచరిస్తారట. 7 తేది రాపూరుతాలూకాలో పర్యటిస్తారు. 8 తేది కార్యక్రమం యింకా నిర్ణయించబడలేదుగాని ఆ సాయంత్రంమాత్రం నెల్లూరులో జిల్లాపరిషత్తు వారిని సన్మానిస్తుందట.

సంఘసేవాసంఘం

మూలబడివుండిన 'ఇండియన్ కాన్ఫరెన్సు ఆఫ్ సోషల్ వర్కు' నెల్లూరుశాఖను ముందుకు నెట్టి, సంఘసేవామార్గంలో పెద్దమనిషి కలెక్టరు శ్రీ రాజగోపాల్ సంకల్పిస్తే, అదిఆదిలోనే ముకాలమయమై, వివాదాస్పదమై, గందరగోళమైపోయింది.

14 తేది కలెక్టరు అధ్యక్షతన సమావేశం జరిగింది. కాంగ్రెస్ సభ్యత్వంవలె, దీనిసభ్యత్వమూ (సభ్యత్వరుసుం రు 6 లు) క్షణంలో పుట్టిపోయింది. ఎప్పుడున్నాది, ఎంపవైనది తెలియని ఈ సంఘంలో 203 మంది సభ్యులుగాచేరారు. అనాటి సమావేశానికి 98 గురు హాజరైనారు. ఎన్నిక అయ్యాక జరపాలని కొందరు, వాయిదా వేయాలని కొందరు, ఎవరికితోచిన సూచనలు వారుచేసారు. అంతా గోలగా తయారైంది. చివరు, ఇక క్రొత్తసభ్యులను చేర్చుకోకుండుటకు, ఈనెల 30 తేది ఎన్నిక జరుపుటకు నిర్ణయింపబడింది.

ఈ సంఘంవల్ల ఈ అనస్తి, వుత్సాహం ఒక్కసారిగా పొంగి ప్రవహించుటలోని రహస్యమేమో వూహించలేకున్నాము, గత 25 తేది జరిగిన సమావేశములో ఒక సభ్యుడు "పాలుజాతివంటి వస్తువుల పంపకం ఈ సంఘం ద్వారా జరిగే అవకాశమున్నది." అని పొరపాటున వెలిబుచ్చాడట. అక్కడే ప్రారంభమైనట్లున్నది ఈ పోటాపోటీలు.

సంఘసేవ సుఖవంతమైనదికాదు. కష్టనష్టాలతో, త్యాగసహనాలతో కూడినది; అనాకర్షణీయమైనది. నిజమైన సేవకు ఆస్కారమున్న సర్వోదయము, భూదానోద్యమాలు యున్న సంవత్సరాలనుండి వుంటే, అందులో ముందుకువచ్చి ఒక్క సంఘసేవకుడూ చేరినట్లు కనబడదు. అలాంటిది ఇప్పుడు వందలమంది ఈ సంఘంపైపడు రుణగలుతున్నారంటే, వారి చిత్తశుద్ధి సంశించదగినంతలో తప్పు లేదనుకుంటాము.

సంఘసేవాసంఘాలుగూడా ఎన్నికలకుఅలవాలమైతే అందులో సేవకులు కొరవడుతారు, సేవ శూన్యమవుతుంది. క్రొత్తగా ప్రారంభిస్తున్న ఈ సంఘానికి ఆ దుర్గతి పట్టకుండుగాక!

సర్వేపల్లి దావా

సర్వేపల్లి ఎలక్షన్ దావాలో రిటర్నింగ్ ఆఫీసరును ప్రతివాదిగా చేర్చమని శ్రీ వంగల్లు కోదండరామరెడ్డిగారు దాఖలు చేసిన పిటిషన్‌ను, ఈ కేసులో ఎలక్షన్ ట్రిబ్యూనల్‌గా వ్యవహరిస్తున్న జిల్లాజడ్జి శ్రీ నమియుద్దీన్ మహమ్మద్ విచారించి, పిటిషన్‌ను త్రోసివేస్తూ, 18 తేది తీర్పు చెప్పినట్లు తెలుస్తున్నది.

అసలు ఎలక్షన్ పిటిషన్ విచారణ 22-10-62 తేదికి వాయిదా వేయబడింది.

కమీషనర్ బదలీ

మర్యాదస్తుడు, వినయగుణసంపన్నుడు, సంస్కృతివరుడు, సేవానక్తుడు, పెద్దమనిషి అయిన నెల్లూరు మునిసిపల్ కమీషనరు శ్రీ యస్. యం. ముర్తజా తెనాలికి బదలీగావింపబడి, వారిస్థానంలో నెల్లూరుమునిసిపాలిటీకి పాతకాపైన శ్రీ ని. నరసింహస్వామిగారు నియమింపబడినారు. శ్రీ ముర్తజా, మునిసిపల్ హెల్త్ ఆఫీసరైన డాక్టరు దిలీపకు చార్జి అప్పగించిపోయారు. క్రొత్తకమీషనర్ యింకారాలేదు.

కొద్దికాలంలో అందరి అభిమానానికి పాత్రుడైన శ్రీ ముర్తజా అన్నిచోట్ల ఈ విధంగానే రాణించగలరని మానమ్మకం.

శిక్షలుఖాయం

ఆత్మకూరు తాలూకా వెంకట్రావుపల్లె గ్రామంలో ఆగస్టు మాసపునేరంలో జరగంటి వెంకటరెడ్డి, దగ్గుమాటి వెంకటసుబ్బారెడ్డి గారలకు నెల్లూరు అసిస్టెంటు సెషన్సు జడ్జిగారు విధించిన రెండుమూడు సంవత్సరాల శిక్షలపై, పై యిరువురు అప్పీలుచేసుకోగా, క్రిందికోర్టు శిక్షలను ఖాయంచేస్తూ, జిల్లాసెషన్సుజడ్జి శ్రీ నమియుద్దీన్ యీనెల 19 తేది తీర్పుచెప్పారు.

ప్రాసిక్యూషన్ పక్షంగా శ్రీ ఎ. పారంగపాణి, అప్పిలెంట్ల తరఫున శ్రీ ని. శ్రీనివాసులు, శ్రీ ని. ని. నరసింహంగారలు వాదించారు.

సమితుల ఎన్నికలు

కోవూరు సమితి కోఆప్షన్‌లో పోటీ వుండిన స్థానానికి సంబంధించి, శ్రీ వి. మాలకొండారెడ్డి తననామినేషన్‌ను వుపసంహరించుకోగా, శ్రీ సిద్ధారెడ్డి రక్తపత్రుల రెడ్డి నిష్పోటీగా ఎన్నికైనారు.

ఈ సమితి అధ్యక్షఎన్నిక 26 తేది జరుగుతుంది.

. . .

తర్లుపాడు సమితి అధ్యక్షఎన్నికను ఈనెల 29 తేది నిర్ణయింపబడినట్లు తెలుస్తున్నది.

కలరా చావులు

ఆత్మకూరు తాలూకా మదపల్లిలో ఈనెల 11 తేది 7 మందికి కలరా సోకి ముగ్గురు మరణించారు. తిమ్మాయపాలెం మజరా ఉలవపల్లెలో యిరువురు, మార్పు కంభంపాడులో ఒకరుగూడా ఈ వ్యాధికి గురిఅయినారట.

జిల్లా ఆరోగ్య శాఖాధికారి డాక్టర్ వరబ్రహ్మారెడ్డి, అసిస్టెంటు హెల్త్ ఆఫీసరు శ్రీ సి. కోదండరామయ్యగారలు పై గ్రామాలు సందర్శించి, వ్యాధి నిరోధకచర్యలు జరిపారని తెలుస్తున్నది.

కవలి జిల్లాలో పెన్నఒడ్డునగల గ్రామాలు కొన్నిటిలో కలరావున్నందున మనజిల్లాలోగూడా పెన్నఒడ్డు గ్రామాలకు వ్యాపించిందని, జిల్లాలో మరెచ్చటా ఈ వ్యాధిలేదని తెలుస్తున్నది.

రైలుక్రింద మరణం

గుర్తుతెలియని 20 ఏండ్ల యువకుని

ENQUIRIES SOLICITED

Damodar Factory Envalopes, Files & Stationary of Superior Variety and other Stationary Machinary Paints & Chemicals Ltd,

Chanda Paints (P C C Brand Paints)

District Agents:

S. V. TRADERS,

17/195, Trunk Road (Up Stairs) Near Pogathota Post Office, NELLORE.

టి. కే. కొమండూరు పార్థసారథి అయ్యంగార్

శవం, 16 తేది వేకువన, నెల్లూరు స్టేషన్ దక్షిణపుక్యాబిన్ సమీపంలో కనుగొనబడింది. తాను దిక్కుమాలినవాణ్ణని, ఆత్మహత్యకు పాల్పడుతున్నానని వ్రాయబడిన ఒకచీటి ఆ యువకుని నిక్కరుజేబీలో వుండినదట. శవపరీక్షగూడా ఆత్మహత్య అని తేల్చిందట.

ఆ యువకుడెవరైనది గుర్తింపబడలేదు.

బస్‌క్రింద మరణం

19 తేది మధ్యాహ్నం 12 గంటలప్పుడు గూడూరు–సమూదోలుమధ్య ట్రంకురోడ్డు మీద లక్ష్మీనరసింహ సర్వీసువారి బస్ (ఎ. పి. ఎన్. 2241) క్రిందపడి, తుపాకుల చినసుబ్బయ్య అనే 30 ఏండ్ల ఏనాది తలచితికి దుర్మరణంపాలైనాడు. టి. రామయ్యఅనే యువకుడుమాత్రం గాయాలతో ప్రాణగండం తప్పించుకొని గూడూరు ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నాడు. బస్‌డ్రైవరు సయ్యద్ అహమ్మద్‌బాషాను వెంకటాచలం పోలీసు అరెస్టుచేసినట్లు తెలుస్తున్నది.

ఠాగూరు జయంతి

29 తేది సా. 5-30 గంటలకు, పురమందిరంలో, వర్తమానసమాజం అధ్వర్యాన విశ్వకవి రవీంద్రునిజయంతి జరుగుతుందని, ఆ సందర్భంలోనే ఆనాటి మధ్యాహ్నం 3 గంటలనుండి ఠాగూరు చిత్రకళాప్రదర్శనంగూడా వుంటుందని, కార్యదర్శి శ్రీ పి. వి. రమణారెడ్డి అందరినీ ఆహ్వానిస్తున్నారు.

సినిమాలు

శేష్‌మహల్: బలగోత్రాలు

మ్యాటినీ: Who done it

రంగమహల్: సిరిసంపదలు

వినాయక: మాయామోహిని

కనకమహల్: షాదీ (హిందీ)

మ్యాటినీ: How to be very very popular

క్రొత్తహాలు: చీచీ (హిందీ)

విజయమహల్: ప్రొఫెసర్ సెక్రెటరీ ,,

మ్యాటినీ: The Remarkable Mr. Penny Packer

వెంకటేశ్వర: హనుమాన్ పాతాళవిజయం

వాణీమహల్: స్వర్ణమంజరి

విజయలక్ష్మి: కష్టసుఖాలు

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు	పుట్టి 1-కి	385-00
టి. టి.		330-00
తెల్లకేసర్లు (క్రొత్తవి)	,,	330-00
క్రొత్త టి. కె. యం.		330-00

పాలేటిలో అన్నదమ్ముల దుర్మరణం

కనిగిరితాలూకా పెదిగండ్ల పంచాయతీ సమితి విద్యావిస్తరణాధికారి శ్రీ కె. పరమేశ్వరరావుగారి కుమారులు వెంకటసుబ్రహ్మణ్యేశ్వరశర్మ (9), వెంకటమూర్తిగిరిధారులు (7), 16 తేది, పాలేటిలో దుర్మరణంపాలైనారు. ఈ ఇరువురు బాలురు ఆనాటి మధ్యాహ్నం బహిర్భూమికి పోయారని, తమ్ముడు మూర్తిగిరిధారులు పాలేటిలో జారిపడి అన్నను అరచాడని, తమ్ముని రక్షించుటకు తానూదిగి సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరశర్మగూడా దుర్మరణం పాలైనాడని తెలుస్తున్నది. సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరశర్మ రెండవ ఫారం విద్యార్థియట. ఆటలలోనే గాక అంతిమసమయంలోగూడా ఈ అన్నదమ్ములు తోడుగా వెళ్లడం విషాదం.

ఈ కేసారి ఇరువురు తనయులను కోల్పోయి శోకసముద్రంలోవున్న శ్రీ పరమేశ్వరరావు కుటుంబానికి మా సానుభూతి.

రాపూరులో రెండవనౌకనుండిదిగుమతైన దొంగసరకుల స్వాధీనం: ముగ్గురు అరెస్టు

తుమ్మలపెంటకు స్టీమరునుండి ఈనెల 2 వ తేది దిగుమతిచేయబడిన దొంగ విదేశీ సరకులు పట్టుబడకపోయినా, ఈనెల 8 వ తేది దొంగసరకులతోచేరి ఆ ప్రాంతానికి సమీపంలో సముద్రంలో లంగరువేసి వుండిన రెండవస్టీమరునుండి యీనెల 16 తేది మధ్యాహ్నం, రామాయపట్నం గ్రామానికి దక్షిణానగల రాపూరు పట్టపుపాళెమునకు దిగుమతి చేయబడిన దొంగసరకులు కస్టమ్సుఅధికారులు పట్టుకోగలిగారు.

8 తేది సా. 5 గంటలకే కస్టమ్సు అధికారులు తుమ్మలపెంట చేరినందున ఆనాటి రాత్రే స్టీమరునుండి ఒడ్డుకు దొంగసరకుల చేరవేత సాధ్యంకాలేదట. మరునాడు దొంగసరకులు తప్పక ఒడ్డుకు చేరవేయబడగలవని కస్టమ్సు అధికారులు ఆశించారుగాని, సముద్రతీరప్రాంతంలో వుండిన బందోబస్తువల్ల ఆ రోజు దిగుమతిచేయబడలేదని తెలుస్తున్నది. 8 నుండి 16 తేదివరకు ఆ స్టీమరు 'బంగాళాఖాతం' లో ఒడ్డుకు ఆరుమైళ్ళదూరంలో, నిశ్చలంగా వుండినట్లు చెప్పబడుతున్నది. ఈ మధ్యకాలంలో, సర్వాయపాలెంవారి సహాయముతో, రామాయపట్నంలోను, క్రొత్తపట్నంలోను దొంగసరకులను దించాలనే ప్రయత్నంగూడ జరిగిందటకాని విఫలమైందట.

ఇక విధిలేక 16 తేది మధ్యాహ్నం స్టీమరునుండి దొంగసరకులను రాపూరు పట్టపుపాళెమునకు చేరవేస్తుండగా, సెంట్రల్ ఎక్సైజు ఇన్‌స్పెక్టరు శ్రీ కె. వెంకయ్యనాయుడు, కావలి సెంట్రల్ ఎక్సైజ్ సబ్‌ఇన్‌స్పెక్టరు శ్రీ పి. హెచ్. వెంకయ్యగారలు, రాపూరు, రామాయపట్నం గ్రామమునసబుల సహకారంతో పట్టుకున్నారని తెలుస్తున్నది.

16 తేది మ. 1-30 గంటలకు సెంట్రల్ ఎక్సైజు అసిస్టెంట్ కలెక్టరు, సూపరింటెండెంటు, ఇన్‌స్పెక్టర్లు, పోలీస్ బృందాన్ని వెంటబెట్టుకొని పై పట్టపుపాళెం చేరేసరికి, చాల ప్రమాదకర పరిస్థితిలో పై అధికారులు దొంగసరకులను స్వాధీన పెట్టుకొని వుంచవలసివచ్చినదని తెలుస్తున్నది.

పట్టుబడి చేర్చబడిన దొంగసరకులను గమ్యస్థానానికి రవాణాచేయడానికి కావలికి వచ్చి లారీలు మాట్లాడుకొని వెళ్లుతుండగా సి. ఐ. డి. పోలీసువారు వస్తున్నారని తెలిసి, ఆ లారీలు తిరుగుముఖం పట్టి పలాయనం చిత్తగించినవట.

లవంగాలుగల బస్తాలు 185 న్నూ, యితర్రా దొంగసరకులున్న 22 జాతి చెక్కల పెట్టెలను స్వాధీనపరుచుకున్నారు. ఈ దొంగసరకుల దిగుమతి వ్యవహారంలో సంబంధము గలదని భావించబడిన మద్రాసు బ్రోకరు శ్రీ యస్. అహ్మద్, తుమ్మలపెంట బ్రోకరు శ్రీ నట్టు సోమయ్య, కావలికిచెందిన ఒక మార్వాడీని సెంట్రల్ ఎక్సైజ్ పోలీస్ అధికారులు అరెస్టుచేసి, సరకులను లారీలలో వేసుకొని 17 తేది మధ్యాహ్నానికి కావలి చేరారు. వారు సరిచూచుకొనుటలో 8 బస్తాలు లవంగాలు పోయినవని గ్రహించి, ఆ పెట్టెచెక్కలను సోదాచేయడంగూడ జరిగిందట కాని ఏమీ దొరకలేదని తెలుస్తున్నది.

ఈ నెల 18 తేది కావలిలో పంచాయతీదార్ల సమక్షంలో పైబస్తాలు పెట్టెలు తెరచి దొంగసరకుల పరిశీలన జరిగింది. ఆ పరిశీలనలో యీ క్రింది వస్తువులున్నట్లు తేలినది.

(1) 6383 కిలో గ్రాముల తూకంగల లవంగాల బస్తాలు 185, (2) 138 కిలోల తూకంగల మెంతాల్ టిన్నులు 135, (3) బాల్ పాయింట్ పేనాలు 32,251, (4) రిస్టువాచీలు టిన్నులు 462, (5) 744 రజన్ల కర్పూర్లు టిన్నులు 248.

ఈ సరకుల మార్కెట్ ధర మొత్తం రూ. 4 లక్షలు వుంటుందని అంచనా వేయబడిందట.

18 వ తేదిన నట్టు సోమయ్యను, మద్రాసుబ్రోకర అహ్మద్‌ను మేజిస్ట్రేట్ కోర్టులో రిమాండుకోసం హాజరుపరచగా వీరిద్దరు చెరి రు. 1500/-ల పూచిపై జామీనుపై విడుదలచేయబడ్డారు. మద్రాసు నుండి ఒక అడ్వకేటు, నెల్లూరునుండి ఒక అడ్వకేటువచ్చి పై యిద్దరిపక్షంగా వాదించినట్లు తెలుస్తున్నది.

ఈ సరకులు పర్మిట్ మీద వచ్చినట్లు, దారితెలియక పైకోట దించినట్లు వాదించాలనే ప్రయత్నం జరుగుతున్నదని గూడా తెలుస్తున్నది. ఈ వ్యవహారం ఏ విధంగా పరిణమిస్తుందో వేచి చూడవలసి వుంది.

. . .

ఈనెల 2 వ తేది తుమ్మలపెంటలో మొదటిస్టీమరునుండి దించబడిన దొంగసరకులను, కావలినుండి రెండులారీలను తెప్పించి వాటికి ఒక్కొక్కదానికి రు. 400 వంతున బాడుగమాట్లాడుకొని, సోమయ్య ఆ దొంగసరకులను ఆ లారీలలోవేసుకొని, మాచర్లమార్గంగుండా హైదరాబాదుకు చేర్చినట్లు తెలుస్తున్నది. ఆ దొంగసరకులలో, లవంగాలబస్తాలుగూడ వున్నట్లు తెలుస్తున్నదిగాని యితరత్రా ఏయే విలువగల వస్తువులు వుండినదీ తెలియదు.

సెంట్రల్ ఎక్సైజు అధికారులు దర్యాప్తు సాగిస్తున్నారు.

—మా. వి.

క్రొత్తగా ఒక్క గ్రామానికి విద్యుచ్ఛక్తి నిచ్చుటకుగూడా డబ్బులేదు

మంత్రి శ్రీ ఏ. సి. విస్పష్ట ప్రకటన: రాపూరుబ్లాకు ప్రారంభోత్సవం

"నెల్లూరుజిల్లా మద్రాసులో వుండినా లాభపడి వుండేది"–జిల్లాకాంగ్రెస్ అధ్యక్షుని ఆవేదన

జలవిద్యుచ్ఛక్తిశాఖామాత్యులు శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి, 18, 19 తేదులలో తననియోజకవర్గంలోని అనేక గ్రామాలలో పర్యటించి, 19 తేది సాయంకాలం రాపూరులో, రాపూరు పూర్వాభివృద్ధి మండలికి ప్రారంభోత్సవం జరిపారు.

ఈ సందర్భంలో హైస్కూలు మైదానములో సభ జరిగింది. అందమైన వేదిక, విశాలమైన పందిళ్లు, విద్యుద్దీపాలంకరణలు గావించబడ్డాయి. చుట్టుపట్ల గ్రామాల ప్రజలుగూడా విశేషంగా పాల్గొన్నారు. వరుణదేవుడు కాస్త బెదిరించాడు గాని, సభకు సద్దుకొని, సభను నిరాటంకంగా సాగనిచ్చాడు.

ప్రథమంలో బి. డి. ఓ. శ్రీ పి. వి. సుబ్బయ్యనాయుడు నివేదిక చదువుతూ, 1-4-62 తేది ఏర్పడినరాపూరు బ్లాకులో 29పంచాయతీలకుసంబంధించిన 64గ్రామాలున్నవని, గ్రామావసరాల సర్వే జరుగుతున్నదని వివరించారు.

> ### "ఈ టోపీదాస్ సమాచారం మీకుతెలియదు"
>
> 19 తేది రాత్రి రాపూరు జిమ్‌ఖానా సభ ఉపన్యాసంలో, మంత్రి శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి, నా బొమతిగా వున్నప్పుడే జిల్లా పరిషత్తునుండి లాగదగినంత డబ్బు లాగవలసిందిగా రాపూరు బ్లాకువారికి సలహాయిస్తూ, వేదిక మీద కూర్చొనివుండిన పరిషత్తు అధ్యక్షుడు శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిని చూపుతూ "ఈ టోపీదాసు సంగతి మీకు తెలియదు" అని చమత్కరించారు.
>
> శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి ఏడు కొండలవాడికి మొక్కుబడిచెల్లించి, గాంధీటోపీతో ప్రస్తుతంక్రొత్త రూపంలో సాక్షాత్కరిస్తున్నారు!

తర్వాత బ్లాకు ప్రారంభోత్సవ ఆహ్వాన సంఘపక్షంగా, తామురచించిన పద్యకుసుమములను తెనుగుపండితుడు శ్రీ కె. లింగరాజు చదివి మంత్రికి సమర్పించారు. అందులో–

తరతరాలుగ మమ్ము, పొరిగొను దారిద్ర్య
గాఢాంధకార బాధ్యకు ద్రవనిదియు
జల విద్యుతులచేత జనుల సౌకర్యాలు
రక్షింపగా తగీరదు దవనిదియు
అవసరములుల్లంచు అన్నియు తీర్చ నై
తులు త్రోవగా సమర్థుడవునిదియు
మా కార్యములు సౌఖ్యమాటతో సంపూర్తి
చేయుడాలిన భాగధేయమునిదియు
గారవామాత్య సదవని దూరగానిన
గతియునుందియు రాపూరుగ్రామ సముద
యంబు కినుకమ్మ తన హృదయంబునందు
నార జలమంత! ఏ. సి. యుదారహృదయ!

అని ఆశంసను స్వీకరించారు.

రాపూరుబ్లాకు రైతుకాంగ్రెస్ కమిటీ కార్యదర్శి శ్రీ కె. సున్నేశ్వరరావు తాలూకా ఇర్రిగేషన్ విద్యుచ్ఛక్తి అవసరాలనుగూర్చి ఒక నివేదిక సమర్పించారు. (ఈ నివేదికాంశాలు ఈ సంచికలోనే వేరుగా యివ్వబడినవి).

పిమ్మట సూళ్లూరుపేట శాసనసభ్యుడు శ్రీ పసుపులేటి సిద్దయ్యనాయుడుగారు ఉపన్యసిస్తూ, ఏ. సి. ని మంత్రిగా గలిగిన రాపూరుఅదృష్టాన్ని అభినందిస్తూ, 'అన్న'తోపాటు తాముగూడా ఒక 'పలం, తీరుగా, సొల్లరుగా' రాపూరు అభివృద్ధికి కృషిచేయగలమన్నారు. తర్వాత పార్లమెంటుసభ్యుడు శ్రీ బి. అంజనప్ప మాట్లాడారు.

జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్షుడు శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి మంత్రిగా ఏ. సి. జిల్లా పరిషత్తుకుచేసిన సహాయాన్ని వివరించారు.

జిల్లాకాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు, శాసనసభ్యుడు అయిన శ్రీ అనం సంజీవరెడ్డి ప్రసంగిస్తూ, నాగార్జునసాగరం రెండవజోను విషయం వచ్చునప్పటికి ఉత్తరాదివారు పూరుకున్నారని, ఒక్క నెల్లూరువారే అందోళన చేయవలసివస్తున్నదని; సోమశిల విషయంలోగూడా అంతేనని; యీవిధంగా అన్నివిషయాలలో నెల్లూరువారు వివక్షతకు గురి అవుతున్నారని; అమరజీవి శ్రీ పొట్టి శ్రీరాములు ఆత్మార్పణ ఉత్తరాదివారికి వుపయోగపడినంతగా, నెల్లూరు మండలీయులకు లభించలేదేమోనని విస్తున్నదని; మద్రాసుతో వుండినా కృష్ణ పెన్నా ప్రాజెక్టు వచ్చి నెల్లూరు సస్యశ్యామలమై వుండేదేమోననిపిస్తున్నదని; మద్రాసుకు కృష్ణనీరు యివ్వమనే గుల్హాటి కమిషన్ సూచన సోమశిల ఆశను కల్పిస్తున్నదని; శ్రీశైలం, సోమశిలలకు నెల్లూరు మండలీయులు గట్టిగా కృషిచేయాలని కోరారు. నెల్లూరు మండలీయుల హృదయగతమైన అభిప్రాయాలు శ్రీ సంజీవరెడ్డి నోటిగుండా వెలువడినవా అనిపించి, వారివుపన్యాసం అందరి ప్రశంసలను పొందింది.

చివరన మంత్రి శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి ఉపన్యసిస్తూ, ఇర్రిగేషన్ పనులు చిన్నచిన్నవి ఎన్నయినా చేయగలననే ధైర్యమున్నదిగాని, అలాంటిధైర్యం విద్యుచ్ఛక్తి పనులకు సంబంధించి లేదన్నారు. విద్యుచ్ఛక్తి కొరకు అవసరంగా సమకూర్చబడిన పదికోట్ల రూపాయలలో, రెండు గ్యాస్ టర్బయినులకు రెండుకోట్లు; విజయవాడ 36 మెగావాట్ల విద్యుచ్ఛక్తి పథకానికి $7\frac{1}{2}$ కోట్ల రూపాయలు సరిపోతుందని, ఉత్పత్తిచేసుకుండా విస్తరణ నిరుపయోగమని, అందువల్లనే తాము విద్యుదుత్పత్తి పథకాలకు ప్రాముఖ్యమిస్తున్నామని, ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ఇప్పటికే స్తంభాలు వగైరాలు నాటివున్న గ్రామాలకు తప్ప, క్రొత్తగా ఒక్కవూరికి కూడా విద్యుచ్ఛక్తి నివ్వడానికి డబ్బులేదని శ్రీ ఏ. సి. స్పష్టముగా చెప్పారు. అయితే ఈ వద్దుకింద యిచ్చే మొత్తానికి ముఖ్యమంత్రి సహాయసంపదలభించేదని గూడా శ్రీ ఏ. సి. అన్నారు.

విద్యుచ్ఛక్తి విషయంలో రాపూరు తాలూకాకంటే పొదిలి, దర్శి వగైరా తాలూకాలు యింకా వెనుకబడివున్నవని, రైతుకాంగ్రెస్ కమిటీ కోరినగ్రామాలకువస్తే, ఇక రాపూరుతాలూకాలో విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యాన్ని పొందవలసినగ్రామమే వుండదని శ్రీ ఏ. సి. వ్యాఖ్యానించారు.

నాకాదమితిగావున్న ఈ అనుమానాలతోనే, పరిషత్తువద్ద యింతడబ్బు లాగగలిగితే అంతమేలని, ఎవరైతే బంపార్‌గా వుంటారో వారు నాగార్జునల డబ్బునుగూడా పరిషత్తునుండి తీసుకపోతుంటారని, ఇంతవరకు రాపూరు ఏమీ పొందలేదని అంటూ, 'ఈటోపీదాస్ సంగతి మీకు తెలియద'ని శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డినుద్దేశించి చలోక్తి విసరుతూ, ఈఆరునెలలు హంపార్‌గావుండి పరిషత్తుసహాయంతోపాటు ఆస్పత్రులు, రోడ్లు, స్కూళ్లు అన్నీ మొదలుపెట్టి చేసుకుంటే, సమితి అయినతర్వాత ఈతట్టుగా కలిసివస్తుందని, అభివృద్ధికి యింతో అవకాశముంటుందని హెచ్చరిస్తూ, ఏ. సి. మన మంత్రి అనుకుంటే ఏమిరాదని శ్రీ సుబ్బారెడ్డి వుద్ఘాటించారు.

తనవద్ద ఏ టిక్కట్లిస్తే లాభంలేదని, వాటిని తాను ఎత్తుకొనిపోతే వెలువరు చూడవనిచెప్తూ, ప్రభుత్వశాఖలలో జరుగుతున్న ఆలస్యానికి సాదృశ్యంగా 1961లో శ్రీ అల్లూరు సత్యనారాయణరాజుగారు "అర్జంటు రిమార్క్సు" పంపమని వ్రాస్తే, అది యిప్పుడు తనకు వచ్చిందని, దానిపై యింతకాలం యెక్కడ ఆలస్యం జరిగిందో తెలుసుకోవలసిందిగా వ్రాశానని వెల్లడిస్తూ, ఎపుడో అది తానుపోయి యింకొకరు మంత్రిగా వచ్చినప్పుడు వారివద్దకు వస్తుందేమోనని వ్యంగ్యంగా అన్నారు. సెక్రెటేరియట్‌లో పాత బ్రిటిష్ గవర్నమెంటు పద్ధతులు యింకా వున్నవని, అవి పోవాలని అన్నారు. చివరన రాపూరు రైతులకు సలహాగా, అధికార్లచుట్టూ తిరిగి పనులు చేసుకోవలసిందని, ఎప్పటికప్పుడు తనకు తెలిపితే తానూ సహాయపడగలనని హామీ యిచ్చారు.

సభాంతంలో రాపూరుతాలూకా రైతాంగం పక్షంగా శ్రీ సున్నేశ్వరరావు, వర్షాలులేక, పంటలు పోయినందున రాపూరు తాలూకాను క్షామ ప్రాంతంగా ప్రకటించవలసిందిగా కోరుతూ, ఒక తీర్మానం ప్రతిపాదించారు.

శ్రీ నెల్లూరు వెంకటరెడ్డిగారు మాటలాడిన పిమ్మట, బి. డి. ఓ. శ్రీ సుబ్బయ్యనాయుడు వందన సమర్పణ జేశారు.

సభానంతరం నృత్య, నాటక ప్రదర్శనాలు కోలాహలంగా జరిగాయి.

రాత్రి మద్దూరుపల్లిలో శ్రీ నెల్లూరు వెంకటరెడ్డిగారి "సర్గం" లో అతిథులకు షడ్రసోపేతమైన విందు జరిగింది. "మోపూరు పెరుగునుగూడా చవి చూచినాముగాని, శ్రీ నెల్లూరు వెంకటరెడ్డిగారు వడ్డించిన పెరుగు సభూతో నభవిష్యతి" అన్నారు మన ఇంద్రగంటివారి బోర్త్తలు. భోజనంచేసిన ప్రతివ్యక్తిని తపతోటలోని గజనిమ్మపండుతో సత్కరించారు. విందు ఆహ్వానాలంది రాపూరునుండి మద్దూరుపల్లెకు రవాణాసౌకర్యం లేనందున పోలేక, రాపూరులో భోజనం దొరకక, పెక్కుమంది ఆహారాలు పస్తు వుండవలసిరావడం విచారకరం. పిలచిన ఆహ్వాన సంఘం ఈ విషయంలో శ్రద్ధ వహించి వుండవలసింది. —మా. వి.

రాపూరుఇర్రిగేషన్, విద్యుచ్ఛక్తిఅవసరాలు

మంత్రి శ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారికి రైతుకాంగ్రెస్‌సంఘం నివేదన

19 తేది రాపూరులో జలవిద్యుచ్ఛక్తిశాఖామాత్యులు శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారికి, రైతు కాంగ్రెస్ సంఘం, తాలూకాలోని ఇర్రిగేషన్ విద్యుత్ సౌకర్యాలనుగూర్చి ఒక నివేదిక సమర్పించింది.

ఈ నెలలో పాదయాత్రలో నివేదిక సమర్పించినతర్వాత జరిగిన పనులు, జరుగవలసిన పనులు ఏస్థితిలో వున్నది సమగ్రంగా పరిశీలించబడింది. ఆనివేదికాంశాలను యథాతథంగా దిగువ యిస్తున్నాము. —సం. జ. రై.

ప్రభుత్వామోదానికి వేచివున్న చెరువులు

ఏపూరు:- రెండు చెరువులు కలిపి, మల్లేశ్వరకోన వరద కాలువకు ఆనకట్ట కట్టుటకుగాను రూ. 1,85,000 లు యెస్టిమేటువేశారు. పాత ఆయకట్టు యక. 177, క్రొత్త ఆయకట్టు యక. 222 లు. చీఫ్ ఇంజనీరుకు పంపబడ్డాయి.

జోరేపల్లి:-గుంటమడుగునుండి కాలువ తీసి ఎలకంచెరుకు అడ్డముగా ఆనకట్ట. అప్పటినుండి చెరువునకు నీటిసప్లయి ఛానల్ తీయుటకు రూ. 3,76,000 లు ఎస్టిమేషన్ వేయబడి, చీఫ్ ఇంజనీరుగారి పరిశీలనకు పంపబడినది. క్రొత్త ఆయకట్టు యక. 313 లు, పాత ఆయకట్టు యక. 271.

రేగడపల్లి:- ఫారెస్టులోని వాగుకడ్డముగా ఆనకట్టకట్టి చెరువు నిర్మించుటకు రూ. 60,000 లు ఎస్టిమేషన్ పూర్తిచేయబడి చీఫ్ ఇంజనీరుకు పంపబడినది. కాని ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటువారు సదరు భూమిని రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటువారి స్వాధీనము చెయ్యవలసివున్నది.

పిన్నేరు ప్రాజక్టు ఎస్టిమేటు తయారు కాబడి 1949 సం॥ నుండి పెండింగులో యున్నది. రు. 1,90,000లకుఎస్టిమేషన్ వేయబడి పని ప్రారంభించుటకు సిద్ధముగా యున్నది.

పై కనుపరచిన స్కీములన్నియు, రాష్ట్రప్రభుత్వ స్థాయిలోనున్నవి. కాన మంత్రిగారు త్వరలో ప్రారంభించ సుత్తర్వులు దయచేయవలసినదిగా కోరుచున్నాము.

రాపూరు దాబలచెరువు, శిద్దవరం చెరువులకు 30 వేల రూపాయలు అలాటుచేసి రెవిన్యూ అధికారులకు పంపబడియున్నవి. రెవిన్యూ అధికారుల విచారణకూడా పూర్తిఅయినది.

పాలూరు మామిడిమానుల చెరువు:- స్పెషల్ పి. డబ్ల్యు. డి. వారు పరిశీలించి ఎస్టిమేట్లు పూర్తిచేసి 3 సంవత్సరాలయింది. అనంతమడుగు, పాలూరు గ్రామరైతుల తగాదాఫలితంగా ఫయిల్సు కదలటంలేదు. వెంటనే యీ చెరువు విషయం యే స్థితిలోయున్నదో పరిశీలించ కోర్తాము.

క్రొత్త చెరువులు

1. వేములచేడు, 2. నలపోట్లపల్లె, 3. లింగసముద్రం క్రొత్తచెరువులకు ఎస్టిమేషన్సు పంపబడియున్నవి. వాటినికూడా త్వరలో శాంక్షన్ చేయించవలసినదిగా ప్రార్థించుచున్నాము.

గిద్దలూరు చెరువులు

ప్రస్తుతం పిన్నేరు పాజక్టు యేరియా తురిమెర్ల పడమరభాగంనుండి హైలెవల్ సప్లయి ఛానల్ తీయుంచిన గిద్దలూరు మైనర్ యిరిగేషన్ రెండుచెరువులు ఆయకట్టు పారుదలకొస్తుంది. మరియు అదనపు ఆయకట్టు యక.500 లు వస్తుందని, సదరు సప్లయిఛానల్ వెడల్పు తీయించవలసినదిగా ఆగ్రామ రైతాంగం కోరుచున్నారు.

భైరవేశ్వర కాలనీ

యగ్గ (అడవిపల్లి):– ఈ గ్రామానికి పడమరదిశలో ఫారెస్టులో తరతరాల క్రిందట శిథిలమైయున్న దేవాలయములు; యిండ్లు ఈనాటికీ కానవస్తున్నవి. పరిసర ప్రాంతప్రజలు, ఆ గ్రామాల పేర్లు (1) కాకర్లపాడు. (2) రంపర్లపాడు, (3) తీగరాయలపాడు, (4) పెద్దపాడు అనే పేర్లతో పిలుస్తూవచ్చినట్లుచెప్పుచున్నారు.

ఆ ప్రదేశములో (1) కలిచెరువు (2) మొరిమంటచెరువు (3) పెద్దచెరువు అని పిలువబడు చెరువులు తెగి గండ్లు పడి యిప్పటికి కన్పట్టుచున్నవి. మరియు పదులకొట్టలు, విశాలమైన, సారవంతమైన, వ్యవసాయ యోగ్యమైన భూములుగా కనపించుచున్నవి.

చెరువుకట్టు యక. 1000 లు, ఆయకట్టు యక. 1000 లు వెరసి యక. 2000 లు. ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటువారి వద్దనుండి రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటువారి స్వాధీనము చేయవలసియున్నది. సదరు ఫారెస్టులోని కొయ్యను ఫారెస్టుడిపార్టుమెంటువారువేలం వేయించి భూమినిమాత్రమే వ్యవసాయమునకు యివ్వప్రార్థన.

చెరువుల వరద కాలువలు:- 1. మామిడికోన యేరు, 2. పిల్లకాలువ, 3. మర్రికోన, 4. దిబ్బకోన, 5. పెదమట్టికోన వగయిరా కొండ ప్రదేశాలనుండి 10 మైళ్ళ వైశాల్యమునుండి వెలికొండల పైభాగమునుండి నీరువచ్చును.

స్ప్రింగ్సు:- ఊట 6 మాసములుండును. సాగుబడి కనుకూలమగు భూమియంతయు ఊటనీరు ప్రవహించుచున్నది. అచ్చట స్ప్రింగ్సు పైకివచ్చును.

ఈ ప్రదేశమును ప్రభుత్వ అనుమతితో సాగుకు తెచ్చుకొని జీవించవలెనను వుద్దేశ్యముతో సుమారు రెండు సంవత్సరములనుండి పరిసర ప్రాంతాల కూలి ప్రజలు కొంతకాలంపాటు అచ్చటనే నివాసమునేర్పరచుకొని. వారి తెన్ను తెలుసుకోలేక, వున్న కొద్ది పాటి ఆస్తిపాస్తులు కాజేసుకొని వారికోరిక సఫలముకాక మన్నప్రాంతములకువలసవెళ్ళియున్నారు.

రాపూరు తాలూకాలో యింత యనుకూలమునుండి వ్యవసాయమునకు యోగ్యమైన పొలాలు మరెచ్చటాలేవు. కాన యీ ప్రాంత వెనుకబడినజాతుల మొరాలకించి సదరు భూమిని ఫారెస్టునుండి విడకొట్టించి చెరువును పి. డబ్ల్యు. డి. వారు పరిశీలించి ఎస్టిమేట్సు తయారుచేయించవలసినదిగాను, సదరు భూమిని సహకార వ్యవసాయ క్షేత్రముక్రింద సాగుచేయించి ప్రజలకు తిననిచ్చి, కష్టపడు వారికి సమృద్ధిగా కలిగించవలసినదిగాను మనవి చేసుకొనుచున్నాము.

పరిశీలన కావలసిన చెరువులు

ఇనుగుంటపల్లె చెరువు:- ఈ చెరువు పెంచుటకు అనుకూలమున్నది. పైప్రాజెక్టం తయు ప్రభుత్వ పారెస్టుభూములు. ప్రస్తుతం మైనర్ యిరిగేషన్‌లోయుండి సంపన అభివృద్ధి చేసుకొనుటకు వీలులేదు. దీనిని పి. డబ్ల్యు డి. వారు పరిశీలించిన దీనికి

—తరువాత 12 వ పేజీలో

కృష్ణా జిల్లా కోర్టులో
O. P. No. 85 of 1962
అబ్దూరి రాజ్యలక్ష్మి —పిటీషనరు.
అబ్దూరి వెంకటేశ్వర్లు—రెస్పాండెంటు.

పైన వరుస నెం. పిటీషన్ A-షెడ్యూలు ఆస్తులు యిచ్చి B-షెడ్యూలు దావలా ఆస్తులు వగైరా తిరిగి సొంతం చేసుకొనుటకు సర్విసెస్ యిప్పించవలెనని పిటీషనరు దాఖలు చేసిన యీ పిటీషన్లో ఆక్షేపణలు వున్న 13-10-62 తేదీన కోర్టులో తెల్పుకునేది.

—కె. ఎం. రామయ్య—అడ్వకేటు.

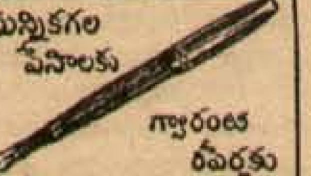
మన్నికగల పెనాలకు
గ్యారంటీ రిపేర్లకు
పెన్‌కార్నర్, నెల్లూరు

పసిరికలు -
- కామెర్లు
భయపడవనిలేదు
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,
రంగనాయకులపేట—నెల్లూరు

నెర్విటాల్
నరముల బలహీనత -
- రక్తపుపోటుకు

బంగారము, మంచిముత్యములు మొదలగు విలువగల భస్మసంపుటితో తయారుచేయబడినది. ఎట్టి నరముల బలహీనతనైనను హరించి, చక్కని దేహదారుఢ్య మొసగును. నిద్రలేమి, నిస్సత్తువ, మలబద్ధకము, కాళ్లుతిమ్మిరులు, పాలుమారిక, కాళ్లు, చేతులు మంటలు, తిమ్మెరలు, చెవిలో హోరు, పరిగా స్వప్నస్ఖలనము, గుండెదడ, ధాతువృష్టము మొదలగువాని నన్నిటిని నిర్మూలించి, మంచికాంతిని, మనోల్లాసమును కలిగించుటలో మించిన ఔషధము మరొకటి లేదు.

8 ఔ. సీసా 5-75 న. పై.
ఇండియన్ మెడిసిన్ హౌస్
విజయవాడ
బ్రాంచీలు: రాజవీధి - నెల్లూరు.
రాజవీధి - గూడూరు.
బండెలదొడ్డివీధి - నాయుడుపేట.

పక్షవాతము-తిమ్మెర్లు-
మధుమేహములను
గ్యారంటీగ నెమ్మది చేయబడును.
మాతో సంప్రదించండి.
వైద్యవిశారద - కవిరాజ్
కాకర్ల వెంకటప్పయ్య,
పక్షవాతస్పెషలిస్టు
కాకర్లవారివీధి—నెల్లూరు.

పండిత
డి.గోపాలాచార్యులవారి
అరుణ
స్త్రీల ఆరోగ్యసౌభాగ్యాలకు
ఆయుర్వేదాశ్రమం ప్రయివేటు లిమిటెడ్ మద్రాసు-17

పిఠాపురం రాజాగారి
తేలుమందు (రిజిష్టర్డ్)
15 నిముషములలో గుణము
24 బిళ్ళల సీసా రూ. 1-50 న.పై.
తేలుమందుడిపో-తణుకు
పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

పెరటి తోటలు: ఈ ఋతువుకు సూచనలు

పెరటితోటలు పెంచి అందం, ఆనందం, ఆరోగ్యం, సౌఖ్యం పొందండి!

పెరటితోట అన్నమాటలోనే పేర్మి వుంది. అది ఇంటిని, దాని పరిసరాలనూ గుర్తుకుతెస్తుంది. పెరటితోటలలో కుటుంబ అవసరాలకు పనికివచ్చు కూరగాయలు, పండ్లచెట్లనేగాక రమ్యంగావుండే పూల చెట్లనుకూడా పెంచి ఇంటిఆవరణమును శోభాయమానంగా చేసుకొని ఆరోగ్యం, సౌఖ్యం, ఆనందం అనుభవించవచ్చు.

అయితే పంటపొలంవలెనే పెరటి తోటనుకూడా ఋతువుకు తగినట్లు నిర్వహిస్తూపోతేనే అది పుంతపలకినవిధంగా వుంటుంది.

పూలకొరకై బంతి, బంగాళబంతి, చనాతబంతి, నిత్యబంతి, తురకబంతి, సూర్యకాంతము (ప్రొద్దుతిరుగుడు), బొగడబంతి, సీతమ్మవారిజడ, నీలగోరింట, బిళ్లగన్నేరు, చంద్రకాంత, నిత్యమల్లి మొదలగు వర్షకాలపు పుష్పజాతులను పెంచితే అవి త్వరలోనే పూయనారంభిస్తాయి. ఈ మొక్కలను నాటుమళ్లను లోతుగాత్రవ్వి బాగా దిక్కుఎరువు తగినంత వేయాలి. మొక్కలకు గాలి, ఎండ బాగాతగలాలి. చెట్లనీడ పనికిరాదు.

దొడ్డిచుట్టు గోడ దగ్గర బొప్పాయి, అంజూర, అనాస, జామ, ద్రాక్షవంటి పండ్లచెట్లువేసి పెంచవచ్చు.

తొలకరిలో పెట్టిన కూరగాయలు బాగా కాస్తూవుండవచ్చు. వంగనారు, మిరపనారు నాటుటకిది మంచిసమయం. చిలగడదుంప తీగెలనుకూడా నాటడానికదే తరుణం. విదేశీయకాకరములలో నారుపోసి పెంచు జాతులన్నిటిని మట్టిపళ్ళెములలో విత్తులుచల్లి వర్షంపడకుండా కాపాడాలి. పెడేని పందిరిక్రింద మట్టిని ఎత్తుగావేసి అందులో కట్టిన మళ్ళలోకూడా విత్తులు చల్లవచ్చు. విదేశీకాకరములనునాటి పెంచు మళ్లకు ఎరువువేసి లోతుగాత్రవ్వి సిద్ధం చేయాలి.

పండ్లచెట్లమొదలు గడ్డిగాదములు లేకుండాచెయ్యాలి.

పెరటితోటలు పెంచేవారు వర్షఋతువులో కొన్ని సమస్య లెదుర్కొంటారు. కూరగాయలమళ్లలో, పచ్చికబయళ్లలో నీరు నిలిచిపోయి మురుగుఏర్పడుతుంది. ఇలా నీరు నిలువవుండకుండా జాగ్రత్తపడాలి. కాలువలుత్రవ్వి నీటిని పారించాలి. మట్టి నీటితో నిండిపోకుండా గట్లు పోసి దాట్లకీయాలి. వర్షపునీరు వైతిక పారేట్లు పీలువేని నేల పూలచెట్లకూ, కూరగాయల పెంపకానికీ తగదు. అట్టినేలను త్రవ్వి బండమన్ను, ఇసుకను చేర్చాలి. ద్యాంచావంటి పచ్చిఆకుఎరువు పైరుపెంచి నేలను బాగుపరచవచ్చు. పెరటితోటలు పెంచుటకు ఉప్పనేలలు, చవిటినేలలు ఏమాత్రం పనికిరావు. వాటివల్ల ఎప్పుడూ యిబ్బందే. నీరు నిలిచివుంటే నేలల్లో పాది నట్టి దారుణతాపు ఏర్పడుతాయి. అట్టి వాటిని పారతోడొకి పైననున్నంచేయాలి. లేదా నిలువనీటిని తీసివేసి పోర్డోమిశ్రమం చల్లాలి.

చల్లనివాతావరణము మట్టిబోవడం, ఒమాటా కోసుపూవువంటి మొక్కలు వడలిపోవడం జరుగుతుండవచ్చు. నేలలో హెచ్చుతేమవుంటే ఇలాంటివి జరుగుతాయి. కనుక ఈఋతువులో నీటికట్టు అక్కరలేదు. తరచు పండ్లకోలతో నేలపై పెచ్చును పోకిడేస్తూ పెద్దవర్షం కురిసినప్పుడల్లా నీటిని తొలగిస్తూ వుండాలి.

మళ్ళలో కలుపుమొక్కలను తీసివేయాలి. పచ్చికబయళ్లలో (లాన్స్)

రైతులోకం

తుంగ మొలవవచ్చు. తుంగను సమూలంగా పెరికివేయాలి. వారానికొకమారైనా పైనేలను పారతో దోకకపోతే కలుపుమొక్కలు విస్తారంగా పెరుగుతవి. రోజా అరగంట అయినా గొప్పు త్రవ్వాలి. కలుపుమొక్కలను తొలగించుటకు 2-4-డి వంటి మందులను వాడతంకంటె చేతితో తీయడం మేలు. ఇట్లా శ్రద్ధతో పెరటితోటను శుభ్రపరుస్తే అది పొంకంగా చూడముచ్చటగా వుంటుంది.

వంగ, బెండ మొదలగు కూరగాయల మొక్కల ఆకుల దిగువన పచ్చపురుగు పచ్చనల్లులు పట్టుతున్నట్లుంటే మలాథియాన్, ఎండ్రిన్, పెరాథియాన్‌వంటి మందులు పిచికారీచెయ్యాలి. వర్షఋతువులో ఇట్టిమందులను ఒకటికి రెండుమార్లు చల్లడంమంచిది. ఇంకా రకరకాలపురుగులు చీడల నివారణకై డి-డి-టి, బి-హెచ్-సి, ఎండ్రిన్‌వంటి మందులను నిలువచేసుకొని వుండుకోవాలి. మందులు చల్లిన తరువాత పక్షంరోజులవరకు కూరగాయలు కోసుకోగూడదు.

గుమ్మడి తీగలలో పూత, పిందెలు రాలిపోవడానికి కారణం తేనెటీగల పరాగ సంపర్కము లేకపోవడమే. కనుక కొన్ని ప్రాంతాలలో తేనెపట్టుల పరిశ్రమ ప్రయోజనకరము కాగలదు. ఎక్కువ నీరు పెట్టినా లేక మురుగు నీరు నిలువవున్నా గుమ్మడి తీగెలలో పూత పిందె రాలిపోవడం జరుగుతూ వుంటుంది. గుమ్మడి నిలువ నీటిని తట్టుకోలేదు.

ఈ ఋతువులో శ్రేష్ఠమైన ఎరువు దుర్లభమవుతుంది. కనుక ఎండుటాకులను తోటలోని ఊడ్పుచెత్తను, గడ్డిగాదములను ఒకచోటచేర్చి దానిపై పల్చగా మట్టిపొర వేసి ఎవరికి వారే ఎరువు తయారుచేసుకోవచ్చు. ఇట్టి ఎండుటాకుల ఎరువుకు 5 తట్టలకు 2 పౌనుల సూపర్ ఫాస్ఫేట్ చొప్పున చేర్చి వాడడం మంచిది. అలా వీలుగాకపోతే కూరగాయ మొక్కలు పెంచడానికి కేటాయించిన స్థలంలో అలచంద, జనుమువంటి చురుగ్గా పెరుగు పచ్చిఆకు ఎరువు పైర్లను పెంచి, అవి పూతకు రాగానే పడదున్నివేయాలి. ప్రతి నూరు చదరపు గజముల నేలకు అరకిలోగ్రాము సూపర్‌ఫాస్ఫేటుకూడా చేర్చవచ్చు.

నిమ్మ, నారింజజాతులచెట్లకు పశువుల ఎరువుతోపాటు అమోనియం సల్ఫేటు కూడా వేయడం వుత్తమమని ప్రయోగములవల్ల తేలింది. కేవలం అమోనియం సల్ఫేటుమాత్రమేవేస్తే ఆకులపై మచ్చలు పడతాయి. కనుక చెట్లచుట్టూత్రవ్వి ఎరువును అన్నివైపులా సమానంగా పరచి నేలను మరొకమారు కదిపితే అది మట్టిలో బాగా కలిసి మంచి ఫలితమిస్తుంది.

(ఐ. సి. ఎ. ఆర్.)

పుచ్చుపడని వంగ రకాలు

వంకాయలను పురుగులు తొలుచుట మూలంగా అవి పుచ్చుపడిపోతాయి. పుచ్చు కాయలనెవరు కొంటారు? అందుచేత వంగతోటలో యీ పురుగు ప్రవేశించి, కాయలన్నిటిని పుచ్చుచేస్తే ఆ తోట యజమానికెంతో నష్టమే!

ఈ పురుగులవాతపడకుండా, తట్టుకొని పుచ్చులేని వంకాయలనుకాసే కొన్ని వంగ రకాలనువ్యవసాయశాస్త్ర నిపుణులు సృష్టించకలిగారు. కోయంబత్తూరునందు ఈ విషయమై జరిపిన ప్రత్యేకపరిశోధనలనుబట్టి హెచ్. 158; హెచ్. 128, హెచ్. 129 అను వంగరకాలు ఈ పురుగులనుతట్టుకుంటాయని అధికంగా పుచ్చు లేని కాయ దిగుబడి వున్నదని తెలియవచ్చింది. పుచ్చుపురుగులను తట్టుకొనుటయేగాక, యీ వంగరకాలు దండిగా కాపునిస్తాయికూడా! అందుచేత యీ రకాలనే పెంచి పుచ్చు పురుగుల ఉపద్రవంనుండి వంకాయలను కాపాడవచ్చును.

వంగతోటపై 0-1 శాతం డి. డి. టి. మందునుగాని, 0-25 శాతం 'ఎండ్రిన్' మందునుగాని వంగ తోటలో మొక్కలు నాటిన నెలరోజులకు చల్లి, ఈ పురుగుల నుండి వంగతోటనురక్షించవచ్చునుకూడా!

పైనచెప్పిన వంగరకములను పెంచుటతోపాటు ఈ మందులలో ఏదో ఒక దాన్ని చల్లుటమూలంగా పుచ్చుపురుగులను పూర్తిగా నాశనంచేసి వంగతోట నుండి ఎక్కువ ఆదాయాన్ని రాబట్టవచ్చును.

లంచగొండితనం

(4వ పేజీ తరువాయి)

ఎన్. జి. ఓ. లకు జైలు, జరిమానాశిక్షలు విధించిరి. దీనినిబట్టి యింతవరకు లంచగొండితనము ప్రాకిపోతున్నది వ్యక్తపడగలదు. చట్టాలను వదిలపరచుటకై నియమింపబడిన కమిటీకి సంతానం వైర్మెన్‌గా వుంటారట. మంచిదేకాని యిట్టి దారుణ ప్రభుత్వోద్యోగులకేకాకమహత్వంగా వుండే మంత్రులకు, వారి పుంగవాలైన శాసనసభ, పార్లమెంటు, సభ్యులకుకూడ వర్తింపచేస్తే యింతోబాగుంటుంది. యిట్టి విధియములేక తమకుమాత్రమే ప్రభుత్వము తక్కువ జీతగాళ్లకు అప్పజెప్పిన జనులను మారుపేరానికి ఇతరులకు బాటుగా అడ్డెల కిచ్చి దనమార్జించు శాసనకర్తలే క్రొత్తవ్యక్తులైతే ఇక చిల్లరవుద్యోగస్తులా నేరస్తులు!

హెచ్చు జీతాలిస్తే తక్కువ తడి చేయటంతో పోతుంది అని మంత్రులకు ఐ. సి. యస్. ఆఫీసర్లు సలహాలుచెప్పి కోతులను ఆడించినట్లు, భరతుడు రాజ్యంచేసినట్లు, చాలకాలంఆడించి తమజీతాలను పెంచుకున్నారు. కంట్లమూసుకొని సంతకాలుచేసే మంత్రులు ఉపమంత్రులు అదారు. ఇంకేను ఈ "బాయిగుర్రాల" తెలివితేటలకు తట్టులేక ఆడుతున్నారు. తెలివికి పరిపాలనకు అర్థత కు అధికారానికి విడాకులనిచ్చిన నాడే మన 'ప్రజా' పరిపాలన క్రిందమీదు అయింది. కులాన్నిబట్టి ఉద్యోగాలు, పుట్టుకనుబట్టి అధికారాలు కేటాయించుటకు ప్రారంభించిననాడే ఎన్. జి. ఓ. గుమాస్తాల ప్రాతలు తప్పుల కుప్పలవు తున్నాయి. హరిజన, ఆదివాసి, వెనుకబడ్డ పైపిన్టులు ముందుకుబడ్డ వారితోసహా అంగ్లభాషనేకాక, మాతృభాషను కూడ ఖూనీచేయసాగారు. అందుకనే ఒక ఎం.ఏ. పరీక్ష ప్యాసైన ఉన్నతోద్యోగి కష్టమైన పని అని అర్థంవచ్చే Tough job అనే అంగ్లపదాన్ని Tuff అని వ్రాయుచేసున్నాడు. పరీక్షలు ఎట్లు ఎప్పుడు జరుగవలసినది, జీతాలు ఏరేటులో ఉండవలసినది, ఎన్ని మార్కులు వస్తే ప్రమోషన్ చేయవలసినది, ఎన్నిరోజులు సెలవులు ఇవ్వవలసినది, అంతర్జాతీయ, దేశీయ, మాండలిక, స్థానికసమస్యలను పురస్కరించుకొని ఎట్లు వ్యరలందాల నెగుడవేయవలసినది, పరీక్ష దొంగలను ఎట్లు వదలివేయవలసినది నమ్మతించని ఉపాధ్యాయులను, ప్రిన్సిపాల్లను, వైసుఛాన్సలర్లనుఎట్లు మట్టడించి దావమోడవలసినది మొదటి పాఠములుగానేర్పుకునే నేటివిద్యార్థులేకదా భావిపౌరులు, శాసనసభ్యులు, మంత్రిపుంగవులు! అర్థశతేండుద్యోగాలకు పదవులకు ప్రాకులాడే మన "బృహస్పతులు" వాటికొరకు ఖర్చించే వేలు, లక్షలు, లంచాలు కావంటారా? కేవలము స్వలాభముకొరకు పార్టీనియమాలను మంటగలిపి ఎన్నిక గెలుపుకై కమ్యూనిస్టులవంటి అగర్భరిపులు పార్టీలకు ఓట్లనమ్ముకొని పుచ్చుకొన్న పెద్దమొత్తాలు లంచాలు కాకపోతాయా?

హెచ్చుజీతాలకు తక్కువ లంచాలకు ముడిపెట్టకూడదని చాలమంది అభిప్రాయము. రష్యాలో అంగ ఎక్కువ నెలజీతము 25000 రూబుల్సు; కనీసజీతము 500 రూబుల్సు. అనగా 50 ఇంతలు హెచ్చు తక్కువఅని ఇటీవలనే ఆర్థికమంత్రిమొరార్జీ దేశాయ్ ప్రకటించారు. ఇండియాలో హెచ్చు నెలజీతము 2250 రూపాయలు, కనీస జీతము 80 రూపాయలు. అనగా 28 వంతులు హెచ్చుతక్కువ. ఇట్లుండియు రష్యాలోను ఇండియాలోను ఈ దురాచారము అయుపు పోసుకుంటూనేఉండడం గమనార్హం. 500 రూబుల్సు అనగానే ఎర్రకళ్ల మాటలువిని మోసపొయ్యేరు. రష్యా నాణ్యము పేరు రూబులు. దీనికి ఇతరదేశాలతో మారకంధర రు. 0-14-0. అనగా ఇండియాకు రష్యాప్రభుత్వము (రష్యా వ్యాపారమంతా ప్రభుత్వము సాగించవలసినదే) 1రూబులుఖరీదుగల వస్తువుపంపితే మనం 0-14-0 చెల్లించవలెను. కాని రష్యాలో మనంగాని రష్యన్లుకాని వస్తువును కొనదలిస్తే రూబులు ఖరీదు 0-2-0 మాత్రమే. అనగా అచ్చటి కనీస నెల జీతం రు. 62-8-0. అదేవిధంగా అత్యధికజీతం 3125 రూపాయలన్నమాట. ఇక వస్తువుల ఖరీదులుచూస్తామా, బూట్సుల జత (బూట్లులేకపోతే వీధుల్లోనిమంచు పాదాలను తినివేస్తుంది.) 300 రూబుల్సు (మనదేశంలో 20 రు.). మనదేశంలో రు. 30 ఖరీదుచేసే ఉన్నికోట్ల రష్యాలో 500 రూబుల్సు. అనగా ఒకనెల జీతమన్నమాట! లంచాలు మరిగిన మహామహులు బ్రిటిష్ ఇండియా గవర్నరులలోను, కాంగ్రెసు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రులలోను లేకపోలేదుకాని అగ్రికదాచిరు. ఇక ఉద్యోగాలకు ప్రామోషన్లకు పేలంపాటలు పాడించి పేరువడ్డ మంత్రులను, బస్సు రూట్లను గుత్తచేసుకొన్న అమాత్యులను, ప్రధానమంత్రులను ఇంటవైట మనం చూస్తూనేఉన్నాము.

ఎం. ఎల్. ఏ. పదవికి 50 వేలు, మంత్రి పదవికి 2 లక్షలు, ముఖ్యమంత్రి పదవికి 4 లక్షలు కనీసం వెచ్చించవలసియున్న ఈ రాజకీయ బేరగాండ్లు ఇంటినుండి తడవతడవా తెచ్చిపెట్టడానికి అంత చవకలా! ఇచ్చేవాడు ఇచ్చుకుంటాడు పరుల రాబట్టుకొనేమార్గంలో రాబట్టుకుంటాడు. పడిపొయ్యే ఆనకట్టలు, విరిగిపొయ్యే వంతెనలు, వినంతిచ్చకుండా పట్టాలుతప్పేరైళ్లు, బ్రహ్మలుగా నెరియలుపోసే హరిజన ఆదివాసిల ఇండ్లకట్టడాలు, మాయమయ్యే రాగితంతి తీగెలు, ప్రభుత్వమోటార్ల రైళ్ల పనిముట్లు, ప్రాణాలుతీసే కల్తీ ఔషధాలు, జరుగని ప్రభుత్వ పాఠశాలలు, తరుగని కంట్రాక్టర్ల బ్యాంకునిలువలు, ఉత్పత్తిని స్తంభింపచేసే మిల్లుసమ్మెలు, విద్యార్థుల దౌర్జన్యపు అల్లరులు, ప్రభుత్వఉద్యోగుల ఏది ఉత్సవాల పాలంకేరలు, పరిషత్తు పంచాయతీల ఖాసిలకలతలు, కృత్రిమ పాస్‌పోర్టుల విదేశయానాలు, దొంగనోట్లు, ప్రమాదకరమైన మోటారురథికులకునిపాట్లు, త్రాగుబోతుల బజారుతండనాలు, విద్యార్థుల, ఉపాధ్యాయుల, ఉద్యోగుల, నియ్యంమదల, కిరాయి దుకాణాల, రేషనుకూలీల, రిక్షాల, మోటారుబస్సుల, రైలుకూలీల, తపాలబవాన్ల పాకీపనివార్ల దైనందిన సమ్మెలు—ఈ వికృతపుదృశ్యం మనోవీధిలో ప్రసారమైనపుడు అవియనిగుండెలు యెవరికుండును? (సశేషం)

కిలోల లోనే కొనండి

దేశమంతటా
మెట్రిక్ తూనికలను
విధిగా
చాపీరావిడ్చే
న్యాయముగాను
త్వరితముగాను
వేరసారాలు జరగడానికి
నిండు పరిమాణాలలో నే.

ఉదాహరణకి :
1 కిలోగ్రాం
500 గ్రాములు
200 గ్రాములు . లెక్కచేసి కొనండి

1 కిలోగ్రాం =
86 తులాలు

1 వీశ (= 80 తులాలు) 1 కిలోగ్రాముకి అమ్ముతారనుకుంటే, 1 కి॰ 1 వీ॰ 7 తు॰ అయినా సరిగానే అమ్మాలి.

భారత ప్రభుత్వముచారే జారీచేయబడినది.
DA 62/7

నర్సాపురం సబ్ కోర్టులో

E. P. No 45 of 1962.

S. C. No. 123 of 1959.

వంగల సత్యనారాయణ—D. H.-వాది,
మారి సూర్యప్రకాశం
—J. D. R-ప్రతివాది.

... వేలము ప్రకటన —

యీ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా ప్రతివాది తా॥ భూములు పై కోర్టువారి వలన నరసాపురం కోర్టు యందు 24-10-1962 తేది పగలు 10 గంటలకు బహిరంగ వేలము వేయబడును. గాన కావలసినవారు పాడుకొనవలెను. నదరు రెండు అంశములు కలిపి గవర్నమెంటు పాట రూ. 1000/-

— షెడ్యూలు —

(1) పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా, నర్సాపురం తా॥ అచంట సబు డి॥ లో చేరిన వల్లూరుగ్రామం తా॥ ప్రతివాది తా॥ R. S. నె 301/2 రు, యె 1-51 ట్లలో యె 0-60 సెంట్లుకు హద్దులు- [తూ] యీ ప్రతివాది భూమి [ప] అట్టిరవ్వ వయువ్యబావికి వస్త్రా కాలువ భూమి [ద] మారి నరసింహంభూమి [ఉ] యీ ప్రతివాది భూమి.

(2) డిటో గ్రామము కాలువకు R. S. నె 48/2 రు పూరా యె 0-84 ట్లు మెరక రెండుప్రతులు తా॥ యె 1-44 ట్లు భూమిన్ని యింతవరకు పంపిణీమమ్ములున్నా వల్లూరు సహకార పరపతి సంఘంవారికి ప్రతివాది వ్రాయించి యిచ్చిన ఆ॥ తనఖా యిం బాకీ షుమారు రూ. 1360—00 లకు లోబడి భూములు కాబడును.

—టి. వి. ఆర్. అప్పారావు.
డి॥ ప్లీడరు అడ్వకేటు.

శివారెడ్డి పద్యాలు

కోవూరుతాలూకా

పడుచు కుఱ్ఱవాడు ప్రసిదెంటు శీనయ్య
వచ్చెనెల్లూరు క్లాకు వాయిదాల
కొంతకాలమునకు కోవూరు భూలోక
స్వర్గమౌన్ ప్రజలు సహకరిస్తే.

శ్రీనివాసు రెడ్డి! చిన్నసంగతిగాదు
(గైస్బి)దెంటువివ్వ పెద్దపలంద
క్లాకుకీవు పోటీలేకుండా వచ్చావు
తిరుగుముఖముపెట్టె తీరబుడ్డ.

సంజీవరెడ్డి నీకు సాయంగనిల్చాడు
చెయ్యిగల్పినాడు చేరుమాను
పూనుకోల యెవరు పోటీకి జంకారు
పాలుమాలినారు పట్టుబట్ట.

ఎందుకు మొగమాటమ్ములు
ఎందుకు టీచర్లు నర్సులెందుకు నర్సింగ్
హైందవు కోవూరెడ్డి!
అందుకు కల్పిస్తున్నారు అరవడ్డాంటా.

పల్లెపల్లె స్కూలు, ప్రతియూర ఆసుపత్రి,
మారుమూల్లోగూడ తారురోడ్లు
క్రొత్తస్కీముచేసి కోవూర్ని బోగము
పిల్లచెయ్య, మంచిపేరునీకు.

ఇంగ్లీషు మీడియంస్కూలు

నిజము యింకాపెల్ల నెల్లూరుజిల్లాలో
ఆంగ్లభాష మీడియమ్ము పాఠ
శాల నొక్కదాన్ని సాధించనెంచింది
ఆంధ్ర గవర్నమెంటు అమితఖర్చు.

నటవరెడ్డిబొయ్య నా భారమన్నాడు
మాటయిచ్చినాడు మంత్రులకును,
పెన్నపల్లిశెట్టి పెదరెడ్డి మా లాభ్య
ధర్మమడిగినాడు దానికొఱకు.

అంత లచ్చిరెడ్డి ఆనందపర్యాప్త
చేరువిరిది పెల్ల చేయమేస్తు
కాని యీ యమౌంటు నేర్పిస్తున్నాడు
స్కూలు పెడితె పెంచ్చి హాలుగడితె.

యిచ్చి హైయుకూలంటిచ్చావు వెరలక్ష
మునుపు నీవుగాని ముందుకొచ్చి
యిప్పు రెండులక్ష లేద నస్తేనుండి
యింత దబ్బు 'దొడ్డ' వింతగుండి.

తర్లుబాడు

తర్లుబాడు సమితి తంటాలుపడుతుంది
అదినుండిగూడ అవకతవక
ఎల్లకెంతనైన కెగబాకుతుంటారు
మొగ్గచూపుతారు మోటుప్రజలు.

జైన మాష్టారు ప్రత్యు సమితి కోఅష్టన్తా
అధ్యక్షొచ్చినారు, అక్కడోల్ల
బొల్లిజమ్మమందు తిల్లెడుకాయిల్తో
నోమునోచినారు; నోనటిప్రాత!

డాక్టరు గోపాలయ్య

నారికేళములతొ నైవేద్యములతోవి
వెల్కవచ్చినారు వేల్ప్రజలు,
అడవి కొండపూర్లో అవక్కవరెల్లా
గోపలయ్య చేస్తు గొప్పసేవ!

పసిరికలు

పిల్లోల్లదివసెల్లా
కళ్ల పసుపుపచ్చగులపె కామెర్లయితే
నెల్లూరు రామయంగా
రిల్లు గాలిపోకి వ్యాధి యేమైపోయిందో!

ఇతర జిల్లాలు

(4వ పేజీ తరువాయి)

ఉచితంగా నేర్పుతారు. విద్యార్థులు మరో పోటీకిపోకుండా ఇచ్చటనే ఓరియంటల్ సెకండరీస్కూలు నెలకొల్పబడివుంది.

ఇవిగాక శిల్పము; చిత్రలేఖనం; కూచిపూడి, కథాకళి, భరత నాట్యాలను ఉచితంగా నేర్పేందుకు పనరుం- పి ర్పా టు చేయబడుతున్నవి.

చిత్తూరులో దొంగనోట్ల కట్టలు

దొంగ వందరూపాయలనోట్ల కట్టలను సంచిలో తీసుకొనిపోతున్న పలమనేరు వాస్తవ్యుడు శ్రీ తంగవేలుసెట్టిని మద్రాస్ పోలీస్ యీనెల 16 తేది అరెస్టుచేశారు. చిత్తూరు వస్టు క్లాస్ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టులో హాజరుపరచగా అతనిని నిర్బంధంలో వుంచాల్సిందిగా మేజిస్ట్రేట్ ఆదేశించారు.

ఈ సందర్భంలో చిత్తూరు జిల్లాలో కొందరియిండ్లలో సోదాలు జరిగినట్లు తెలుస్తున్నది.

మద్రాస్ మ్యూజియంలో శ్రీశైల ఆలయ బంగారం

తెనాలిలో శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ దేవస్థానం సన్మానసందర్భంలో మాట్లాడుతూ, శ్రీశైల ఆలయప్రాశస్త్యం 16 వ శతాబ్దం చివరవరకు వుండిందికాని ఆ తర్వాత అనేక దండయాత్రలకు గురైనందున శ్రీశైలదేవాలయంలోని ఆభరణాలు, గోపురాలకు అమర్చిన బంగారురేకులు అపహరింపబడినవని, ఈ దేవాలయగోపురానికి సంబంధించిన 12 బంగారురేకులను, 20 వ శతాబ్దారంభంలో మదరాసు మ్యూజియంలో భద్రపరచివుంచిన విషయం ఇటీవలనే తమకు తెలిసిందని ధర్మాదాయ కమిషనర్ శ్రీ పైడి లక్ష్మయ్యగారు వెల్లడించారు.

చిరకాలంగా ప్రసిద్ధిగాంచిన తిరుపతి, శ్రీశైలం పుణ్యక్షేత్రాలు ఆంధ్రదేశంలో వుండడం ఆంధ్రుల అదృష్టమని, శ్రీశైల ఆలయ గోపురాల పునరుద్ధరణకు యింకా అయిదారులక్షల రూపాయలు కావలసి వుందనిచెప్తూ, యీ కృషికి సహాయపడవలసినదిగా విజ్ఞప్తిచేశారు.

తాటిబెల్లపు సహకార పరిషత్

ఆంధ్రప్రదేశ్ తాటిబెల్లపు సహకారపరిషత్ డైరెక్టర్లబోర్డు, అధ్యక్షుని ఎన్నికలు గత 24 తేది నిడదవోలులోని సెంట్రల్ ఆఫీసులో జరిగాయి. రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లాలనుండి 218 మంది ప్రతినిధులు విచ్చేసి అందులో పాల్గొన్నారు. వ్యక్తి వాటాదార్ల ప్రతినిధిగా కృష్ణాజిల్లా రాజంపేట వాస్తవ్యులు శ్రీ డి. వి. చలపతి, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా పెనుగొండ వాస్తవ్యులు శ్రీ సొంపల్లి రామదాసుగారలు; సొసైటీలతరఫున 1. శ్రీ నాయుడువెంకయ్య (కావలి - నెల్లూరుజిల్లా), 2. శ్రీ జన్ను పోతరాజు (గుంటూరు జిల్లా), 3. శ్రీ నాగరం సూర్యచంద్రరావు (మల్లంపర్ల- కృష్ణా జిల్లా), 4. శ్రీ పుర్రింకి సీతారామయ్య (మాధవరం-ప. గోదావరిజిల్లా) 5. శ్రీ పెంకే సుందరేశ్వరరావు (కాకినాడ-తూ. గోదావరిజిల్లా); సెంట్రల్ బ్యాంకు ప్రతినిధులుగా శ్రీ చిలపర్తి భీమన్నగారు (చిరవాసరం-ప. గో.) – మొత్తం ఎనమండుగురు డైరెక్టర్లుగా ఎన్నికయ్యారు.

అధ్యక్షస్థానానికి శ్రీ డి. వి. చలపతి గారితో, మాజీ అధ్యక్షుడు శ్రీ అంకెం వెంకటపతి పోటీచేసి ఓడిపోయారు. శ్రీ చలపతి అధ్యక్షుడుగా; శ్రీ పుర్రింకి సీతారామయ్య వైస్ ప్రెసిడెంటుగా; శ్రీ పెంకే సుందరేశ్వరరావు కోశాధికారిగా ఎన్నుకోబడ్డారు.

—యం. వరసింహులు.

బాలిరెడ్డిపాళెం

(5 వ పేజీ తరువాయి)

వేరొకచోటకు తరలించుటకుతగిన న్యాయమైన కారణాలను ప్రభుత్వం పేర్కొనలేకపోయిందని పిటిషనర్ అన్నారు.

ఈ సందర్భంలో జరిగిన పంచాయతీ సమితి తీర్మానం సమితిఅధ్యక్షుడు, ఆయన అనుయాయుల పక్షపాతంతో జరిగినదేనని; అది సమితిలో మెజారిటీ సభ్యుల అభిప్రాయంకాదని; క్లాకు కార్యాలయాన్ని తొందరపాటుతో సమితి అధ్యక్షుడు బాలిరెడ్డిపాళెంనుండి కోటకు తరలించినట్లు పిటిషనర్ వెలిబుచ్చారు.

చట్టము, రూల్సు ప్రకారం సమితి కార్యాలయ కేంద్రాన్ని తరలించే బాధ్యత పూర్తిగా ప్రభుత్వానిదే అయినప్పటికీ; కొన్ని సందర్భాలలో 2/3 మెజారిటీతో తీర్మానంగావించి పంచాయతీసమితిగూడ సిఫార్సు చేయవచ్చునని పేర్కొనబడివున్నా, 5-6-62 తేదీన బాలిరెడ్డిపాళెం పంచాయతీ సమితి, తన కార్యాలయ కేంద్రాన్ని తరలించాలని సిఫార్సు చేస్తూ గావించిన తీర్మానం అరవనిబంధనలోని అత్యంతరాజ్యాన్నిధిని నిర్లక్ష్యించి, దురుద్దేశ్యంతో చేయబడిందని; రెండేళ్ల పర్యంతం అగ్నివిద్యల తగివుంచని భావించబడిన బాలిరెడ్డిపాళెం కేంద్రాన్ని తరలించుటకు న్యాయమైన కారణాలేవీ లేవని పిటిషనర్ శ్రీ సుబ్బరామరెడ్డి వాదం.

సమితి సిఫార్సును గ్రుడ్డిగా అనుసరించి తదనుగుణంగా వ్యవహరించుటలో, సమితికేంద్రం తరలింపు విషయంలో రూల్సు ఉల్లంఘన వుందాలేదా చూడవలసిన తన విద్యుక్తధర్మాన్ని ప్రభుత్వం నిర్వహించలేక పోయిందనీ; యిట్లా సమితి కేంద్రాన్ని బాలిరెడ్డిపాళెంనుండి తరలిస్తూ వుత్తర్వుగావించుటలో, చట్టనిబంధనలను ఉల్లంఘిస్తూ,సమితికేమాన్నిచూడకుండా, బాలిరెడ్డిపాళెంకు సంబంధించిన న్యాయమైన హక్కులను నిర్లక్ష్యంచేస్తూ ప్రభుత్వం వ్యవహరించిందనీ; బలవంతమైన కారణాలు లేకపోగా, 6 వ నిబంధనోల్లంఘనం వున్నప్పుడు ఒకసారి నిర్ణయమైన సమితి కార్యాలయకేంద్రాన్ని తరలించరాదనే విషయంలో ప్రభుత్వంతనవిధినివిస్మరించిందనీ; ప్రభుత్వ ఉత్తర్వు చట్టవిరుద్ధమైనదనిగూడ పిటిషనర్ వాదించారు.

సమితి అధ్యక్షుని ఆదేశానుగుణంగా యీ దావాలో రెండవ ప్రతివాదియైన కోట బి. డి. ఓ. యిప్పటికప్పుడే సమితి కార్యాలయాన్ని కోటకు తరలించివేశారనీ; బాలిరెడ్డిపాళెంలో సమితిభవనాల నిర్మాణానికై ప్రత్యేకించబడివున్న నిధులను తరలించి, కోటలో భవనాలనిర్మాణానికి ఖర్చుచేయతలపెట్టివున్నారనీ, యీ దావా పరిష్కారమయ్యేవరకు సమితి కార్యాలయ భవననిర్మాణమునకై యే చర్య తీసుకోకుండా ప్రభుత్వాన్ని, కోట బి. డి. ఓ. ను ఆదేశించాలని పిటిషనర్ హైకోర్టును కోరారు. కేంద్రం తాను, బాలిరెడ్డిపాళెం చుట్టుపక్కగ్రామాల ప్రజలు విశేషంగా నష్టపడవలసివుంటుందని పిటిషనర్ శ్రీ దువ్వూరు సుబ్బరామరెడ్డి చెప్పారు.

పిటిషనర్ తరఫున హైకోర్టు న్యాయవాదులు శ్రీయుతులు బి. వేణుగోపాలరెడ్డి, బి. శ్రీనివాసులురెడ్డిగారలు వాదిస్తున్నారు.

—హా. వి.

పల్లెలు

(5 వ పేజీ తరువాయి)

పండితుడు శ్రీ యస్. వీరభద్రరావు గారలుగూడా మాట్లాడారు.

చేజర్ల దొంగతనం

శ్రీ గర్జం వెంకయ్య యింటిలో, 5 తేది రాత్రి, రూ. 1450 ల విలువ గల నగలు, గుడ్డలు, ధాన్యం దొంగతనంపోయింది. ఇంటి పైకప్పు క్రింది గోడకు కన్నంవేసి, ఈ చోరీచేశారు.

—ఒ. వి.

ముదివర్తిపాళెం పెద్దోళ్లు

జిల్లా పశువైద్య శాఖాధికారి శ్రీ ఉత్తరయ్యనాయుడుగారు బదిలీ అయిన సందర్భంలో, సేవాసదనము, వున్నత పాఠశాల కమిటీల పక్షంగా వారికి 10 తేది పెద్దోళ్లు సన్మానం జరిగింది. శ్రీ కొండూరు వెంకట రెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు. శ్రీ నాయుడుగారి సేవలనుగూర్చి పలువురు వుపన్యసించారు.

—సి. ప్రభాకరరెడ్డి.

కలెక్టరు కార్యక్రమం

సెప్టెంబరు 15 తేది నుండి నెలాఖరువరకు జిల్లాకలెక్టరు శ్రీ యం. వి. రాజగోపాల్‌గారి పర్యటన కార్యక్రమం—

15, 16, 17, 23, 29, 30 తేదులలో నెల్లూరు; 18 కందుకూరు; 19 రాళ్లపాడు ప్రాజెక్టు; 20 నెల్లూరు రాక; 21 తడ; 22 సూళ్లూరుపేట; 24 మధ్యాహ్నంనుండి వెంకటగిరి ప్రయాణం; 25 పైలట్ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి వెంకటగిరిలో జిల్లా అధికారుల సమావేశం; 26 నెల్లూరుకు రాక; 27 ఆత్మకూరు; 28 నెల్లూరు చేరుతారు.

సమితులు

(5 పేజీ తరువాయి)

లేదు. మా పంచాయతీ ముందుకొస్తే, మీరు సహాయంచేద్దామనుకుంటే, అది ఈ యుగంలో జరుగదు. నిర్మొగమోటంగా చెప్పవలసివస్తే, ఇతరుల అసౌకర్యాన్ని, బాధను గుర్తించి వెంటనే కదలి చేసే పంచాయతీపెద్దలకు మేము నోచుకోలేకుంటే పీడలుదిమ్మకున్నా, ఇంటిపన్ను వదలకుండా; నీళ్లుపోయేమార్గం చూపకపోయినా, గ్రామాభివృద్ధి చందా మినహాయించకుండా వసూలుచేస్తారా? మేము ఇన్నేండ్లు మురుగునీటిలో కాపురం చేయవలసి వస్తుందా?

ఇది వర్షాకాలం. ఇప్పటికే ఆవీధి జలమయంగా వున్నది. వెంటనే ఏదైనా సౌకర్యం కల్పించగలిగితే సంతోషం. లేకుంటే సమాజాభివృద్ధి కేవలం ప్రబోధాలలోనే సనుకోవలసి వస్తుంది.

సాహిత్యగోష్ఠి

(9 వ పేజీ తరువాయి)

ఇటు కవిత్వపరంగానూ, ఎంతో ప్రసిద్ధి ఉన్నది. గొంతెత్తి శ్రమ్మగా వాటిని చదువ గలవాడు తటస్థిస్తే నిద్రాహారాలు మానివేయాలనిపిస్తుందికూడా.

అయినా, ఎంకిపాటలను వ్యతిరేకించే పండితమహాశయు లిప్పటికీ వున్నారు. అలాంటివారు పై శతాబ్దంలోకూడా వుండితీరుతారు. వారివిషయం పట్టించుకోక ఉత్సాహశీలురైన యువకులు నండూరివారి అడుగుజాడల్లో నడచి, వాడుకభాషలోని అణిముత్యాలను, తెలుగులోకి తీసుకవస్తూ, 'ఎంకి' లాంటివారి నెందరినో సృష్టించడానికి పంసిద్ధులుకావాలి. కానీఎం డూరివారి 'ఎంకి'కి మాత్రం తన విశిష్టత తనకుండితీరుతుంది.

యెంకొక్క దేవతై
యెలిసెనంటారు
యింటింట పెడతారు
ఎంకి, నీపేరు!

సాహిత్యగోష్ఠి

మన నవకవులు

'Literature by Sample' అన్న నేటి కేను మీ తో మ్మందుకును ప్రాచీన కవుల్ని, ఎనిమిదిమంది నవకవుల్ని పత్రికలకు పరిచయం చేశాను. నాయీ ప్రయోగం, ప్రజలలో సాహిత్యం మీద ఏమాత్రం కౌతూహలం ఉదయింపచేసిందో తెలుసుకోవాలని వీలింతదనుకున్నా, నేను బుద్ధిపూర్వకంగానే, నవకవులలో తొమ్మిదవవ్యక్తిని పాఠకులకే వదిలి వేస్తున్నాను. కే సుదహరించినవారే కాక, ఆధునాతన సాహిత్యాని కలంకారాలుగా ఎందరో కవులు వెలసియున్నారు. కాటూరి, పింగళి, వేదుల, నారాయణరెడ్డి, దాశరథి, ఉండేల, యస్వీ జోగారావు,— ఇంకా ఎందరో. విశ్వనాథవారన్నట్లు ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్క సమ్మోహనాయంత ముత్యాలు. వీరిలో ఏ ఒక్కరికైనా ఎన్నుకొని, ఆ తొమ్మిదవ స్థానాన్ని పాఠకులెవరైనా భర్తీ చేయగల్గితే, నా ప్రయోగం సఫలమైనదనుకొంటాను. సెలవు. —రచయిత.

*** రసిక్ ***

యేటామెత్తే కాడ యెదురుగరాకుండి
మల్లీ యెప్పుటల్లె తెల్లారబోతుంటి
సెందురుణ్ణేలిట్టునాయెంకి!
సూరియుణ్ణేలిట్టునాయెంకి!

యెనక జల్మములోన
యెవరమోనంటి!
సిగ్గొచ్చి నవ్వింది
సిలక—నాయెంకి!
ముందు మనకేజల్మ
ముందోలెయంటి!
తెల్లతెల్లబోయింది
పిల్ల—నాయెంకి!
యెన్నాళ్ళుమనకోలె
యీసుకములంటి!
కంట నీరెట్టింది
జంట నాయెంకి!

అంధ్రుల హృదయాలలో 'ఎంకి'కి దివ్య మంగళ స్థానాన్ని అర్జించిపెట్టిన నండూరి

ఎంకివంటి పల్లెపిల్లను కావ్యనాయికగా, కల్లకపటమెరుగని పల్లెప్రజల ముగ్ధప్రణయం కావ్యవస్తువుగా, గ్రామీణుల వ్యావహారికభాషయే కావ్యభాషగా ఎన్నుకొని చిరస్థాయి నందింపగల రచనకు, కేవలం ప్రతిభాలమ, మహాసాహసం కావాలి మరాను. అవిరెండూ వున్నవిశనుకనె, నండూరివారి 'ఎంకి' ఆంధ్రుల హృదయాలలో నాటినుండి నేటివరకు దివ్యమంగళ స్థానాన్ని అర్జించుకొన్నది.

'ఎంకి' ఒక అపూర్వ సృష్టి. నాటకరంగంలో 'గిరీశం' ఎలా ఒక అపూర్వమైన నాయకుడో, కావ్యరంగంలో ఎంకి ఒక విశిష్టమైన నాయిక. అంతే గిరీశం సృష్టితో నాటకరంగంలో ఎంత మహత్తరమైన మార్పువచ్చిందో, 'ఎంకి' తో నూతన కావ్యరంగాన్ని కల్పించుకొనేనట్టే మార్పు ప్రవేశించింది.

ఆమె పల్లెసీమల స్త్రీ కాదు—కల్లకపటం లెరుగని పిల్ల. ఆమె వలచినవాడు కండదృష్టితో రైన రాకొమరుకూడాదు—నాయుడు బావ. కాని పల్లెపట్టున పడివుంటే అనాగరికుడు. ఆమె పెరిగినది ప్రాసాదాల్లో కాదు—ప్రకృతిమాత పరిపోషణలో.

అయినా 'ఎంకి' మీ కనులకు రసస్వరూపాన్ని గోచరింపచేస్తుంది. నాయుడు బావ మీ మనస్సులో చిన్మయుడనికన్న మిన్నగ చోటుచేసుకుంటాడు. ఆ ఇందరు మధ్యజీవులమధ్య వర్తిల్లే అనురాగ విరాగాలు, కోపతాపాలు, సంయోగవియోగాలు, సరసనల్లాపాలు మీకు శృంగార రసంలోని గుట్టుమట్టులన్నీ పట్టంగా అప్పజెబుతాయి.

'ఎంకి'కి లోకమెల్లెల నాయుడుబావే. నాయుడికి లోకమంతా 'ఎంకే'. 'ఎంకి వంటిపిల్లే లేదోయ్' అంటాడు నాయుడు. నాయుడువంటి మొనగాడు లేనేలేదంటుంది ఎంకి. వారి పరస్పరానురాగమట్టిది. ఒకరినివిడిచి మరొకరుండటమనే ప్రశ్నే లేదు వారికి. వారి ఆత్మలు దేహాంతోనాకే ఒంటొంటిని పెనవేసుకొని వుంటాయి.

కూసింతసేపు నాయుడుబావ కనుమరుగయ్యాడా, "యూరాన నారాజు రేరాయి రేనో" అంటూ మొదలెత్తుకుంటుంది ఎంకి. రవ్వంతసేపు, ఎంకి, అదృశ్యమైందో 'కడుపులో సెయ్యేసి కలిపేసినాది', అంటూ వాపోతాడు నాయుడుబావ. ప్రణయజీవులంటే వారుగాక మరెవ్వరు? శృంగార మూర్తులంటే వారికన్న యింకెవరు? రసస్వరూపులంటే, వారుదక్క వేరెవ్వరు? ఏమి, వారి దాంపత్యజీవనంలో పీతారముల నాటకత్వంలోని కొన్నిరత్నం, అదినజనులలోని నిరాడంబరత, స్పష్టంగా గోచరించదంటేదూ?

ఎందు వెన్నెట్లో పాడుచేయడమేమిటో సరిహాద్యాని పితామహుడున్నాడు నాయుడు బావ. ఎదురుగా ఎంకి లేకుంటే ఏలాను నైకరాదుగా— అంతే ఆకేసెలా ఆమెలా వారిదేశంల యువారిధిగ వగచేస్తున్నడు. చూపులు అలౌకిక విషయాలను హర్ష్యనుధృతించుకొంటున్నాయి. తనువులు పులకలు సంపుకొంటున్నవి. అలా ఎంతవరకు మరి? తిరిగి 'ఎప్పటల్లె తెల్లారబోతుంది'! తమ ఏకాంతానికి భంగం కలగబోతున్నందుకు, ఎంకిమనసు ఆక్రోశిస్తున్నది. అంతత్వరగా తొరుకుంటున్నందుకు సెందురుణ్ణి, పొద్దుమలిగినట్లువ్వనే ప్రేరేపిస్తున్నందుకు సూరియుణ్ణి అడిపోస్తుంది; ఎంకి. ఎంత సహజసుందరంగ, హృదయంగమంగ వున్నది చెప్పండి యీవర్ణన.

'యెనక జల్మములో యెవరమో' నాయుడుబావ ప్రశ్న. 'మోమున సిగ్గ'

ఎంకి జవాబు. 'ముందు జన్మంలో మన మెలావుంటామో' అంటే ఎంకిమోమున విన్నదనం. 'మనకీసౌఖ్యం. యెన్నాళ్ళురాని వుండో' అంటే ఎంకి కంటివెంట నీరు. ఈ ఒక్క పాటలోనే, ఎంకిహృదయాన్నియావత్తూ ఆవిష్కరించడానికి. 'జన్మజన్మాలకీ విడరాని జంటమనది' అని నాయుడుబావ అనాలని ఆమె ఆరాటం. ఆతడలాగాక, వేదాంతిపక్కిలో, మరోవిధంగా అడుగుతున్నందుకు, కనుకొలకుల్లో నీరు-

నవ్యసాహిత్యంలో, ఎంకి పాటలకు, కిన్నెర ఆటలకు, ఆటు సంగీతపరంగాను

—కొరత 10 వ పేజీలో

మిత్రబోధ

కర్త:— శ్రీ బులుసు వెంకటరామమూర్తిగారు, అష్టావధాని. గోగినేనిపురం, గూడూరు, నెల్లూరుజిల్లా.

'మిత్రమా' అను మకుటముగల శతకము ఆధ్యాత్మిక విషయములను గురించి ప్రబోధించుచున్నది. అన్ని జన్మలకన్న మిన్న మానవజన్మ. పశు పక్షి క్రిమి కీటకాదులకన్న, మానవుడు విజ్ఞానవంతుడు. సదసద్వివేకచతురుడు. ఇట్టి సద్గుణసంపన్నుడగు మానవుడు, ఆచరింపవలసిన కార్యములెవ్వి? విసర్జింపవలసిన కర్మములెవ్వి? అను విషయమును కృతికర్త చక్కగ వివరించెను.

మచ్చుకు:

"మనుజ జనించి యిహ విషయ
వాంఛలలోబడి క్రుంగిపోతివా
ఘనరుహాగర్భు వ్రాతలచె
ప్రీతి చలిర్చగ నివ్వతైన వ
ర్ప్యనివములందు చిక్కక చి
వాలున మేల్కొని సూక్ష్మదృష్టి సా
ధనలవ నిస్ను తుండగు వ
రాత్పరునిగా కలియింపు మిత్రమా"

భోగభాగ్యములు, క్షణభంగురములనియు, పరాత్పర సేవయే మోక్షసాధనమునకు మూలమనియు, సాంసారిక బంధములలో నిరంతరము తగుల్కొని, అమూల్యమైన కాలమును వ్యర్థపుచ్చక భగవన్నామ సంకీర్తనమె పరమావధిగ నెంచుకొనవలెననియు శ్రీ వెంకటరామమూర్తిగారు ఇట్లు వ్యక్త పరచిరి.

"పుట్టిననాటినుండి పరి
పూర్ణ సుఖోన్నతలంది జీవితం
పెట్టులో పెళ్ళుబ్బి పర
మేశ్వరు లీలల విస్మరించి చే
పట్టినదేమి లోకమున
పావమునందిచి నీ వెడంగి నీ
పట్టినమట్టు విడకను
పట్టుము శ్రీపదంబు మిత్రమా"

నేడు పేదికల వెక్కి శాంతిప్రవచనములు గంభీరోపన్యాసముల నొసంగువారిగురించి కవిగారు చక్కగ వ్రాసినదంతయు సత్యదూరముకాదు. స్వకార్యసాధనకై కొందరు కల్లబొల్లిమాటల పల్లెల్లెంబు పల్లవింపజేతురు. ఇట్టి నేతిబీరకాయ ప్రబోధములను గావించెడి సంఖ్య హెచ్చుటచే సుఖము దుర్లభమైనదని కవిగారు వ్రాసిన ఈక్రింది పద్యము సమంజసముగ నున్నది.

"శాంతియు సామరస్యమని
చాటుచు వేదికలందునెక్కియు
భ్రాంతము దీక్షతోడుత ప్ర
జాహితకార్యము లచరించి వి
భ్రాంతిని కాంతి సౌఖ్యములు
చక్కగ గూర్చెదమంచు బల్కు ధీ
మంతులసంఖ్య హెచ్చి సుఖ
మార్గము దుర్లభమయ్యె మిత్రమా"

శతక పద్యములు పఠితల హృదయాంతరాళముల భక్తిభావమును అంకురింపజేయ సమర్థములైనవి. ఆశ దారాళమైపరగుచున్నది. కవిగారు త్వరలో ప్రకటించు "మంజూష" (ఖండకావ్యము) రసభరితమై వెలయగలదని ఆశింతము. "మిత్రబోధ"ను కవిగారు మైకామైనర్ శ్రీ గోగినేని వెంకటేశ్వరరావుగారికి అంకితమొసంగిరి.

గ్రంథసమీక్ష

శ్రీ వేంకటేశ కరావలంబ స్తోత్రమ్

కర్త: భాషాప్రవీణ కొమాండూరి రామానుజాచార్యులు, ఆంధ్రోపధ్యాయుడు, జిల్లాపరిషత్ హయ్యర్ సెకండరీస్కూలు, కందుకూరు, నెల్లూరు జిల్లా.

వీడుకొండల వేంకటరమణుని సంకీర్తింపని వారుండరు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని పుణ్యక్షేత్రములలో తిరుమల సుప్రసిద్ధమైనది. నిత్యము వేలాదిజనులు శ్రీ వేంకటేశ్వరుని సందర్శింపుచుందురు. శ్రీ రామానుజాచార్యులు తమ "అంజలి" లో ఇట్లు వ్రాసిరి.

"నాటదుపు నేర్పుకతః గలిగిన యుడుములకు ఇదలి యుదలి ఆ స్వామినిగూర్చియొకనాడు 'శ్రీ వేంకటేశ మమదేహి కరావలంబమ్' అను మకుటముతో సొక్క శ్లోకమున సుశ్లోకుని స్తుతించితి. ఆ స్తుతియే నేటికి గ్రంథరూపమున విజ్ఞుల కరతలముల నలంకరించు భాగ్యము నందుకొనుచున్నది." శ్రీ వేంకటేశ్వరస్తోత్రమ్ సంఖ్యలితశబ్ద సంపన్నమై, భావబంధురమై తనరారుచున్నది. నిత్యపఠనార్హమై పరగుచున్న దీస్తోత్రము. పొత్తము చిన్నదయ్యు, సాహిత్య క్షేత్రమున శాశ్వతస్థానమార్జించుకొనును. మచ్చుకొక శ్లోకము:

"అజ్ఞానసాగర నిమజ్జనకైరవార
సుజ్ఞానమార్గ ఘటనాపటుసిద్ధహస్త
దారిద్ర్యపూర్వ పరితాపవినాశ! విష్ణో!
శ్రీవేంకటేశ మమదేహి కరావలంబమ్"

రవీంద్ర తేజోలహరి

కర్త: వదాల రామమూర్తి. కావలి.

విశ్వకవి "రవీంద్ర" శతవార్షిక సందర్భమున కవిగారు నీ గ్రంథమును రచించిరి.

నోబెల్ బహుమానమును పొందిన రవీంద్రుని జీవిత సంగ్రహము, వారు రచించిన గ్రంథములందు పాఠకమహాశయులకు పరిచయము చేయబడినవి.

మచ్చుకు:

"దేశభక్తి, మతాతీతశక్తి,
సంఘసేవాప్రవక్తి, సంస్కరణాసక్తి
సరసకవిమూర్తి, లోకవిజ్ఞానయుక్తి
వెల్లివిరియు "గోరా"లో రవీంద్రనాథ!"

శ్రీరామమూర్తిగారు కామించుకుముందే తెనిగించిన మేఘసందేశముద్వారా పాఠకలోకమునకు చిరపరిచితులు. ప్రకృత "రవీంద్ర తేజోలహరి"ని సామాన్యభాషాజ్ఞానము గలవారు సైతము చులకముగ చదివి, అందలి విషయములను గ్రహింపగలరు.

—వాకాటి పెంచలరెడ్డి.

జమీన్‌రైతు
సంవత్సరం చందా రు. 10—00
6 నెలలకు „ 6—00
అంతకు తక్కువకాలమునకు పంపబడదు.

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 309 of 46. E. P. 3 of 60.

తాతా వెంకటాద్రి —వాది.

వానపల్లి వెంకమ్మ వగైరాలు —ప్రతివాదులు.

యీ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తిని పై కోర్టువారిఎదుట 15—10—62 తేదీన యేలము జరుగును.

— షెడ్యూలు —

నెల్లూరుజిల్లా, కావలి గ్రామంలో 1.వ ప్రతివాది తా॥ నెం 10 వ వార్డు క్రిష్టియను పేటలో అసెస్మెంటు నెం 2171 కు, డోరు నెం 281 కు గల మిద్దె—ఖాళీస్థలము హద్దులు:- [తూ] రాజవీధి [ద] పంది ఆదెమ్మ పంచు, 1.వ ప్రతివాది పంచువుండు 1.వ ప్రతివాది గోడ [ప] గుండెమక్కుల ఖాదర్ పంచు, 1.వ ప్రతివాది పంచువుండు 1.వ ప్రతివాది స్వంత ప్రాంతరాతిగోడ [ఉ] కోసపోగు కొండయ్యపంచు, 1.వ ప్రతివాది పంచు వుండే 1.వ ప్రతివాది స్వంత ప్రాంతరాతిగోడ. యీ హద్దుల లోని మిద్దెపంచలు సహా. 4½ అంకణములు మిద్దెయున్ను, యింటికి పడమర భాగంలోవుండే 3 అంకణముల రేకుల పంచయున్ను, మిద్దెకు తూర్పుతట్టు దించిన్నుండే 3 అంకణములు పెంకుపంచయున్ను, యింటి అడుగుస్థలం, సైకప్పు సామానులు, తల్పులు, ద్వారబంద్రములు, వహారిగోడలున్ను, ఖాళీస్థలం సుమారు 18 అంకణములున్ను, యిందులోని దేవుడుబావి, నానాజాతి వృక్షములతో సహా. యీఆస్తి 3.వప్రతివాది దేవురకొండ గోపాలరావుకు 19.4.34 తేదీన రూ. 200/- లకు నెల 1 కి 100 కి రూ. 0—75 న. పై. వడ్డీతో వ్రాయించి యిచ్చిన రూపుదు ఆడుమానము కాక అసల్ ఫాయిదాలకు లోబడి వస్తావు పాట రూ. 2500/- లు.

వరా:- పై 4½ అంకణముల మిద్దెకు [తూ—ప] వుండు పెంకుపంచయు, రేకులపంచయు ప్రస్తుతము లేవు.

— తాతా వెంకటాద్రి - వాది.

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O.S. 237 of 58. E.P. 117 of 61.

శ్రీ పురయకామేశ్వర వేణుగోపాల లక్ష్మీనరసింహస్వామివారి దేవస్థానము యెక్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు శ్రీ బి. మద్దిరెడ్డిగారు ... —వాది.

ముసునూరు పోలయ్య వగైరాలు —ప్రతివాదులు.

యీ కెంబరు ప్రతివాదుల తా॥ యీ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తిని పై కోర్టువారి ఎదుట 15—10—62 తేదీన యేలము అగును. కొనదలచినవారు పగలు 10 గంటలకు హాజరై కొనుగోలు చేయవచ్చును

నెల్లూరుజిల్లా, రిజిస్ట్రేషన్ ఇలాకా కోవూరు తాలూకా, కొత్తపంగల్లు గ్రామములోని ఆస్తి వివరము:- సర్వే నెం 1541/A కు, యి 2—01 సెం. వర్యానుపాట రూ. 6000/- లు.

—మొదటి కిష్టమూర్తి, అడ్వకేటు.

జనవాణి

ఉపాధ్యాయులకు సూచనలు

ఉపాధ్యాయులకు సంబంధించిన కొన్ని సమస్యలను క్రింద వివరిస్తున్నాను. ఉపాధ్యాయులందరు వీటిని గమనించి తగు చర్యలుతీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

2:3 ఉత్తరువు:- ప్రాథమిక పాఠశాలలలో సెకండరీగ్రేడు ఉపాధ్యాయులకు, హయ్యర్ గ్రేడు ఉపాధ్యాయులకువుండవలసిన నిష్పత్తిని-హర్పప్రభుత్వం12-10-61 వుత్తరువులో స్పష్టంజేసి, 29-3-62 వుత్తరువులో దానికి పూర్తివివరణనిచ్చింది.దాని ప్రకారం ప్రతిపాఠశాలలోను విధిగా ఒక సెకండరీగ్రేడు వుపాధ్యాయుడుండాలె. పాఠశాలలో నలుగురు వుపాధ్యాయుల వరకు 1 రు, ఏడువరకు ఇద్దరు, తొమ్మిది వరకు 3, పన్నెండువరకు 4 గురు చొప్పున సెకండరీగ్రేడు వుపాధ్యాయులుండాలె. ఈ వుత్తరువు అమలుజరిగితే పాఠశాలల నిర్వహణ సామర్ధ్యం పెరుగుతుంది. సెకండరీగ్రేడు పొస్టుపై హయ్యరుస్కేలులో పనిజేస్తున్నవారందరికి సెకండరీస్కేలు లభిస్తుంది. ఏ కారణంచేతనో కొన్ని జిల్లాపరిషత్తులు, పంచాయతీసమితులు ఈ వుత్తరువును అమలు జరుపకుండా తటపటాయిస్తున్నవి. కావున వుపాధ్యాయులు తమ సెంటరు సమావేశాలలోను, స్థానికసంస్థలలోను ఈవుత్తరువును అమలుజరుపవలసిందిగా తీర్మానాలు జేసి ఆయామేనేజిమెంట్లకు పంపాలె.

అనామలీస్ కమిటీ:- 1958 నుండి యింతవరకు మూడుసార్లు ఉపాధ్యాయుల వేతనాలను ప్రభుత్వం మార్పుజేసింది. ప్రతిసారి కొన్నిలోపాలుజరిగాయి. జి.ఓ.ను వర్తింపజేయుటలో సాంకేతికంగాగాని, పొరపాటువల్లగాని అనేకమందికి అన్యాయము జరిగింది. ఈ పిర్యాదులను గమనించి, ప్రభుత్వం త్వరలో ఒక అనామలీస్ కమిటీని నియమించబోతున్నది. ఆ కమిటీ తమ దృష్టికివచ్చిన పిర్యాదులనే విచారిస్తుంది. ఆ కమిటీ పరిమితకాలమే పనిజేస్తుంది. అందువల్ల అన్యాయం జరిగిన ప్రతిఉపాధ్యాయుడు వారివారిగూర్చి ఒక అర్జీని కమిటీకిపంపుతూ, నా పేరిట జిల్లా ప్రాథమికోపాధ్యాయసంఘానికి (16/232 మధ్యపతివారివీధి, నెల్లూరు) చేర్చవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ఓటింగు హక్కు:- ప్రాథమికోపాధ్యాయులకు ఓటింగుహక్కును కల్పిస్తూ, కేంద్రప్రభుత్వం, ప్రజాభిప్రాయానికొక బిల్లును ప్రకటించింది. 1/12 భాగం కాలేజి హైస్కూలు అధ్యాపకులకు, 1/12 భాగం మాధ్యమిక, ప్రాథమికోపాధ్యాయులకు కేటాయిస్తారు. అయితే ప్రాథమికోపాధ్యాయుల ప్రతివ్యక్తికి ఓటింగుహక్కుండదు. ప్రతి 5 గురిలో ఒకరికిమాత్రమే వుంటుంది. దీనిమీద అభిప్రాయం అక్టోబరు 1 లోగా రాజ్యసభకార్యదర్శికి, ఎలక్షన్ కమిషనరుకు పంపాలె. ప్రతి ప్రాథమికోపాధ్యాయునికి ఓటింగు హక్కుండాలని, దామాషాసంఖ్య స్థానాల కేటాయింపు వుండాలని మనం కోరాలె.

డి. ఏ. విలీనకరణం:- 1961 నవంబరునుండి డి. ఏ. ను జీతంలో కలిపే వుత్తరువు స్థానికసంస్థలలోని వుద్యోగులకు వర్తింపజేస్తూ వుత్తరువురాలేదు. త్వరలో జారీచేస్తామని మంత్రిచెప్పారు. ఆ జి. ఓ. రాగానే తమ అర్జీను తెలుపాలె.

— డి. రామురెడ్డి,
సహాయకార్యదర్శి, నె. జి. ప్రా. ఉ. సం.

కనిగిరి బి. డి. ఓ.

31-8-62 'జమీన్ రైతు'లో కనిగిరి బి. డి. ఓ. గారినిగూర్చి ప్రాసిన వార్త అక్షరాలా గొలిపింది. అవి నత్యదూరమైన ఆరోపణలు. వారు వచ్చినప్పటినుండి అటు ప్రజల, ఇటు ఉపాధ్యాయుల మన్ననలను పొందుతూ, పాఠశాలలు అభివృద్ధి చెందుతున్నవి. ఉపాధ్యాయులకు జీతాలు యివ్వలేదంటే, దానికి వారు కారకులు గాదు, అలాటుమెంటు రాకపోవడమే కారణం. సమితిని రాజకీయములలోనికి దించుట సరిపోలదని గుర్తించిపెట్టు కాగలరు.

కనిగిరి—నీలిశెట్టి చెన్న కేశవులుశెట్టి.

(31-8-62 తేది ప్రకటింపబడిన కనిగిరి విశేషాల వార్తను మరొకసారి చదువవలసిందిగా శెట్టిగారికి మా మనవి.

—సం. జ. రై.)

మనదేశం
(3వ పేజీ తరువాయి)

మరల ఆహారకంట్రోళ్లా?

మళ్లీమనకు కంట్రోళ్లు దాపురించేట్లున్నవి.అవి ఏరూపంలోవుండాలనే విషయం ప్రణాళికాసంఘం పరిశీలిస్తున్నది. అనధికారికంగా తెలుస్తున్నదానినిబట్టి ఆహారధాన్యాల వుత్పత్తిదారులు, రిటైల్ వర్తకులపై ప్రస్తుతానికి కంట్రోళ్లేమీ వుండవనీ, హోల్ సేల్ వర్తకులు, మిల్లర్లు లైసెన్సు పొంది ఆహారధాన్యాల వ్యాపారం జేయవలసినట్లు "ఆహారధాన్యాల కంట్రోల్ పధకం" రూపొందింప బడుతున్నది. దీనిని కీలకమైన కంట్రోళ్ల విధానమంటారు. గత్యంతరం ఇతర జీవితావసర వస్తువుల ధరల పెరుగుదల విషయంలో, వాటిపై కంట్రోళ్లుంటూ వుండవనీ, వాటి ధరలను నిర్ణయించి, పత్రికలు రేడియోల ద్వారా ప్రచారంజేసి,ధరలపట్టీలను అంగళ్ల ముందు ప్రేలాడగట్టిస్తారట. బియ్యం విషయంలో ధరలనిర్ణయం వుండేట్లున్నది. హోల్ సేల్ వ్యాపారస్తులనుండి రైసుమిల్లులనుండి ఆహారధాన్యాల నిల్వలను ప్రభుత్వమే కొనుగోలుజేసి, వినిమయదారుల సహకారసంఘాలు తదితర స్టోర్సుద్వారా విక్రయించేయాలనే ఆలోచనవున్నది. ఈ సందర్భంలో, ఆర్మైలక్షలటన్నుల బియ్యం బఫర్ స్టాకును పెట్టి, మార్కెట్లో ధరల పెరుగుదలను అరికట్టాలనే ప్రయత్నమొకటివున్నది.

ఈ కంట్రోళ్ల ప్రస్తావన ముఖ్యంగా ప్రణాళికా సంఘంనుండి వచ్చినదే. కేంద్ర మంత్రివర్గంలో కంట్రోళ్లు ప్రవేశ పెట్టే విషయంలో, భేదాభిప్రాయాలున్నవి. ఆహారధాన్యాల కంట్రోళ్లకు కేంద్ర ఆహారశాఖామంత్రి శ్రీ యస్. కె. పాటిల్ వ్యతిరేకుడు. ఆయనవలెనే ఆలోచిస్తున్న కేంద్రమంత్రులు గూడ కొందరు లేకపోలేదు. కాని ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ, శ్రీ టి. టి. కృష్ణమాచారి, శ్రీ కృష్ణమీనన్ యిత్యాది పలుకుబడిగల మంత్రులందరూ కంట్రోళ్లకు అనుకూలురైనందున శ్రీ పాటిల్ ప్రభృతుల వ్యతిరేకత ఫలించేట్లులేదు.

గోధుమలు, పంచదార వుత్పత్తి బాగున్నది; వీటికిసంబంధించి కొరత ఏమీ వున్నట్టులేదు.పంచదారమూడుపాయింట్లు, బియ్యం అయిదు పాయింట్లు, గడచిన మూడుమాసాలలో ధరపెరిగినమాట వాస్తవమేకాని యిదేమంత ఆందోళనకలిగించే, మన ఆర్థిక వ్యవస్థను తల్లక్రిందులుజేసే, విషయంగాదు. దేశంలో యిప్పటికే వున్న 46 వేల చౌకధరల అంగళ్లతీరుజూస్తే, యీకంట్రోళ్లు ఎంతవరకు సమర్ధవంతంగా పనిజేస్తాయో చెప్పలేము. జీవిత ప్రమాణం పెరుగుదలతో ధరలను సమన్వయపరచే సమగ్ర ఆర్థిక విధానాన్ని రూపొందింపకుండా, కంట్రోళ్లఆధారంగా ధరల విధానాన్ని రూపొందించడం, వాస్తవమైన పరిష్కారమార్గంకాదు.

దేశజనాభా పెరుగుదల

ఇండియాసెన్సస్ కమీషనర్ జనాభా నివేదికనుబట్టి ఇండియా ప్రస్తుత జనాభా 43 కోట్ల 90 లక్షలని వెల్లడైనది. 1901 లో వుండిన 23 కోట్ల 62 లక్షల జనాభా దాదాపు రెండింతలు (దీనికి 3 కోట్ల 33 లక్షలే తక్కువ) గావడం గమనార్హం. గడచిన దశాబ్దంలోనే 7 కోట్ల 81 లక్షలు జనాభా పెరిగిందట. గడచిన 60 ఏండ్లలో జనాభా 84 శాతం పెరిగింది; 1951-61 మధ్య దశాబ్దకాలంలోనే 62 శాతం పెరిగింది. దేశ విభజనజరిగి, 7½ కోట్ల జనాభా పాకిస్తానులోవుండిపోయి, మనభూభాగం 3లక్షల 65 వేల చ.మైళ్లకు తగ్గినందువల్లమనదేశజనాభా 40కోట్లుండగలదని ఆశించగా దాదాపు 44 కోట్లు దరిదాపుకు చేరడం ఆశ్చర్యంకలిగిస్తున్నది.

స్వరాజ్యానంతరం దేశజనాభా వివరీతంగా పెరగడానికి, ఆయుఃప్రమాణం గత పదేండ్లలో 31.66 ఏండ్లనుండి ప్రస్తుతం 45 సంవత్సరాలకు పెరగడం, మంచి ఆరోగ్యవైద్య వసతులు; రహదారి సౌకర్యాలు; మలేరియా, మశూచి,ప్లేగు, కలరా వంటి అంటువ్యాధుల నిరోధం; అధికాహారోత్పత్తి వగైరాలే ముఖ్యకారణాలుగా చెప్పబడుతున్నవి. గతదశాబ్దకాలంలో పెరిగిన 7 కోట్ల 81 లక్షల మందిలో 4 కోట్ల 72 లక్షలమంది గ్రామీణవర్గం - అందులోను చిరిలో అత్యధికభాగం వ్యవసాయ కార్మికులుగావడం గమనార్హం.

జనాభా పెరుగుదలకు అనుగుణంగా విద్యావ్యాప్తి జరగకపోవడం గొప్పలోపం. ఏటా 0.8 శాతంమాత్రమే విద్యావంతుల సంఖ్య పెరుగుతున్నది. మరీ స్త్రీలలో విద్యావ్యాప్తి చాలతక్కువగావుంది. పురుషులలో 1.0శాతంవిద్యావ్యాప్తిజరుగుతుంటే స్త్రీలలో 0.5 శాతంమాత్రమేవుంది. కొన్ని ప్రాంతాలలో వెయ్యింటికి 60 మంది స్త్రీలకుగూడా విద్యాగంధంలేదు!

ప్రపంచవిస్తీర్ణంలో ఇండియా 2.4శాతం మాత్రమే వున్నప్పటికీ, ప్రపంచ జనాభాలో మనం 14.6 శాతం వున్నాము. ఎక్కువ జనాభాగల ప్రపంచదేశాల్లలో భారతదేశం ద్వితీయస్థానం ఆక్రమించివుంది. ఈ శతాబ్దం ఆఖరుకు ప్రస్తుత జనాభాకు రెండింతలకుమించి జరుగనున్న జనాభాపెరుగుదల, ప్రణాళికానేత్తలకు పెద్ద సమస్య ఐనది. వచ్చే దశాబ్దాలలో అధికంగా వుత్పత్తిచేసిని పోషించే విషయం వాస్తవంగా ప్రమాదకరంగా పరిణమించేట్లున్నది. ఈసమస్య యిట్లా పరిష్కరింపబడుతుందో అగమ్యగోచరంగావుంది.

గుజరాత్ రాజకీయాలు

తన జీవితంలో 'పరాజయం' అనే మచ్చను తొలగించుకొనుటకు, గుజరాత్ కాంగ్రెసు నాయకులలో అతిముఖ్యులైన శ్రీ బల్వంతరాయ్‌మెహతా ఒక ఉపఎన్నికలో పోటీ చేయుటానికి నిశ్చయించారు. అందుకు పిహోర్ శాసనసభ నియోజక వర్గాన్ని ఎంచుకున్నారు. ప్రస్తుతం శాసన సభ్యుడుగావున్న శ్రీ భోగీలాల్ లాలని రాజీనామాయిచ్చి, శ్రీ మెహతాకు పోటీ చేయుటానికి అవకాశం కల్పిస్తున్నారట. ఇటీవల శ్రీ బల్వంతరాయ్‌మెహతా ఢిల్లీలో కాంగ్రెసు అధిష్ఠానవర్గంతో సంప్రదించి, తన నిర్ణయానికి పైవారి ఆమోదంగూడ పొందినట్లు తెలుస్తున్నది. ప్రతిపక్షపార్టీలు గూడ యీ ఎన్నికలో పోల్గొనే సూచనలు కన్పిస్తున్నవి. ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీ అభ్యర్థిగా శ్రీ సచినచంద్రరావునేగారిని పోటీకి నిలిపెట్టున్నది.

శ్రీ బల్వంతరాయ్‌మెహతా, ప్రస్తుత మంత్రివర్గానికి వ్యతిరేకుడు; గత జనరల్ ఎన్నికలలో గెలుపొందివుంటే గుజరాత్ ముఖ్యమంత్రిత్వానికి పోటీకి తగిలివుండేవాడు. ఈలయిన ప్రస్తుత పోటీ, గుజరాత్ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ జీవరాజ్ మెహతా వర్గానికి తెరలు ప్రాసినట్లుగావుంది. ఈ పరిస్థితులలో శ్రీ బల్వంతరాయ్ విజయం, గుజరాత్ కాంగ్రెస్ రాజకీయాలలో మార్పు పరిణామాలకు దారితీయుగలదేమో నని పరిశీలకులభావం. తదనుగుణంగానే గుజరాత్ రాజకీయపోరటాలుగూడా రూపొందుతున్నట్లున్నది.

శ్రీ జీవరాజ్ మెహతా ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా గుజరాత్ పరిశ్రమాధిపతులు అప్పుడే దాడి ప్రారంభించారు. గుజరాత్ రాష్ట్ర ఇండస్ట్రియల్ పైనాన్సు కార్పొరేషన్ అధ్యక్షుడు శ్రీ అమృతలాల్ హరగోవిందదాస్, రాష్ట్ర మంత్రివర్గానికి కేంద్రంలో పలుకుబడిలేదని, అందువల్ల గుజరాత్ పారిశ్రామికాభివృద్ధి కొరవడిపోయిందని చేసిన విమర్శ యీ సందర్భంలో గమనార్హం. ఈ వాతావరణంలో పిహోర్ ఉపఎన్నిక ప్రతిష్ఠా సమస్యగా, గుజరాత్‌లో చారిత్రాత్మకంగా వుండగలదనుటలో ఎట్టి సందేహంలేదు.

సంక్షిప్త వార్తలు

• మాజీరాష్ట్రపతి డాక్టర్ రాజేంద్రప్రసాద్ సతీమణి శ్రీమతి రాజవంశీదేవి ఇటీవల పాట్నాలో దివంగతులయ్యారు. ఈ ఎడబాటు డాక్టర్ ప్రసాద్‌కు అశనిపాతవంటిది. శ్రీమతి రాజవంశీదేవి-శ్రీ రాజేంద్రప్రసాద్ ఆదర్శదంపతులు. స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో డాక్టర్ ప్రసాద్ ను ప్రోత్సహించడమేగాక, ఆమెగూడ త్యాగం చేసిన వీరవనిత.

• సుప్రసిద్ధ ప్రజాసోషలిస్టు నాయకులు శ్రీ ఆ. బి. జీవన్ ప్ర. సో. పార్టీకి రాజీనామా యిచ్చారు. ఈ రాజీనామాచేసుటకు గల కారణాలు తెలియరాలేదు.

• లోక్‌సభ నవంబరు 19 తేదిన, రాజ్యసభ నవంబరు 21 తేదిన ప్రారంభమౌతాయి. పార్లమెంటు సమావేశాలు డిసెంబరు మాసాంతంవరకు కొనసాగవచ్చు.

పంచాంగం

వైవిధ్యవృష్టి

అక్టోబరు 8 తేదివరకు శుక్రునికి వక్రత్వమున శని, వరుణదిశ వక్రస్వాతీశలు పంచాదము. ఇట్టి వేశవ్యాప్త అనుకూల వర్షాలకు కారణభూతమైయున్నది.

హస్తకార్తె

సెప్టెంబరు 27 తేది రాత్రి గం. 2-45 లకు హస్తకార్తె ప్రవేశసమయం, మకర జలరాశి పూర్ణజల, అతివృష్టి.

సెప్టెంబరు తిథులు

22 శని	నవమి	సా.	5-4 గం.వ
23 ఆది	దశమి	సా.	5-41 గం.వ
24 సోమ	ఏకాదశి	సా.	6-15 గం.వ
25 మంగళ	ద్వాదశి	సా.	6-14 గం.వ
26 బుధ	త్రయోదశి	రా.	7-30 గం.వ
27 గురు	చతుర్దశి	రా.	9-14 గం.వ
28 శుక్ర	అమావాస్య	రా.	11-24 గం.వ

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 87 of 1962.

పత్తి శ్యామసుందరంవగైరా —వాదులు.
నత్తెనపల్లి నరసింహ్వారావు —ప్రతివాది.

పై నెంబరు దావా ప్రతివాదికి నోటీసు నిమిత్తము 5-10-1962 తేదికి వాయిదా వేయబడియున్నది. ఆనాడు పగలు 10 గంటలకు ప్రతివాది పైకోర్టుకు హాజరుకానిపక్షమున అతని పరోక్షమున పరిష్కరించబడును.

—మోచర్ల రామకృష్ణయ్య,
వాదుల అడ్వకేటు.

హెచ్. ఎమ్. వి.
రేడియోలు
6 వాల్వులు 4 బ్యాండ్లు రు. 405/-
4 వాల్వులు 3 బ్యాండ్లు రు. 265/-
4 వాల్వులు 3 బ్యాండ్లు రు. 150/-
(మార్కోనిరేడియో)
షా & కంపెనీ
ట్రంకు రోడ్డు—నెల్లూరు

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీ

ప్రకటన

* * *

మద్రాసు జిల్లాండులోని 7-వ నెంబరు రూమును 1-10-1962 తేది లగాయతు 31-3-1964 వరకు వాడుకొను హక్కును మునిసిపల్ ఆఫీసుయొద్ద 25-9-1962 తేది మంగళవారం పగలు 11 గంటలకు బహిరంగముగా వేలము వేయబడును. సదరు పాటలో పాల్గొనువారు పాల్గొని సర్టిఫికేటును చూపవలయును. రూ. 50/- (యాభై)రూపాయలు ధరావత్తు చెల్లించవలయును. సదరు యేలము షరతులు మునిసిపల్ ఆఫీసు పనిచేయుకాలములో విచారించి తెలిసికొనవలయును.

— కె. డి వి. వి.
మున్సిపల్ హెల్త్ఆఫీసర్ &
కమీషనర్ ఇన్‌చార్జి.
మున్సిపల్ఆఫీస్-నెల్లూరు, 10-9-62.

మదనపల్లి డి॥ ము॥ వారి కోర్టులో

E. P. 470 of 62 O. S. 102 of 58

ఓ. యస్. బాలింషాహెబ్
—పిటీషనరు-(డి. హో.)
గాజుల వెంకటప్ప-రెస్పాండెంట్-(జె. డి.)

వేలంప్రకటన:- పిటీషనరు తనకు రావలసిన ఆయుకం డిక్రీ బాకీని వసూలుచేసుకొనుటకుగాను రెస్పాండెంటు తాలూకు సెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తులను అటాచ్‌ చేయించి వేలమునకు తెచ్చియున్నారు. సదరు వేలం పై కోర్టులో 30-10-1962 తేదిన జరుగనున్నది. కావున వేలంచేయదలచినవారు పైతేదిన కోర్టునకువచ్చి వేలముచేయవచ్చును.

— షెడ్యూలు —

చిత్తూరు డి॥ వాయల్పాడు సబ్ డి॥ వాయల్పాడు తాలూకా గంగాపురం గ్రామం దాఖలా:-

P. నె 268 రు, S. నె 712 రు పైయు 4-31 ట్లు ఇన్కీ సంపూర్ణం.

—యస్ హుసేన్ అలీషా, వాదివకీలు

యలమంచిలి డి॥ ము॥ కోర్టులో
వైజాగ్ సబ్ కోర్టు ఫైలుల్
S. C. No. 178 of 1961.
E. P. No. 353 of 1962.

కావెటి మల్లమ్మ —వాది-(డి హో.)
కోడిదాసు సూర్యనారాయణ
—ప్రతివాది-(జె॥ డి॥ అర్.)

యీ నెంబరు డిక్రీబాకీ వగైరాలు నిమిత్తము ప్రతివాది తా॥ పాయకరావుపేటలో గల మెరయిల్లు - శాశ్వతసనము యలమంచిలి డి॥ ము॥ కోర్టులో 5-11-1962 తేది పగలు 11 గంటలు లగాయతు సాయంత్రం 5 గంటల వరకు యేలము కాబడును. కొన వలయువారు సదరు 5-11-1962 తేదిన పై కోర్టువారి యొద్ద హాజరై యేలము పాడుకోవలెను. ఆస్తి యొక్క హద్దులు-కొలతలు వగైరా వివరములు వాదివకీలుగారి ఆఫీసులో తెల్సుకోవలెను.

శ్రీ గుంటూరు శ్రీహరి, ప్లీడరు,
శ్రీ అవాల్ల వెంకట్రావు,
అడ్వకేటు,
వాదితరపు కౌన్సిలు.
మకాం-యలమంచిలి, 17-9-62

మన రాజకీయాలు

(3వ పేజీ తరువాయి)

సంక్షుభితమైన కాంగ్రెసువాదులపై, అక్కడి బలంగల ప్రజా సోషలిస్టులు పెత్తనం వహించాలనే దురుద్దేశ్యంతో వ్యవహరిస్తున్నప్పుడు ఆ సమైక్యత ఎంత కాలం నిలుస్తుంది? దీనివల్ల కాంగ్రెస్ బలహీన పడుతున్నది; పరిపాలనా సామర్థ్యం కుంటుపడుతున్నది; ఆ పి. సి. సి. పెరిగిపోతున్నది. ఏ కమ్యూనిస్టు ప్రాబల్య నిరోధానికి ఈ మిశ్రమ మంత్రివర్గం ఏర్పాటైనదో, ఆ ఉద్దేశ్యం నెరవేరకపోగా, బలహీనమైన, పరస్పర భిన్న సైద్ధాంతికులతో వ్యవహరిస్తున్న మంత్రివర్గంవల్ల కమ్యూనిస్టులు బలపడటం జరుగుతున్నది. అందువల్ల కేరళ మంత్రివర్గాన్ని ఇంకా కొనసాగించడం ఎంతవరకు సాధ్యం? ఎంతవరకు వాంఛనీయం? అనే విషయాన్ని గూర్చి కాంగ్రెస్ అగ్రనాయకులు ఆలోచించడం అవసరం. ఏ పరిస్థితులలోనైనా దాని కొనసాగింపే మంచిదని భావిస్తే, కాంగ్రెస్-ప్రజాసోషలిస్టు మంత్రులు సమైక్యంగా వ్యవహరించుటకు అవసరమైన చర్యలను కఠినంగా అమలు జరుపడం అవసరం.

• • •

ఉత్తర ప్రదేశ్ భూమిశిస్తు హెచ్చింపు బిల్లు విషయం, ఆరాష్ట్ర శాసనసభ కాంగ్రెసుపార్టీలో గొడవగానే వున్నది. ప్రజాభిప్రాయం వల్ల ను పెంచమనుకునేగాని, తగ్గించమనుకునుగాను. అందువల్ల దానితో ఉత్తరప్రదేశ్ మంత్రుల మంతనాలు, ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సి. బి. గుప్తకు కల్గించిన సంతృప్తిని, తక్కినవారికి కల్గించ నట్లులేదు. ప్రజాభిప్రాయం నూటించిన 8½ ఎకరాల మినహాయింపుతో, శాసనసభ కాంగ్రెసుపార్టీ బిల్లును ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించినట్లు ప్రకటన జరిగిందిగాని, అది సత్యదూరమేనని 90 మంది సభ్యులు ఒక సంయుక్త ప్రకటనతో సవాల్ చేస్తున్నారు. శాసనసభ చర్చలోగూడా కాంగ్రెస్ సభ్యులు వ్యతిరేకించకుండా వుంటారనే నమ్మకం కలుగదంలేదు.

అసలు బిల్లునే వుపసంహరించుకోవాలనే సభ్యులున్నారు; ఎక్కువమంది ఆర్థికంగా పరిపోషకం కాగల కమతాన్ని ఈ హెచ్చింపునుంచి మినహాయించాలని కోరుతున్నారు. ఈ కమతమంటే ఎన్ని ఎకరాలనే విషయంలో మాత్రం భిన్నాభిప్రాయాలు కనుపిస్తున్నవి. 8 ఎకరాలని కొందరు, 6¼ ఎకరాలని మరికొందరు, 10 ఎకరాలని ఇంక కొందరు సూచిస్తున్నారు. ఇవేవీ ముఖ్యమంత్రికి ఆమోదయోగ్యంకావు. శిస్తు హెచ్చింపువల్ల 10 కోట్లు ఆదాయం రాగలదని ఆశిస్తే, 3½ ఎకరాలమినహాయింపువల్ల అది 7 కోట్లకు తగ్గిపోయింది. ఈపరిస్థితుల్లో ఈ బిల్లు శాసనసభ ఆమోదం పొందేలోగా కాంగ్రెసుపార్టీ ఎంతటి కల్లోలానికి గురికాగలదో చూడ వలసివున్నది.

ఆంధ్రబిల్లులో ఆపాటి మినహాయింపు గూడా లేదు. అసలు సన్నకారు రైతులను అందులోనుండి మినహాయించివుంటే, ఆ బిల్లువల్ల అంత వ్యతిరేకత కలిగివుండేది కాదు. ఇప్పుడైనా ఆమాత్రం మినహాయింపు చూపడం న్యాయంగావుంటుంది. లేకుంటే ప్రతిరైతును - చిన్నపెద్దగూడా - కాంగ్రెసు వ్యతిరేకం చేసుకోవడమే కాగలదు. ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డి సమయోచితంగా వ్యవహరించగలరని ఆశిస్తాము.

ఇదీలోకవృత్తం

(3వ పేజీ తరువాయి)

చైనాదళాలు మన భూభాగంలోకి వచ్చినవట. పరమట నరిహద్దున రక్షణవిషయమై కృష్ణమీనన్-బక్షీ గులాంమహమ్మద్‌గారలు సంప్రదించిరట. (ఇది పాకిస్తాన్ సందర్భ చర్యలా?)

ఇదిట్లావుంటగా మన ఎర్ర బిరాదరులు 'హద్దులపై వివాదం దేనికి? శక్తివుంటే శత్రువును అవలకు తరిమివేయరాదా? ఎలెక్షన్లు జరిగిన చైనాసమస్య అసలు రమునగసర సరిహద్దుసంగతులు గోరంతలు కొండంతలవుతున్నది' అని వాపోతున్నారు.

దీనికి జవాబు: 'అయ్యలారా! మేము మిడుమవడి పిడిస్తే మీరు చైనామిడవడి పిస్తుంది. మావో మహాత్మా, మాకొంచ దయచూపుతండ్రి! మన ఎర్రటి ప్రపంచోద్యమానికి స్టాలిన్‌సైతం ఇంత అపచారాన్ని చేయలేదు. భారతభూమిని చైనాదళాలు ఆక్రమించిన ఒక్కొక్క అంగుళం ప్రపంచ కమ్యూనిస్టుద్యమానికి ఒక్కొక్క ఆఘాతం. క్రుశ్చెవ్ హితవును ఆలకించి, ఇకనైనా మరలిపొమ్మని చైనావారిని ప్రాధేయపడుకోండి.'

చైనా దురాక్రమణ ఇండియాకు ఉపకారమే చేసింది. దేశం విపత్తులోపడితే దానినెదుర్కొనే సత్తువ, సంఘంలో చూపడానికి సిద్ధపడేదెవరు, మినమేషాలెంచేదెవరు, విధిలేక నల్లురిలోబాటు నారాయణగా రక్షణయత్నంలో పాల్గొనేదెవరు- ఇవన్నీ తెలిసిపోయినవి.

• • •

కాశ్మీర్ ప్రదర్శనాలు లండన్‌లో మన ప్రధానియొదుట జరిగినవి. మన రాజ్యాంగపు 370వ అంశాన్ని నెమ్మదిగా అమలుజరపవలసిందని బక్షీ సాహెబ్ అంటున్నారు. పంజాబ్, రాజస్థాన్, హిమాచలప్రదేశ్, కాశ్మీర్ కలిసిన పెద్ద ప్రదేశమో, సమాఖ్య కావలెనని సైరాజ్ చేసిన సూచనను బక్షీ రాయ్ త్రోసివేశారు. అట్లాగాను నిశిడి పెట్టవలసిందనే విజ్ఞప్తి ఈ సమయంలోనే ఎందుకనో వెల్లడవుతున్నది. దీనిభావమేమి తిరుమలేశా? పాతకావడికి బుడి తాపాలేనంగాదు.

• • •

ఉమ్మడిమార్కెట్‌లో బ్రిటన్ ఎట్లా ఉండబోతుంది. గత్యంతరంలేదు. ఈలోగా మనమూ, మిగిలిన తెల్ల, నల్ల కామన్వెల్త్ జనాభా ప్రతినిధులు రాబోవు నష్టాన్ని గూర్చి గట్టిగా మాట్లాడవచ్చును, అంతే.

బ్రిటన్‌లో లేబర్‌పార్టీ ఒత్తిడివల్ల దాని వుమ్మడిమార్కెట్ ప్రవేశం ఆలస్యమైయితే ఈలోగా ఫ్రాన్సు-జర్మనీదేశాలు అందులో పైచేయి, వుమ్మడి మార్కెట్‌లోనుండి రూపొందే రాజకీయసమితికి నాయకత్వం వహించగలవు.

కేవలం కామన్వెల్తును నమ్ముకుని కూర్చున్నందుకు మనం కొంతనష్టము పొందకతప్పదు.

హైదరాబాదులేఖ

(ఇంకటి పేజీ తరువాయి)

కావున యీ రెండు నెలల్లో మాత్రి మంత్రివర్గీయ మహామహులంతా వృష్టి చేకూర్చుకుని, గొంగ్రాత్తగా రంగంలోకి దిగే అవకాశం లేకపోలేదు.

రిటర్నింగ్ ఆఫీసర్‌గా తులసీరాం జాదవ్‌ను నియమించడంవల్ల, వీలైనంత వరకు "తాంత్రిక ప్రజాస్వామికం" తగ్గి, ప్రజాస్వామిక కాంగ్రెస్ యంత్రాంగం రాష్ట్రంలో సాఫీగానే నడిచి పోగలదని; పెదమార్గం పట్టకుండా, గట్టిదర్యాలు తీసుకోగలరని పి. సి. సి అధికార వర్గాల ద్వారా తెలుస్తోంది. బలం కలవారికే కాంగ్రెస్ పట్టాభిషేకం జరుగుతుందని భావసుకుంటున్నారు.

రాపూరు నీటివసర్లు

(7వ పేజీ తరువాయి)

ఆ చెరువు ఆయకట్టు యం. 100 లు. వచ్చును.

బోగిచెరువు:- ఈ చెరువు శిథిలావస్థలో యున్నది. దీనిని పెంచి పి. డబ్ల్యు. డి. వారు పరిశీలించిన అదనపు ఆయకట్టు యం. 100 లు వచ్చును.

నాయుడుపల్లెకాలనీ:- (దేవరాజ్యగామము) అచ్చట 50 కుటుంబములు వెనుకబడినజాతులవారు నివాసములేర్పరచుకొని జీవించుచున్నారు. యం. 567-48 ట్లు ప్రభుత్వ అనాధీనభూమియున్నది. దీనికి ఉత్తరప్రక్క ప్రవహిస్తున్న పిన్నేటికి అడ్డముగా ఆనకట్ట కట్టించవలసినదిగా సదరు నివాసులు కోరుచున్నారు. పరిశీలన ప్రారంభించ ప్రార్థన.

పై కనుపరచిన యం. 567-48 ట్లు భూమిని రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటువారు పేదలకు దక్కనీయకుండా వేలంవేయనున్నట్లు తెలియుచున్నది. జిల్లా కలెక్టరు వారికిగూడా యీ విషయం తెలియచేసియున్నారు. కాన, మాయందు కనికరించి సదరుభూములను వేలంవేయకుండా అచ్చట కాపురమున్నవారికి పట్టాలిప్పించ ప్రార్థన.

సదరురైతులు యం. 200 భూమి సాగు చేసుకుంటున్నారు.

మర్లపూడి:- (ఫారెస్టునుండి తొలగింపు) ఫారెస్టుపరిధియాలో సాగుకు లాయకీయైన పొలాలు షుమారు 300 ఎకరములు వున్నవి. సదరు ఫారెస్టులో నరిదింత చెరువు తెగిపోయి గండ్లుపడి యున్నది. పి. డబ్ల్యు. డి. వారు పరిశీలించి ఎస్టిమేటు తయారుచేయవలసినదిగా కోరుచున్నాము.

పినాదికాలని సముద్రాలవారికంట్రిగ:- అచ్చట 30 కుటుంబాల వారు నివాసాలేర్పరచుకొని యున్నారు, భూములు సాగుచేసుకొంటున్నారు. సదరుభూములు వారికే పట్టాలిప్పించ ప్రార్థన.

వారికి రిక్లమేషన్ డిపార్టుమెంటుద్వారా మంచినీళ్ళబావి, గృహవసతులు కల్పించ ప్రార్థన.

మైనర్ ఇరిగేషన్ రిపేర్లు

(1) మునగాల వెంకటాపురం, (2) తోబాం; (3) కృష్ణారెడ్డిపల్లె, (4) పిపూరు సైరవచెరువు, (5) తూర్పుపూండ్ల, (6) శానాయిపాళెం, (7) పెరుమాళ్ళపాడు, (8) బందెపల్లె, (9) గిలకపాడు, (10) పిపూరు తలపులచెరువు, (11) సైదాపు పల్లె, (12) కోటపల్లె కొక్కిరాళ్ళచెరువు, (13) మర్లపూడి, (14) గిలకపాడు కొండ చెరువు, (15) పోతేగుంట రెండుచెరువులు, (16) అనంతమడుగు, (17) తురిమెర్ల- ఈ గ్రామాలచెరువులు రిపేర్లు చేయించవలసినదిగా రాపూరు మైనర్ఇరిగేషన్ ఓవర్సీరు ఎస్టిమేట్సువేశారు. వర్షాకాలం సమీపించింది. త్వరలో ప్లానుచేయకపోతే సైర్లువంతన. త్వరలో ఉత్తరువులు యిప్పించవలసినదిగా జిల్లాపరిషత్ చేర్‌మెన్‌గారిని కోరుచున్నాము.

విద్యుచ్ఛక్తి

రాపూరు నాలుక్లాక్ సైదాపురంఫిర్కా, దక్షిణకోన, వెనుకబడినప్రాంతము. దారి డొంకలులేవు. అందరు కొండలపై ఆధారపడి వ్యవసాయముచేయు రైతాంగము, కాన ఈ క్రింద కనుపరిచిన గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి వసతియిప్పించవలసినదిగా కోరుచున్నాము.

సైదాపురంఫిర్కా:- సైదాపురంనుండి లింగసముద్రము, రాజాపాళెం, చెంచురాజాపాళెం, కుంటరాజాపాళెం, అనంతమడుగు మైకామైన్స్, గంగాదేవిపల్లె, పాలూరు, పొతకళ్ళపల్లె, పాలూరురాజుపాళెం, నల్లపల్లె, తోకలపూడి, తిప్పిరెడ్డిపల్లె.

సైదాపురం చవటగనినుండి మొలకలపూండ్ల, రామసాగరం, వందలగుంట మైకామైన్‌వరకు.

రాపూరు ఫిర్కా:- తానంచర్లనుండి తాతిపల్లె, శానాయపాళెం, బదూరుపల్లెలకు. సిద్ధవరంనుండి కోటపల్లె, బిర్లోపల్లె, తోరిపల్లె అక్కమాంబాపురం గ్రామాలకు. రాపూరునుండి కోటూరుపాడు, మడెదుపేట గ్రామాలకు.

అన్నిరకాల
ఫోటోలకు
ఎతిరాజ్ స్టూడియో
(ఎస్టేజ్‌హాలు ఎదుట)
నెల్లూరు

కావలి సబ్‌జడ్జీవారి కోర్టులో

S. C. No 82 of 1962,

మంగిలిపూడి శంకరారెడ్డి —వాది.

రెండాంగట్ల వెంకటరామానుజులురెడ్డి ... —ప్రతివాది.

ప్రతివాదికి:- యీ నెంబరువాది ప్రోనోటుమొత్తం రూ. 798/- లకు దావా చేసియున్నాడు. సదరు దావాలో నీకు నోటీసు నిమిత్తం 16-10-1962 తేదికి వాయిదా వేయబడి యున్నది. నీకుగల ఆక్షేపణలు పై వాయిదానాడు యీ కోర్టులో పగలు 10 గంటలకు హాజరై తెల్పుకోవలెను.

—కె. కోదండరామరెడ్డి--అడ్వకేటు

గూడూరు డ్రి॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S, No. 259 of 1962.

గుండూరు మునిసుబ్బారెడ్డి —వాది.

మండిగం కాంతమ్మ —ప్రతివాది.

పత్రికాప్రకటన:- యుండవన్ని నిరాలు నిమిత్తము దావావేయగా ప్రతివాదికి పత్రికాముఖాద్వారా నోటీసునిమిత్తం 20-10-62 తేదికి వాయిదావేయబడినది. నీకుగల ఆక్షేపణలు వున్నయెడల తెలుపుకోవలెను.

— బి. వి సుబ్బయ్య-వాదిఅడ్వకేటు

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో

Sos. 265 of 60. E P. 92 of 61.

కొమ్మూరు పోలిశెట్టి —వాది,

పెటూరు వెంకటచెంచులు —ప్రతివాది.

ప్రతివాది తా॥ యీ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తిని 1-10-62 తేదిన పైకోర్టు వారియెదుట వేలము వేయబడును.

— షెడ్యూలు —

నెల్లూరు రి. డి. ఇలాకా రాపూరు తా॥ రాపూరు సబ్ రి. లో చేరిన కనుపర్తి గ్రామంలో ప్రతివాదికి హక్కుఅనుభవము గల (1) యినాం నెం. 5 రు పట్టా సర్వే నెం 148 రు, యం 0-85 ట్లు మాగాణిలో ప్రతివాదికి సమిష్టిన ½ హక్కు యం 0-42½ సెంట్లు. సర్కారుపాటు రూ. 750/- లు. (2) డిటో పట్టా సర్వే నెం. 175 రు మెట్ట యం 4-76 ట్లులో ప్రతివాదికి సమిష్టిన హక్కుగల సగం యం 2-38 సెంట్లు. సర్కారుపాటు రూ. 1200/- లు.

—ఆర్. వి గోవిందరావు.

వాది అడ్వొకేటు.

పక్కని అవకాశము! గొప్ప ప్రైజులు!! మీరు గెలువండి !!!

13-వ, కె. సి. రాఫిల్

డ్రా : 21-10-1962

టిక్కెట్లు కట్టుటకు మునింపు 25-9-62 తేది వరకు పొడిగించబడినది.

మొదటి ప్రైజు రూ. 1,25,000 • 2-వ ప్రైజు రూ. 40,000

3-వ ప్రైజు రూ. 20,000 • 4-వ ప్రైజు రూ. 10,000

మరియు

రూ. 6,000 మొ॥ కనిసం రూ. 100 ల వరకు 789 ఇతర ప్రైజులు గలవు.

టిక్కెట్టు ఒండు రూ. 1/-; 18 టిక్కెట్లు రూ. 10-50 న. పై.

*** పోస్టుద్వారా టిక్కెట్లకు మనియార్డర్లు పంపును. ***

ఏజంట్లు కావలెను } N. V. ఆచారి, ప్రొ॥ శ్రీనివాస్ ట్రస్ట్, ట్రంకురోడ్డు (పోలీసుఎదుట) నెల్లూరు (ఆం.ప్ర)

మలయా లాటరీ తదితర సంస్థల టిక్కెట్లు ప్రతిజ్ఞాలకు మాద్వారా పొందగలరు.

రవి స్పెషల్ కాఫీపొడి

వెండిలోటా బహుమతి పొందండి

మా 400, 200, 100 గ్రాముల కాఫీ పొడి పొట్లములలో కూపన్లను వుంచుతున్నాము.

400 గ్రాముల కూపన్లు 100 గాని - 200 గ్రాముల కూపన్లు 200 గాని - 100 గ్రాముల కూపన్లు 400 గాని యిచ్చినవారికి పెద్ద వెండిలోటా బహుమతి యివ్వబడును.

ప్రతివారు వాడుటకు అభిలాషపడుతున్న

రవి కాఫీ వర్క్సు,

ట్రంకురోడ్డు :: నెల్లూరు

Edited, Printed and published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore.